לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ד', כ"ו באייר תשמ"ו, 4 ביוני 1986 / שנה מ"ג מס' 13054 / המחיר 73 אג' כולל מע"מ

שולץ שיגר שדר לקאהיר

קאהיר. — שר־החוץ האמריקני, ג'ורג' שולץ, העביר אתמול שדר לעמיתו המצרי, איסמט עבד אל־מגיד — מסר אמש משרד החוץ בקאהיר.

לא נמסר דבר על תוכנו של השדר, שהועבר לידי שר־החוץ המצרי על־ידי מיופה־הכוח האמריקני בקאהיר, ויליאם קלארק.

על־פי ידיעות שהתפרסמו בימים האחרונים בעתונות האמריקנית, מתכוון שולץ לבקר במהלך חודש יוני בישראל, במצריים ובסעודיה. (עי"צ)

דב זאקהיים, ראש משלחת הפנטגון, עזב אתמול את הארץ

האמריקנים יממנו את בינוי הצוללות והסטי"לים אך יקצו כספים לסירוגין

הסיבה: הניסיון שיש לאמריקנים מניצול הכספים שהוקצו לפרויקט ה"לביא" ● זאקהיים נתקל בישראל בחישובים סותרים לגבי עלות ייצור המטוס ● רבין ביקש, תוך חודש ימים, חישובים מדויקים, כדי שלא יבוא במבוכה במגעיו עם נציגי המימשל

מאת אלכס פישמן, כתבנו הצבאי

ראש־משלחת הפנטגון שבדק בארץ את עלות פרוייקט הצוללות והסטי"לים עבור חיל־הים, דב זאקהיים, לא הסתפק בקבלת דיווחים בישיבות ובבדיקת ניירות ותחשיבים.

כדי להתרשם מן הצרכים של חיל־הים, הפליג רב זאקהיים ביום ראשון האחרון בצוללת, ובלב ים אספה אותו ספינת טילים שהביאה את זאקהיים ואנשים מצוותו חזרה למספנות־ישראל. אתמול ביקר זאקהיים ברמת־הגולן בלוויית

(המשך בעמוד 2)

שריד בטקס הפרידה מזמיר בוועדת הכנסת:

אני מאחל לחריש שהממשלה "תזרוק" אותו כפי ש"זרקה" את זמיר

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

[illegible]

(המשך בעמוד 2)

"ג'יינס": ה"לביא" ימריא ביולי

מאת מאיר בליך, כתב "על המשמר" בבריטניה

לונדון. — מטוס ה"לביא" אמור להמריא בחודש הבא — טוען השבועון לענייני הגנה "ג'יינס".

לדברי השבועון, בגליונו החדש, סיימה התעשיה האווירית את הרצת מנועי הפ.ו.ו. 1120 ואת בדיקת המערכות וההידראוליות ומערכות הדלק.

חוה יערי בגירסה חדשה: אביבה גרנות רצחה את מלבסקי ● עמוד 4

שיחות־גישוש בין קיסר ולאוטמן לקראת המו"מ על השכר ● עמוד 3

רבין: אין מידע על שני החיילים החטופים ● עמוד 2

משבר המים — מדענים מציעים לפרס להקטין התפוקה ב־300 מיליון ממ"ק ● עמוד 20

רייגן מתחנן בפני מנהיגי הסנט: אשרו העיסקה הסעודית ● עמוד 14

כ־60 אחוז מהמתפקדים השתתפו בבחירות למפד"ל ● עמוד 20

במפד"ל אין חדש

הבחירות לוועידת המפלגה הדתית־לאומית (המפד"ל) שנערכו אתמול, לוו בתעמולה רעשנית שדוגמתה לא זכורה לנו לגבי אירוע דומה של מפלגה כלשהי במדינה. סכומי־ענק הושקעו בפרסום בעיתונות וברדיו, כדי לעורר את הציבור הדתי ו"להחזירו הביתה", כלומר, אל שורותיה של המפד"ל, שירדה במערכות הבחירות האחרונות מנכסיה. מ־12 מנדטים בשנת 1977 ירדה המפד"ל לארבעה בלבד.

הנהגת המפד"ל יכלה לכאורה להתברך בהישג מרשים – 150 אלף איש התפקדו כחברי המפלגה הזכאים להשתתף בבחירות. כלומר: כפליים ממספר המצביעים למפלגה הזאת בבחירות האחרונות. לכאורה יכולה המפד"ל לטעון, כי יש לה כבר "בכיס" 8 מנדטים, שהרי טבעי הוא, כי מי שמצהיר על עצמו כחבר מפלגה מסוימת בוודאי לא יאכזב אותה ביום הבחירות. אך המפד"ל יודעים היטב, כי אין להתרשם יתר־על־המידה מן ההישג הסטאטיסטי, שכן גם לפני הבחירות הקודמות היו רשומים כמספר הזה משלמי מיסים להפועל המזרחי.

במפד"ל סבורים, כי הסיבה העיקרית למפלתה נעוצה בתככים הפנימיים, במנהיגות הכושלת והבלתי־מתחלפת, ובוודאי יש משהו בטענה זו. אך צמרת המפד"ל וגם אלה הקוראים לתמורה ולשינוי, מתכוונים בעיקר לתחלופה פרסונאלית ולא לחשבון־נפש פוליטי ואידיאולוגי. המפד"ל שינתה את דרכה בעשור האחרון לפחות בשלושה כיוונים: במשך דור הייתה זו מפלגה המקיימת ברית עם תנועת העבודה, אשר הוחלפה בשנת 1977 בברית עם הליכוד הימני. המפד"ל שמרה בעבר על עמדות מדיניות־בטחוניות מתונות ואלה הוחלפו בקו לאומני הדוגל בסיפוח יהודה ושומרון. המפד"ל נאבקה אומנם על תביעות דתיות, אך ידעה גם להימנע מעימותים מתגרים עם הציבור החילוני. אכן זו התפנית ששינתה לחלוטין את דמותה של המפלגה הזאת, שבעבר אפשר היה לראותה כמפלגת מרכז בעלת צביון דתי.

במפד"ל לא השכילו להבין עד היום, כי התמורה הזאת הבריחה מהם את הבוחרים, שהרי מי שדוגל בסיפוח ובעמדות לאומניות, מוצא את כתובתו הנאמנה יותר בליכוד או בתחיה, ומי שמבקש לחדד את עמדותיו הדתיות באופן קיצוני, ימצא את דרכו אל המפלגות הקנאיות כמו "אגודת ישראל" ו"ש"ס".

מבחינה זו, לתוצאות של הבחירות לוועידת המפד"ל אין חשיבות רבה, פרט אולי לאחוזי ההשתתפות או מידת ההשפעה שיש לסיעה זו או אחרת, דבר שיתברר רק בוועידה עצמה.

המפכ"ל דוד קראוס בשובו אמש לישראל:

החומר בכספת והמשטרה תחקור, אם לא תתבקש להחזיר התיק

תוקף מינויו של זמיר פג אמש בחצות ● חריש נפרד מעמיתיו בביהמ"ש המחוזי

מאת בצלאל עמיקם, כתב "על המשמר" — וכתבי עתי"ם

חומר החקירה נגד ראש השב"כ נמסר למשטרה על־ידי היועץ המשפטי היוצא, פרופ' יצחק זמיר, והוכנס לכספת המשטרה — מסר אמש המפקח הכללי של משטרת ישראל, רב־ניצב דוד קראוס, בשיחה עם עתונאים בנמל התעופה בן־גוריון, בשובו ארצה.

בתשובה לשאלות אמר, כי ב־10 במאי שמע מפי פרופ' זמיר, בעל־פה, על תוכן התלונה שעומד היועץ המשפטי להגיש נגד ראש השב"כ. בשיחה זו אמר זמיר, שהתלונה עדיין אינה מוכנה, וקראוס הודיע ליועץ המשפטי שהוא עומד לצאת לחופשה וביקש ממנו לדחות את הגשת התלונה עד לשובו.

ב־11 בלילה

זמיר לא השתכנע מבקשתו זו של המפכ"ל, ורק אמר שישקול את העניין, אך ערב לפני צאתו של קראוס לחופשה פרטית, הופיע היועץ המשפטי בביתו, ב־11 בלילה, יחד עם שני עוזרים, והגיש לו את התלונה.

"סוכם בינינו, שהתלונה תישמר בכספת, וכשאשוב נדבר שוב כיצד לטפל בעניין" סיפר רב־ניצב קראוס.

הוא ציין, שהתלונה אינה מתייחסת למות המחבלים, אך פרסום הדבר כבר "פרש למעשה את כל הסיפור כולו".

מה נשאר להדליף?

בתשובה לשאלה, אם המשטרה יכולה לנהל חקירה כזו בסודיות מוחלטת, אמר קראוס: "מה עוד נשאר להדליף? כבר קראתי הכל בחו"ל ורוב הדברים פורסמו בעתונים".

(המשך בעמוד 2)

מצרים שוקלת הקמת מפעל להרכבת טנקים

קאהיר. — מצרים שוקלת בימים אלה תוכנית להקמת מפעל להרכבת טנקים — מסר אתמול שר־הגנה המצרי, מארשל עבד אל־חלים אבו גזאלה.

הוא הבהיר, כי מצרים תבחר בטנק היעיל ביותר בעולם, ויתאים אותו לצרכיו של הצבא המצרי. לדבריו, בחן הצבא המצרי בימים אלה, בהקשר זה, את הטנק האמריקני "אברהם" ואת הטנק הגרמני "לאופארד 2".

עוד אמר אבו גזאלה, בשיחה עם עתונאים, כי הוא עומד לערוך בחודש זה ביקור רישמי בארה"ב, ומשם ייצא לביקור בבריטניה.

לדבריו, מסרבות מדינות ערב לרכוש אמצעי לחימה במצרים מסיבות פוליטיות. סעודיה מעדיפה לרכוש מטוסי אימון בבריטניה, בשעה שיכלה לרכוש מקהיר מטוסים צרפתיים מדגם "אלפאג'ט", שהורכבו במצרים.

מצרים מייצרת, לדבריו, כ־90 אחוז מכלל התחמושת הדרושה לה, וכן מקלעים קלים וכבדים וכלי נשק קלים מסוגים אחרים. היא מייצרת גם את מערכות ההגנה האווירית שלה וקשורה עם כמה מדינות — לרבות בריטניה, ארה"ב, צרפת ובריה"מ — לבניית מטוסים, תותחי טנקים וחלפים שונים. (עד"ע, עי"צ)

הסכם אמריקני־סובייטי למעקב ניסויי גרעין

וושינגטון. — [illegible]

על המשמר

פסטיבל ישראל '86

ניגודים מלהיבים

באחד מערבי הג'ז היותר טובים שנערכו בברכת הסולטן, הופיעה אמש להקתו של הגיטריסט לארי קוריאל והאלקטריק־בנד של הקלידן צ'יק קוריאה.

זה היה ערב של ניגודים בולטים בין ההרכב הבסיסי של קוריאל, עם בוב מוזס וירוסלב ויטוס, המעולים בתופים ובבאס, לבין ההרכב המחושב והממוחשב של קוריאה, עם הנגנים הצעירים המשופשפים והנלהבים. ג'ון פטיטוצ'י בבאס, דייב וקל בתופים, וסקוט הנדרסון בגיטרה. כל אחד מהם עם הצליל המיוחד לו, שמפיח חיים ביצירות האנמיות במקצת של קוריאה, בקלידים וקלידים ממוחשבים. כאשר המחשב מחליף לעיתים את תפקיד בפלי באק.

ההרכב הפראי ומלא הנשמה של קוריאל, מעלה באוב את תור הזהב של הבלוז הפסיכודאלי, והאלקטריק בנד הממוחשבת מעמידה את קוריאה שוב על הבמה עם לקח משלו, שברגעים הטובים שלה קוראת לימים הטובים של "בחזרה לנצח".

הייתי מעדיף, אם היה בהופעה הזאת יותר קוריאל, ויטוס ומוזס, ופחות קוריאה. אבל בעולם של היום, קוריאל – מגדולי הגיטריסטים האמריקנים – והמוסיקה שלו, כבר נחשבים לאנטיקה.

עמית רוט

שלושה רקדנים מחפשים כוריאוגרף

סאלי־אן פרידלנד, דוד רפפורט ואניה ברוד, יודעים היטב מחול מהו. שתי הנשים בעלות הופעה מרשימה ויכולת תנועתית מגוונת. דוד, שתמיד מילא את הבימה בהופעותיו ב"בת־דור" ובמסגרות אחרות, דווקא בערב זה של יצירות מקוריות לא הגיע למלוא יכולתו והיה כאילו מטושטש מעט, בלתי־ממוקד.

"שיחות בגוף ראשון" הוא מחול מצוין, מוכר מכבר, מאת תמר בן־עמי, וסאלי־אן ביצעה אותו בצורה מבריקה. דומני שחלו בו שינויים לטובה. מבחינת הכוריאוגרפיה זה היה החלק המעולה של התוכנית.

הסולו שיצר דוד לעצמו ודואט הציפורים שלו, בו השתתפה גם סאלי־אן, לא היה בהם עניין רב, חדשנות או רעיונות מקוריים, למרות שהיו בנויים כהלכה.

"כדורי לחם" – שביצעו השלושה יחד. קטע אותו יצרו לורי פרידמן יחד עם סאלי־אן, כלל סולו מבריק לאניה ברוד ורגעים משעשעים, אבל צורתו הכללית סתמית מדי לטעמי, שעשוע ולא יותר מכך.

כשיש לרקדנים כאלה מה לרקוד, הם מצויינים. אבל ללא חומר תנועתי מאורגן היטב האומר משהו, קשה גם לוירטואוזו להבריק.

גיורא מנור

זווילי: מודעי העביר 800 אלף דולר למשקים של "חירות־בית"ר"

הדבר נעשה בטרם עזב את משרד־האוצר ● זווילי: פעל מתוך שיקולים מפלגתיים ● דובר מודעי: גם הסקטור הקיבוצי זכה בתקציבים

מאת יצחק שור ויוסף גלילי, כתבי "על המשמר" וכתבנו בגדה

ראש החטיבה להתיישבות במוכנות, נסים זווילי, מאשים את יצחק מודעי כי העביר למשקי "חירות־בית"ר" 800 אלף דולר — בטרם סיים תפקידו כשר־האוצר.

זווילי טוען, כי יצחק מודעי הורה לחשב הכללי של האוצר להגדיל את המימון הניתן למשקי "חירות־בית"ר", בסך 1.6 מיליון דולר, ולהעביר לאלתר את מחצית הסכום.

זווילי טוען, כי מודעי פעל משיקולים מפלגתיים בעוד עשרות יישובים מעבר לקו הירוק — השייכים לתנועות התיישבות אחרות — סובלים ממצוקה קשה ולא זכו לתקציבים כיישובי "חירות־בית"ר". זווילי דרש אתמול משר־האוצר, משה נסים, לקדם סכום נוסף בסך 10 מיליון דולר לחטיבה להתיישבות.

דיון ממלכתי

"עשרות יישובים, מעבר לקו הירוק השייכים לתנועות התיישבות שונות נמצאים במצוקה קשה המצדיקה קידום תקציבים. התנהגותו של שר־האוצר לשעבר מורה ביותר, בעיקר על רקע התקפותיו שלוחות־הרסן על ראש־הממשלה ושרי המערך, סביב נושא ההקצבות ל"קופת־חולים" ו"סולל־בונה", בהאשימו אותם בסקטוריאליות" — אמר זווילי.

זווילי הודיע, כי הוא יזום בימים אלה פגישה עם מזכירי התנועות המיישבות וסיעת המערך, כדי לתבוע דיון ממלכתי בהנחיות שנתן, בשעתו, השר מודעי.

תגובת מודעי

דוברו של שר־המשפטים, סילוון שלום, אמר על דברי נסים זווילי, כי אלה נובעים רק משיקולים פוליטיים. הוא טען, שלגבי הכספים שניתנו למשקי "חירות־בית"ר", לא הייתה שום העדפה ביחס לתנועות האחרות וכי גם הסקטור הקיבוצי זכה לחלקו מתקציבים אלה.

דיון בוועדת הכספים

ח"כ חיים רמון (מערך) יתבע הבוקר מוועדת הכספים לדון בהזרמת כספים ללא קריטריונים ליישובי בית"ר.

לשאלת כתבנו השיב ח"כ רמון, כי מוזר הדבר שיישובי גוש אמונים אינם מקבלים כספים מהאוצר ואילו יישובי בית"ר הסמוכים מקבלים מבלי שאיש יבין מהי הסיבה העניינית לכך.

הוא הזכיר, כי בעת הדיון בוועדה באישור סיוע לישובים במצוקה, היו אלה אנשי הליכוד אשר תבעו להורים כספים לישובים על־פי קריטריונים ולא לפי השתייכות לארגוני קניות מסוימים. "הנושא אינו עניין לאידיאולוגיה, אלא לסדר הציבורי הטוב", יאמר הבוקר ח"כ רמון בוועדת הכספים.

אלמנטים של אש, מים, צבע ומוסיקה ממוחשבת, בפסל אגם בדיזנגוף

מאת כתבת "על המשמר" בת"א

עבודות הצבת הפסל הקינטי של יעקב אגם החלו אתמול בככר דיזנגוף בת"א. הפסל, שמשקלו 6 טון, הורד אל הכיכר בעזרת מנוף, לאחר שהובא בחצות על־ידי מוביל־טנקים ממפעל היציקה "אורסת" ביבנה.

אתמול בבוקר החלו עבודות הנחת הכיפה העליונה של הפסל, המתנשאת לגובה של 3.5 מטרים. מיד לאחר מכן יוחל בחיבור הפסל למערכת מחשב ומערכת אינסטלציית מים וחשמל, אשר יפעילו את המערכות הקינטיות עם האלמנטים של אש, מים, צבע ומוסיקה ממוחשבת.

פסלו של אגם יעלה – מלבד עלות הפסל עצמו שהגיעה לכ־500 אלף דולר – 15 אלף דולר לשנה. הכספים יועברו מתרומות דרך קרן ת"א לפיתוח. מנכ"ל הקרן, חנן בן־יהודה, נמצא עתה בחו"ל לצורך גיוס כספים לפסלו של אגם.

מסביב לפסל, בכיכר דיזנגוף, יותקנו מאות מקומות ישיבה נוספים אשר יאפשרו לקהל לצפות בפעולות המזרקה. לדברי מתכנן הכיכר, צבי לישר, יוכל הקהל גם לצפות בטכניקת הפעלת הפסל דרך חלון קבוע שיותקן בחדר המחשב מתחת לכיכר, בפינת הרחובות פינסקר־דיזנגוף.

הפסל ייחנך במחצית יולי, בנוכחות יוסף בוכמן, איש־העסקים היהודי היושב בגרמניה, ידידו של ראש עיריית ת"א, שתרם את מרבית הכסף, 300 אלף דולר, עבור הפסל.

ההסתדרות תבקש מינוי כונס נכסים למפעל הטקסטיל "אופ־אר"

מאת כתבנו לענייני ההסתדרות יואב אביב ויוסף שמי, כתבי "על המשמר", וכתב עתי"ם

נציג ההסתדרות, עו"ד חנן מלצר, יגיש היום לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב, בקשה למנות כונס־נכסים למפעל הטכסטיל "אופ־אר" באופקים, המושבת מהשמיני לחודש מאי.

אתמול נפגשה משלחת משותפת של ההסתדרות עם שר־האוצר, משה נסים. בראש המשלחת עמדה יו"ר ועדת התעסוקה, עליזה תמיר, והשתתפו בה חברי הוועדים, מזכיר מועצת פועלי אופקים, סעדיה אלוש, ומרכז ועדת התעסוקה, יעקב סעדון. אנשי המשלחת תבעו מהשר לפעול לתשלום המשכורות שטרם שולמו כדין לעובדים ולפעול לחזרה לעבודה תקינה.

הפקידים משבשים

החל מהבוקר צפויים עיצומים ושיבושים בעבודתם של חברי הסתדרות הפקידים, לאחר שאתמול תמו שבועיים מהיום בו הכריזו על סיכסוך עבודה בתמיכת ההסתדרות.

ההכרזה על סיכסוך העבודה נפלה, לאחר שמשנת 1984 מתנהל משא־ומתן בין המוסדות להשכלה גבוהה לבין הסתדרות הפקידים במוסדות אלה, על תשלום תוספת איזון.

כתבנו מוסר, כי מועצת פועלי חיפה הביעה את תמיכתה בעמדת הפקידים. עקב המצב, ייתכנו החל מהבוקר שיבושים במוסדות להשכלה גבוהה בכל רחבי הארץ.

שביתת־שבת

היום חוזרות האחיות ב"בילינסון" לעבודה תקינה. על המשך המאבק אמרה אילנה כהן, מ"אסף הרופא", כי בשבוע הבא יצאו האחיות לירושלים לשביתת שבת מול משכנו של ראש־הממשלה. "השביתה תימשך עד שיימצא פתרון לבעיות המציקות לאחיות", אמרה.

לכתבנו נודע, כי היום חוזר ארצה יו"ר האיגוד המקצועי של ההסתדרות, חיים הברפלד, ומצפים שהוועדה שהוא מינה תגיש לו את ההמלצות בנוגע לדרישות האחיות בבתי־חולים להיהפך לחטיבה נפרדת במסגרת הסתדרות האחיות. כן ממתינים, כי עד סוף שבוע זה תתפרסם פסיקה של המוסד לבוררות מוסכמת, בנושאים העומדים על הפרק בין הסתדרות האחיות לבין הממשלה.

עובדי "נשר" לעבודה

צו־מניעה זמני, המורה לעובדי מפעל המלט "נשר" לשוב לעבודה סדירה, ניתן אתמול בבית הדין האיזורי לעבודה בחיפה. אב בית־הדין, השופט אליעזר כנפי, נענה לבקשת באי־כוח המפעל, עו"ד ישראל גיל, וציווה על ועד העובדים ומועצת פועלי חיפה לדאוג לכך, שהעובדים במפעל יחזרו לעבודה בתפוקה מלאה, בהתאם לנוהלי העבודה הקיימים במפעל.

כתב עתי"ם בחיפה מוסר, כי הצו הוצא, לאחר שביום א' נקטו העובדים בעיצומים והשביתו את אחד מכבשני הייצור ולאחר שהועלה חשש שהעובדים מתכוונים לנקוט בעיצומים נוספים ולשבש את אספקת המלט מהמפעל.

בא־כוח המפעל טען, כי העובדים לא נתנו להנהלת המפעל שום הודעת צינון, כנדרש על־פי החוק, ובנקיטת העיצומים יש משום הפרת חוקות ההסתדרות ותקנון ועד העובדים.

העובדים החליטו לנקוט בצעדים אלה, לאחר שהנהלת המפעל לא נענתה לדרישתם לתשלום תוספת שכר בשיעור של 4 אחוזים מהשכר המשולם החל מחודש אפריל 1986. העובדים תובעים תוספת זאת בהסתמך על זיכרון־דברים שנחתם עם הנהלת המפעל.

שני שוטרי מג"ב נהרגו בתאונת־דרכים

מאת כתבינו בעמק ובנצרת

בתאונה קטלנית שאירעה אתמול בצהרים בכביש כפר תבור צומת־גולני, נהרגו שני שוטרי מג"ב, אחר נפצע באורח קשה, ושלוש חיילות וחייל נפצעו באורח קל עד בינוני.

התאונה אירעה, לאחר שמכונית פרטית בה נסעו שלושה שוטרי מג"ב עלתה על כביש מרכזי בלא לעצור, ומשאית צבאית שהגיחה במהירות רבה פגעה בה, כתוצאה מכך התרסקה הפרטית וכל שלושת נוסעיה נפצעו קשה.

נהג המשאית איבד את השליטה על רכבו, זה התהפך ופגע בתחנת אוטובוס שבה עמדו שלוש חיילות והמתינו לטרמפ. החיילות ונהג המשאית נפצעו באורח קל ובינוני, והועברו לבית־החולים בעפולה ובטבריה.

לשלושת הפצועים קשה הוענק טיפול במקום ומסוק העבירם לרמב"ם, אך בדרך נפטרו שניים מהם והשלישי הגיע במצב קשה והועבר לחדר הנתוחים.

התאונה הקטלנית גרמה לשיבושי תנועה בכביש במשך מספר שעות שבהן טיפלו בנפגעים. המשטרה פתחה בחקירה.

שמואל אייזנברג, בן 72 מנצרת עלית, נפצע אתמול קשה ואשתו הקשישה נפצעה קל, לאחר שהמכונית בה נסעו התדרדרה לתעלה בכביש נצרת־חיפה.

מחקירת המשטרה עולה, כי הנהג סונוור על־ידי מכונית אחרת שבאה ממול, ירד לשוליים נתקע עם חזית הרכב בתעלה ונפצע קשה. הוא הועבר לבית־חולים העמק בעפולה.

חקלאי רמת־הגולן חבים 160 מיליון דולר

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

ראשי יישובי הגולן תובעים מן הממשלה סיוע דחוף כדי לפתור את בעיותיהם הכלכליות, הנובעות, לטענתם, מחוב כולל של 160 מיליון דולר. איתן ליב, יו"ר המועצה האזורית "גולן" אמר, שקיימת סכנה מוחשית שכמה עשרות משפחות יעזבו את היישובים, מאחר ואינן מסוגלות לשלם חובותיהן, המגיעים לעיתים קרובות למאות־אלפי דולרים למשק משפחתי.

בכמה יישובים כבר עזבו מספר משפחות ובאחרים נעשה הדבר בתיאום בין המושב לבין המשפחות, כדי לפתור את בעיית שני הצדדים. משפחות אשר חובותיהן חורגים מכל אפשרות לשלמם, עוזבות כי המשך החוב רק מעיק על המושב כולו ומעלה את החוב הכולל של המשק.

ראשי היישובים טוענים, שהחובות נובעים בעיקר מהון יקר ומריבית גבוהה במיוחד, דבר המונע גם ממשקים מוצלחים מבחינה כלכלית לעמוד בנטל הכספי. הסיוע של המוסדות המיישבים הגיע בשנה האחרונה רק ל־8 מיליון דולר, וההיקף המצומצם לא מאפשר לעמוד אף בחלק מן החובות.

"מצב של מלחמה" בין מחלקות במשרד־החינוך

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

"בין מחלקת הבחינות של משרד החינוך לבין מחלקת המיכון העוסקת במיחשוב בחינות הבגרות, קיים מצב של מלחמה" — קבעה ועדה בראשות חנה רוזן, שבדקה את תהליך הנפקת תעודות הבגרות.

הוועדה קבעה, שהפיגור בהנפקה נע בין 3־5 שנים. לדברי הוועדה, מטיל כל אחד מן הגורמים במשרד החינוך את האשמה לכישלון על חברו. מחלקת הבחינות מטילה את האשמה על מנהלי בתי־הספר, המוסרים את ציוני בחינות המגן באיחור או עם שגיאות רבות. לעתים מטילה המחלקה לבחינות את האשמה על המחלקה למיכון.

ועדת רוזן סבורה, שגישה זו היא מוטעית לחלוטין, משום שמערכת היחסים בין שתי המחלקות היא דו־צדדית, ולהיווצרות מצב המלחמה תרמו גם עובדי המיכון.

קיבוץ כרמיה
מחפש
גננת
נא להתקשר אחה"צ לטל. 051-49817

איסכור שרותי פלדות בע"מ
ערב עיון
בנושא
חידושים במבני פלדה
יתקיים ביום ב' 9 ביוני 1986, בין השעות 16.30 – 19.30 באולם האודיטוריום של מכון הנפט, רח' האוניברסיטה 26, רמת־אביב, ת"א.
הכנס מיועד למהנדסים, אדריכלים, מהנדסי רשויות מקומיות, מרכזי משק ולעוסקים בבנייה.
המעוניינים בקבלת הזמנה לערב העיון מתבקשים לפנות לאיסכור בע"מ, רחוב אבן־גבירול 2, תל־אביב 64077, או טלפונית 03-251448

19 שנה לכיבוש – יש גבול!
ההתנחלויות, פעולות הדיכוי בשטחים מביאים ללאומנות קיצונית, לגזענות
הם שוללים כל אופציה לשלום עם העם הפלסטיני ושאר שכנינו, ומוכיחים שממשלת ישראל מעדיפה שטחים על פני שלום
עצרת מחאה
בכיכר דיזנגוף ת"א
מוצ"ש 7.6, ב־8.30 בערב
יש גבול
ת"ד 4173, תל־אביב

רבין: יש ידיעות סותרות על גורל שני החיילים החטופים

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

„לצערנו הרב, יש ידיעות סותרות על גורלם, מצבם והיכן נמצאים שני החיילים שנחטפו לפני כמה חודשים בדרום לבנון," אמר אתמול שר־הביטחון, יצחק רבין, במהלך פגישה עם ראשי ישובים בקו העימות, שהתקיימה בקרית שמונה לרגל מלאות שנה לנסיגת צה"ל מלבנון.

„ארגון „חיזבאללה" שחטף את שני החיילים, לא הציג לישראל עד לרגע זה שום תביעה בתמורה לשחרורם", הוסיף רבין. „מבחינתנו הם נעדרים ונחשבים לחיים, כל עוד לא יוכח אחרת".

„אפשר להסתכן ולהביע סיפוק לנוכח התוצאות החיוביות של הקמת רצועת הביטחון, אשר גרמה לצמצום משמעותי של נוכחות צה"ל בלבנון ולמעשה סיימנו את הנוכחות הצבאית המאסיבית שם" — אמר רבין. עוד הוסיף, שצה"ל מסייע באורח פעיל בקיום רצועת הביטחון, למניעת פיגועים וחדירות מחבלים.

לדברי רבין, חשוב לציין שאף אורח ישראלי לא נהרג או נרצח כתוצאה מפעילות מחבלים באיזור הצפון בשנה האחרונה, אומנם צה"ל שילם עבור זה מחיר כואב של 6 חיילים שנהרגו ו־2 שנחטפו, אבל עם כל הכאב על אובדן חיי אדם, המחיר קטן בהרבה, במספרו אם לא בכאבו, ממחיר ששולם בשנה שקדמה לשנה האחרונה.

שר הביטחון הדגיש, ששוכם של המחבלים לאיזור שבין צידון לביירות ולטריפולי, נובע מהצרת צעדם בירדן ויש לברך אותה על כך. לדעתו, תהיה לכך השפעה ולמעשה כבר רואים אותה בצמצום מספר הפיגועים מתוך השטחים. לדבריו, ישראל תוכל להיערך מול שוכם של המחבלים ללבנון ותוכל למצוא פתרונות לכך.

שר־הביטחון הוסיף, שצה"ל פועל לטובת העם הלבנוני כאשר הוא מונע פעילות מחבלים בתוך רצועת הביטחון, אך בעקיפין מסייע הדבר להגברת ביטחון הגבול הצפוני של ישראל. לדבריו, לא נפתרה עדיין בעיית הטרור מלבנון. הטרור לא חוסל ועוד נצטרך לעמוד מולו תקופה ארוכה. רבין שיבח את עמידתם של תושבי יישובי קו־העימות, אשר למרות כל החששות הוכיחו עמידה גאה גם כאשר נפגעו יישובים.

האמריקנים יממנו את בינוי הצוללות

(סוף מעמוד ראשון)

הרמטכ"ל ועמד מקרוב על הבעיות הבטחוניות של מדינת־ישראל.

כספים לסירוגין

מקורות אמריקנים יודעי־דבר ציינו, כי הפרק בביקורו של זאקהיים שעסק בבדיקת העלויות לפרוייקט של חיל־הים שהסתיים אתמול, עבר בהצלחה רבה מהמשוער, בניגוד לפרק שעסק בפרוייקט „הלביא".

מסתמנים סיכויים לגבי התמיכה האמריקנית לבינוי הצוללות והסטי"לים, אלא שבפרוייקט זה יקצו האמריקנים כספים לסירוגין, לאחר כל שלב ושלב. בפיתוח או בייצור. שיטה זו של הקצבות היא פרי הניסיון שלמדו האמריקנים מהתחייבויות לפרוייקט „הלביא".

חישובים שונים

המקורות האמריקנים הרגישו, כי לבד מן המחלוקת המהותית בין צוות הפנטגון למערכת הביטחון בנושא עלויות פרוייקט „הלביא", נתקל דב זאקהיים בישראל בחישובים ישראלים שונים אחד מן השני לגבי העלויות לייצור מטוס „הלביא", זאת ככל הנראה הסיבה ששר הביטחון ביקש מן הגורמים בישראל העוסקים בפיתוח וייצור מטוס „הלביא", להעביר לו תוך חודש ימים את החישובים המדויקים כדי שלא יובא במבוכה במגעיו העתידיים עם המימשל האמריקני לגבי הפרוייקט.

דב זאקהיים וצוות הפנטגון עוזבים היום את ישראל בדרכם לאירופה, לבחון מספנות שיהיו מעורבות בפרוייקט הימי עבור ישראל.

נער נפצע מירי חיילי צה"ל בבלאטה

מאת כתב „על המשמר"

כוחות הבטחון הטילו אתמול עוצר על מחנה הפליטים בלאטה, הסמוך לשכם, לאחר התפרעויות של צעירים במקום, שבמהלכה נפצע נער בבטנו מירי חילי צה"ל.

אתמול לפני הצהריים יידו צעירים רעולי־פנים אבנים לעבר רכב צה"ל שעבר במחנה הפליטים בלאטה. כוחות צה"ל נוספים הגיעו למקום, והצעירים יידו אבנים גם בהם.

חיילי צה"ל הורו לצעירים לעצור, וכשסרבו, ירו באוויר על־פי נוהל עצירת חשוד. הצעירים לא עצרו, ואז ירו החיילים לעברם, ואז נפגע הנער בבטנו ונפצע באורח בינוני. הוא הועבר לבית־החולים „רפידיה" בשכם וכוחות הבטחון המשיכו לסרוק את האיזור.

החומר בכספת ואנו נחקור

(סוף מעמוד ראשון)

המשטרה כבר התמודדה בעבר עם בעיות סבוכות, אמר, ומבחינת החקירה, אין כאן קושי מיוחד לחקור ולהגיע לעובדות. המיוחד שבפרשה זו היא באנשים המעורבים בה. לפני צאתו גיבש לעצמו מי הם האנשים שיערכו את החקירה, אך הוא עצמו לא ישתתף בה.

תלוי בחריש

הוא הסביר, שאם היועץ המשפטי החדש לא יבטל את התלונה ולא יקח אותה בחזרה, תפתח המשטרה בחקירת התלונה, כמתחייב מן החוק. אך על כך אין צורך להחליט תוך יום־יומיים, והיועץ המשפטי הוא שיחליט. הוא ייכנס לתפקידו היום וכוודאי יזדקק לזמן־מה כדי ללמוד את הנושא.

„אם המצב יישאר כפי שהוא כיום, תחקור המשטרה את הפרשה. יש לזכור, שתלויה ועומדת גם פניה לבג"צ בעניין זה", אמר המפקח הכללי. בכוונתו להפגש עם היועץ המשפטי החדש לדיון בהמשך הטיפול בנושא.

אין שום קושי

בתשובה לשאלה אחרת, אמר קראוס, שאין הוא רואה שום קושי מיוחד בחקירתו של אדם הבקיא בעצמו בניהול חקירות ויודע את כל השיטות. „אין שום בעיה מיוחדת. אנו מבקשים לדעת את העובדות", אמר.

נטישה בסערה

אמש בחצות פקעה תקופת כהונתו של פרופ' זמיר. בכך באו לסיומן כשמונה שנים בתפקיד רגיש ורב־עוצמה זה. פרופ' זמיר נוטש את המישרה בסערה, בלי שהספיק להביא לכלל סיום מספר תיקים טעוני חומר־נפץ, לרבות תיק קרן טדי קולק, פרשת ח"כ ש. עמר, תיק סגן שר הבטחון מיכאל דקל (פרשת הקרקעות) ויישום המלצות ועדת בייסקי.

מסע הפרידה של זמיר החל בוועדת החוקה של הכנסת ועומד להסתיים בהשקת כוסות עם הצוות המשפטי שסייע לו בשנים הארוכות שבהן נשא בתפקידו. „שירתתי את המדינה באמונה ואני פורש במצפון נקי" אמר.

שנת שבתון

בעוד שלושה שבועות יממש זמיר את שאיפתו לצאת לשנת שבתון, שלה הוא זכאי עוד מתקופת הוראתו באוניברסיטה. בדעתו לנסוע ללונדון ולהשלים כתיבת ספר בתחום עיסוקו האקדמי.

היועץ המשפטי החדש, יוסף חריש, עומד להוועד היום עם מפכ"ל המשטרה, רב־ניצב דוד קראוס, וקרוב לוודאי שיבקש ממנו לדחות לפי שעה את הליכי החקירה.

פרידה מחריש

שופטי בית־המשפט המחוזי בתל־אביב נפרדו אתמול מעמיתם, סגן נשיא בית־המשפט יוסף חריש, בהרמת כוסית במועדון השופטים בהיכל־המשפט.

השופט חריש ציין, כי מקרב שופטי בית־המשפט המחוזי בתל־אביב היו כמה וכמה מועמדים למשרת היועץ המשפטי לממשלה, והדבר מצביע ללא ספק על הרמה הגבוהה של אנשי המשפט בעיר.

השופט דור ולך השמיע בשם עמיתיו דברי־ברכה ואיחולים ליועץ המשפטי החדש.

● 118 חולי איידס נרשמו בשווייץ מאז הופיעה המחלה בארץ זו, ומספר החולים גדל פי שניים מדי שנה - הודיע דובר משרד הבריאות השווייצי.

ח"כ ביטון מבקש להסיר חסינותו כדי לרצות 3 חודשי שירות לציבור

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

ועדת הכנסת החלה אתמול לדון בבקשת היועץ המשפטי הפורש פרופ' יצחק זמיר, ליטול את חסינותו של צ'רלי ביטון (חרש) כדי שניתן יהיה להעמידו לדין, בגין מעשה שעשה לפני עשר שנים.

ביטון, יחד עם חבריו ב„פנתרים השחורים", פרץ ב־1976, למחסן של מחלבות שטראוס בירושלים, כדי ליטול משם מוצרי חלב. את האחרונים חילקו „הפנתרים" לעניי ירושלים.

„הפנתרים" נתפסו, ביטון הועמד לדין, ונידון לשלושה חודשי מאסר ועוד תשעה חודשים על תנאי. ביטון הגיש ערעור על פסק הדין. בינתיים הוא נבחר לכנסת והערעור לא נדון.

לאחרונה הגיע ביטון לעיסקה עם הפרקליטות, לפיה תסכים הפרקליטות בערעור בית המשפט, להמרת חודשי המאסר בשרות לציבור. אלא שכדי שעיסקה זו תצא לפועל צריכה הכנסת להסכים להסרת חסינותו.

בישיבת ועדת הכנסת אתמול הציג פרופ' זמיר את פרטי המקרה. הדיון בהסרת החסינות יתקיים באחת הישיבות הקרובות של ועדת הכנסת.

● מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, יצחק שמיר, יהיה הנואם המרכזי בטקס האזכרה לחללי מלחמת ששת הימים שייערך מחר, יום שחרור ירושלים, בשעה 14.30 בבית־העלמין הצבאי בהר־הרצל.

„על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ.
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת.
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3–43360–4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נערל ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר חרדים 102–121. טל' 6–225125. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 35134 רח' סבוגר 17. טל' 673673. המען למכתבים ת"ד 4007 חיפה 31040.

שפייזר: תוכניות ההבראה של מנועי בית־שמש אינן יעילות

מציע לממשלה להעביר את מניותיה במפעל לגורם כלכלי אחר

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

למפעל מנועי בית־שמש הפסד תפעולי של 1.5־1 מליון דולר לחודש והפסד מצטבר של 100 מליון דולר, טען אתמול יו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת, ח"כ אליהו שפייזר (מערך), בדיון שקיימה הוועדה.

לדבריו, הנהלת המפעל לא הבטיחה את הזכויות הסוציאליות של העובדים ב־8 החודשים האחרונים והיא חייבת לקרנות השונות 2 מליון דולר. העובדים שגילו עד כה איפוק לא יבליגו לאורך זמן.

שפייזר טען גם, כי חברת „פרט אנד ויטני" האמריקאית, המחזיקה ב־40 אחוז מהמניות המפעל, נוהגת כשותף רה־לוקס, היא עומדת מהצד וממתינה לראות אם יצליח המפעל או יפול, חברה זו לא העבירה הזמנות בהיקף שהבטיחה וגם הייעוץ המקצועי שנתנה לא היה ברמה המצופה.

לדעת שפייזר, תוכניות ההבראה של המפעל התגלו עד כה כבלתי אמינות ובלתי יעילות, וזאת למרות נכונות העובדים לצמצומים מרחיקי לכת כולל פיטורים של כ־40 אחוז מעמיתיהם. הוא המליץ כי הממשלה תעביר את מניותיה במפעל לגורם כלכלי אחר. כדי שזה יטול על עצמו את האחריות להמשך קיום מנועי בית־שמש.

מאשים את הממשלה

מנכ"ל המפעל, עזרא יסודי, סיפר לוועדה, כי אשתקד היו מכירות ה־מנועים 19 מיליון דולר לעומת תחזית של 24 מליון דולר. במפעל נותרו 700 עובדים מתוך 1300 שהיו בו. הוא ביקר את הממשלה על שאינה עומדת בהתחייבויותיה השוטפות ואינה מזרימה למפעל את האמצעים הדרושים להפעלתו. התפוקה הנמוכה מקורה בהיעדר מימון לרכישת חומרי גלם. הוא דחה את ממצאי מבקר המדינה כי היו חריגות בתשלומי פיצויים למפוטרים.

נציג האוצר אמר, כי לדעתו אין לתלות תקוות בהמשך השתתפות עם „פרט ויטני" ויש להעריך העברת הבעלות לידי התעשיה האווירית.

מזכיר מועצת הפועלים ונציגי ועד העובדים תבעו החלטה מהירה על דרך תפעולו של המפעל והסדר מהיר על ההפרשות לזכויות הסוציאליות של העובדים.

חבר הוועדה ויקטור שם־טוב (מפ"ם) טען, כי למפעל זכות קיום כלכלית טכנולוגית ובעיקר תעסוקתית לבית שמש.

הוועדה תחזור לדיון בעוד שלושה שבועות, לאחר שיסתיים סבב ראשון במו"מ למכירת המפעל.

אני מאחל ליוסף חריש

(סוף מעמוד ראשון)

נקי לטובת החברה. כך קיבלתי את הדברים ומשום כך הערכתי אותם. גם משום שחשתי מלכתחילה שאני, בתפקידי הרגיש, חייב לחיות חשוף לביקורת מירבית. ובראש ובראשונה של נבחרי העם. אני ואתם, חברי הכנסת. פועלים לאותה המטרה".

למען שלטון החוק

פרופ' זמיר הדגיש: „עיקר המאבק שלי הוא למען שלטון החוק, אותו חוק שאתם מחוקקים לטובת העם ולמען העם. אני מנסה ליישם את החוק. נכון שלעתים עולה דבקות בחוק במחיר מסויים. עלינו לשלם מחיר ובלבד לשמור על החוק. בלעדיו אין קיום לחברה. לכל חברה". לדעת היועץ המשפטי לממשלה, יכולה ישראל להתגאות במערכת המשפטית שלה.

יוסי שריד (ר"צ) אמר לפרופ' זמיר, כי הוא אסיר תודה לו, כיוון ש„בכל משך תקופת כהונתך היה אפשר לישון בשקט. הידיעה כי היועץ המשפטי לממשלה שומר חותם החוק נסכה בי שקט נפשי גם בזמנים של סערה".

שריד איחל ליורשו של זמיר, השופט חריש, שהממשלה תזורק אותו, כפי שזורקה היום את זמיר.

אומץ־לב אישי

מיכאל איתן (ליכוד־חרות), אחד ממבקריו הקשים ביותר של פרופ' זמיר, תקף אותו גם בטקס הפרידה. הוא הדגיש, כי היועץ המשפטי הפורש יצג בתפקידו, בעקביות. השקפת עולם מגובשת ועקבית, שבוטאה בחירות ובאומץ־לב אישי. השקפת עולם זו נתמכה ע"י המחנה היוני ותותקפה ע"י המחנה הלאומי. איתן יעץ לזמיר להצטרף למפלגה פוליטית. קרובה לדרכו. „מאחר שהסיכויים שפרופ' זמיר יצטרף לליכוד קלושים", העיר איתן, „הרי אם יקבל את עצתי, נזכה אנו יריביו הפוליטיים, בבר־פלוגתא משכיל. פתוח ובעל־נימוסים למופת".

אתמול הניח גרשון שפט (התחיה) על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית, הבאה לאפשר לשר המשפטים. באישור הממשלה, ליטול סמכויות מהיועץ המשפטי בעת מחלוקות, ולאמצו לעצמו.

הקיבוץ משתתף בצערם של
אמא לאה וינשטיין
פנינה, קטה, והמשפחות
במות סבא
יצחק וינשטיין ז"ל
ההלוויה תתקיים היום, יום ד', 4.6.86
בשעה 15.00, בקיבוץ געש
בית געש

צלצול מהיר

איבי נתן:

אשמח לצעוד לירדן עם איב מונטאן

כמי שנחשב לאביר המחוות, איך אתה רואה את כוונתו של איב מונטאן לפתוח את הכביש לירדן ברגל או בג'יפ, אפילו אם ירו עליו. „כי צריך לעשות משהו למען ההתפייסות"?

אני לא מבין ממה הוא פוחד. כאזרח צרפתי הרי לא יעצרו אותו ולא יפתחו עליו באש. אם הוא היה ישראלי — זה היה כבר סיפור אחר. או אני לא מבין שהוא רוצה להיות מעורב. אהלן וסהלן, אבל אני לא מבין מה הביג־דיל.

אתה מפקפק, אם־כן, ביעילותן של מחוות מן הסוג הזה?

לא. אני קודם כל מאמין בג'סטות. והג'סטה שלו היא שהוא מוכן להיות מעורב בנושא השלום. ברור שתכליתית זה לא יעזור, אבל זה ישאיר פשוט את הרצון לשלום בכותרות. והיום, כשכולם חושבים שהשלום מת, צריך לעשות כל דבר כדי שיחזור ויתפוס כותרות.

ומה דעתך על הג'סטה בג'סטה?

אני חושב שחבל שהוא לא אירגן קבוצה של אמנים בין־לאומיים, צרפתיים ואמריקניים. ורק בא בשם עצמו, אבל אני בטוח, שהירדנים יקבלו אותו בחיוך, ידברו איתו. ואולי יתנו לו, אפילו, לפגוש את המלך ולהעביר לו מסר מפרס. בכל אופן, הם לא יזרקו אותו כמו שזרקו אותי כשבאתי עם הספינה שלי לעקבה. עד היום תלוי אצלי פה על הקיר הסמל שנתן לי ראש עיריית אילת, כדי שאעביר אותו לראש עיריית עקבה.

לא כל־כך שומעים אותך בזמן האחרון. התעייפת כבר מן הסכסוך המזרח־תיכוני?

בשום אופן לא. אבל צריך עיתוי. לא לעשות כל הזמן כל מיני דברים. אז אני עושה דברים בשקט: מטפל בנעדרים בסוריה ומתכונן לנסוע לדרום־אפריקה כדי לשכנע את 30 אלף הישראלים היורדים שנמצאים שם לתרום להקמת מרפאות ובתי־הספר, כדי שכאשר המהפכה תפרוץ, הם והיהודים לא יפגעו.

בזמנו כינו אותך תמהוני, דון קישוט. משוגע לדבר — לא נמאס לך מזה?

מה פתאום? כל אלה שמתחו עלי ביקורת הרי לא עשו שום דבר. וחוץ מזה, עדיף להיות דון קישוט שמנסה לעשות שלום, מאשר דון קישוט במלחמות. ובכלל, הגיע הזמן שהתמימים כמוני וכמו איב מונטאן יחליפו את כל ה„חכמים" האלה שמנהלים את העולם.

אז אולי תצטרף אליו?

הייתי שמח לצעוד לירדן יחד איתו.

אתי רונאל

שיחות גישוש בין קיסר ונשיא התעשיינים לקראת המו"מ על השכר

עובדי חטיבת המוסדות להשכלה גבוהה פתחו בעיצומים בכל רחבי הארץ ■ פרס: אין כל אפשרות להעלות השכר — לא אתן ידי להדפסת כסף

מאת כתבנו לעניני עבודה

המזכיר הכללי של ההסתדרות ישראל קיסר והנשיא והרוש של התאחדות התעשיינים דוב לאוטמן נפגשו אתמול בירושלים לשיחה על מצב המשק ויחסי העבודה. השניים החליפו דעות והערכות לקראת פתיחת המו"מ לחידוש הסכמי העבודה במיגזר התעשייתי, אולם טרם נקבע מועד סופי לפתיחת המו"מ.

כן החליפו השניים הערכות לקראת הפגישה הצפויה היום — בהשתתפות ראש הממשלה וראשי ההסתדרות והתעשיינים שנועדה לדיון בדרכים ובאמצעים לעידוד הייצור והייצוא והגברת התפוקה במשק. בפגישה בין קיסר ללאוטמן השתתפו גם יו"ר ועדת העבודה של התאחדות התעשיינים, אבי פילוסוף וסגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות אפרים זילוני.

עובדי חטיבת המוסדות להשכלה גבוהה מכל רחבי הארץ, פתחו אתמול בבוקר בעיצומים לאחר שמאמצי התיווך של הממונה על יחסי העבודה נחמן אורי העלו חרס. העובדים תובעים תשלום תוספת איזון בסכום של 60 ש"ח.

וועד העובדים הזהיר אתמול, כי אם לא יסתמן מוצא למשבר ילכו העיצומים ויחריפו ויקיפו את כל 8000 העובדים המינהליים והטכנים. העיצומים מקיפים את האוניברסיטאות בירושלים, חיפה, תל־אביב, בר אילן ובאר־שבע, וכן הטכניון, מכון ויצמן ובית הספר לטקסטיל „שנקר" ברמת גן. הסתדרות הפקידים עומדת מאחורי מהלכים אלו. במסגרת העיצומים לא מועברות שיחות טלפוניות ולא נעשות פעולות הקשורות בבנקים וחברות נסיעות. הספריות להשאלת ספרים נעולות.

חברת ישראל טרקטורים

כ־150 עובדים המועסקים בחברת „ישראל טרקטורים" ישבתו היום למשך יממה במחאה על סירוב המעסיק להענות לתביעת העובדים להעלאת שכר בשיעור של 20 אחוזים וזאת על פי נתוני השחיקה שהיו לדבריהם במשכורתם בשנת 1985.

ועד העובדים בשיתוף עם מועצת פועלי חולון, ניהלו דיונים עם המעסיק במהלך השנה האחרונה אולם ללא הועיל. לחברה סניפים בחיפה ובגוש דן והיא משותפת לכור ולמשקיע פרטי.

כתב עתים מוסר, כי ראש הממשלה שמעון פרס אמר אתמול שאינו רואה כיום אפשרות להעלות שכר.

„לא אתן את ידי לא להדפסת כסף, ולא לקיחת הלוואות. כדי לשלם שכר. אנו צריכים לקחת הלוואות כדי לשלם הלוואות, וזה „גם די מסובך", אמר פרס בעת שסייר במכון וולקני בבית דגן.

„ההצלחה של התכנית הכלכלית", המשיך הדובר. „היא לא רק בהורדת האינפלציה, אלא בעובדה, שהאבטלה לא עלתה. יש היום מחסור בעובדים במדינת ישראל. אנו המדינה היחידה בעולם, שהורידה את האינפלציה ולא הגדילה את האבטלה". (עתים)

תדי קאופמן (נואם), דני רוזוליו וישראל קיסר, במועצת חברת העובדים שהתקיימה בת"א

מגיפת ה„התאוששות" מתפשטת: אחיות מקפלן יתאוששו מול משרד רה"מ בבירה

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

היום יוצאות אחיות של בית החולים קפלן ליומיים של „התאוששות", דוגמת בית חולים בילינסון — כך מסרה לכתבנו ענת פלפול נציגת האחיות. ההחלטה נתקבלה באסיפת חירום של האחיות שהתקיימה אתמול. כן הוחלט להצטרף לחטיבת אחיות בתי החולים.

במסגרת זו מצטרפות האחיות של בית חולים „קפלן" לשביתת שבת אל מול לשכתו של ראש הממשלה. האחות ענת פלפול, 26 שנה במקצוע, אמרה לכתבנו, כי היא יוצאת במחאה נגד ההסתדרות. נגד חברינו ברחוב הירקון על שאין עושים כלום כדי להציל את מקצוע האחות ההולך ונעלם. בית החולים מופעל ב־70 אחוז, על ידי אחיות העובדות בעבודה חלקית. ואת השאר עושים צעירים המשמשים כוח עזר..

פגישה לדיון במצוקה

שושנה ארבלי־אלמוזלינו סגנית שר הבריאות יזמה פגישה של כל הצדדים הנוגעים בבעיית מצוקת כוח־האדם הסיעודי בבתי־החולים. לפגישה הוזמנו ליום שלישי בשבוע הבא נציב שירות המדינה, הממונה על השכר באוצר, יו"ר הסתדרות האחים והאחיות, נציג אגף התקציבים, יו"ר מרכז קופת־חולים, מנכ"ל משרד הבריאות, והמשנה למנכ"ל האחראי על כוח־אדם יוקאל שוסס.

עוזר סגנית השר שמסר לכתבנו דברים אלה אמר, כי יש לקוות שעד הפגישה יפורסמו כבר נתוני פסיקת הבורר על תביעות האחיות, והדיון יושתת על הנתונים החדשים ואפשר יהיה להכין תכנית פעולה לפתרון בעיית כוח־אדם סיעודי לבתי־החולים.

גרוסמן: פועל בכיתן עובד 170 שעות ומשתכר 204 ש"ח

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

כל עוד הממשלה לא תבצע פריצת דרך בנושא חוק שכר מינימום, ועדת העבודה והרווחה לא תיתן יד לחוקים שיכבידו על האוכלוסיות החלשות בכל הקשור לזכותם לדמי אבטלה. אמרה אתמול יו"ר הוועדה אורה נמיר (מערך).

הוועדה דנה אתמול בעליית המדד, ובביטול הסובסידיות על מצרכי יסוד. חייקה גרוסמן (מפם) התלוננה כי כל הזמן יש טפטוף של גזרות על מעוטי היכולת. כך למשל, הפיצוי על עליית המדד נדחה בחודש, אמירת עלית המדד אינה משקפת בצורה הראויה את השפעת ההתייקרויות על הכנסת העשירונים התחתונים. לדבריה, מפעלים מנצלים את המצב הקשה במשק כדי לפגוע בשכר העובדים. פועל בכיתן בית שאן עובד 171 שעות בחודש ומשתכר 204 שקל.

אורה נמיר אמרה, כי כמאה אלף עובדים במשרה מלאה מקבלים שכר מינימום וזכאים אוטומטית לבקש השלמת הכנסה.

עדי אמוראי (מערך) סגן שר האוצר, טען בדברי תשובתו, כי הסובסידיות שהממשלה משלמת, לא רק למצרכי יסוד. מגיעות למליארדי דולרים. השכר הממוצע נטו היום, לדבריו, גבוה יותר מהממוצע ביוני אשתקד. נציג האוצר טל הרמתי טען, כי כוח הקניה של קיצבאות הביטוח הלאומי גדל מאז 1984 בעשרים אחוז.

„להיט" העונה ב„הבימה": שוברים את הכלים ולא משחקים

מאת חנה קים, כתבת „על המשמר"

שחקני „הבימה", החליטו לנקוט עיצומים עד כדי השבתת התיאטרון, אם לא ייענו דרישותיהם לתיקון שכרם. שלשום קיימו 28 משחקני „הבימה" ישיבה סוערת, שהחליטה על השבתה עתידית, ובקרוב תתכנס אסיפה כללית של שחקני „הבימה" כדי שזו תייפה את כוחו של ועד השחקנים להשבית את התיאטרון.

כן הודיע ועד שחקני „הבימה" להנהלת התיאטרון, כי אם עד ה־10 בחודש זה לא ייענו תביעותיהם — יכריזו על סכסוך עבודה בתיאטרון.

השחקנים דורשים. בין השאר, קביעות ל־8 מן השחקנים בתיאטרון שזה 8־10 שנים לא קיבלו קביעות. „ותיאטרון „הבימה" הוא התיאטרון היחיד בארץ שזה 15 שנה לא קיבל אף שחקן קבוע", כדברי אחד מחברי הוועד. כן דורש ועד השחקנים תוספת איזון, תוספת עבודה מפוצלת, דרוג התואם את הדרוג האחיד שיושם, כבר בתיאטרון „הקאמרי", והדרישה העיקרית — חתימת חוזה עבודה חדש, (החוזה הישן הוא משנת 79?). ועד שחקני „הבימה" גם דורש, בין שאר תביעותיו, הבטחת זכות עבודה לשחקנים, המובטלים זה שנה בתיאטרון, ואינם משותפים בהצגות חשובות. „אנו דורשים את חיסול האבטלה הסמויה בתיאטרון", כדברי אחד מחברי הוועד.

חברי ועד „הבימה" פנו בבקשת עזרה למועצת פועלי ת"א, ומזכיר המועצה תדי קאופמן, כבר נפגש עם השחקנים ועם חברי הנהלת התיאטרון ויו"ר חבר הנאמנים שלו, צבי צור.

מנהל „הבימה", שמואל עומר, הודה אתמול. „שכר השחקנים בארץ הוא נמוך ואין על כך ויכוח. ואני מסכים שצריך לשפר את השכר. השאלה היא מהם הדרכים למאבק, סנקציות אינן מביאות לתשגום", לדבריו עושה הנהלת „הבימה" מאמצים רבים כדי להגיע לשיפור שכרם של שחקניה. „אך לשם כך אנו זקוקים להסכמת משרדי האוצר והחינוך והתרבות. אנו נתונים במגבלות החלות על כל המשק הציבורי". על הטענה שקיימת אבטלה סמויה ב„הבימה" אמר עומר: „מדובר בזכות אמנותי ולא בעניין השייך לאיגוד מקצועי, יש לנו תוכניות עבודה שתומנות אותם. זהו הקו האמנותי, ואין אנו מוכנים להכנס למחויבויות כמה ואיזה שחקנים נשתף בהצגות".

המשק מתעורר מהלם ה„תוכנית"; גל סיכסוכי עבודה ותביעות שכר

תביעת שכר במפעלים „איזמל", „עשות", „לבידי אשקלון", „כיתן", עובדי המחקר במערכת הבטחון וועד

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום ושלמה גלזר, כתב „על המשמר"

80 עובדי מפעל „איזמל" באשקלון השייך לחברת „תיעוש" של הסתדרות העובדים השביתו אתמול את המפעל המייצר מזרקים ומכשירים רפואיים, ליום אחד, על רקע מו"מ מתמשך ללא תוצאות בדבר תביעות העובדים לתוספת שכר. הפער בין ההנהלה לבין תביעת העובדים הוא כ־25 אחוז.

לדברי יוחנן קרפ יו"ר הוועד, שכר היסוד במפעל זה הוא מן הנמוכים בארץ ויש פועלות באחת המחלקות המשתכרות פחות משכר מינימום ורק לאחרונה קיבלו צ'ק השלמה עד שכר מינימום, עבור חודש אפריל. מנהלי המפעל לא הגיעו אתמול לעבודה ואי־אפשר היה לקבל את תגובתם.

גם במפעל „לבידי אשקלון" הוכרז סכסוך עבודה, ואם עד שבוע הבא לא יגיעו הצדדים להסדר, ישבות מפעל זה, שבו כ־400 עובדים. במפעל „יובל גד" אין אמנם סכסוך עבודה מוכרז, אלא עיצומים שעיקרם השלמת נורמה אחת ביום עבודה. גם כאן הרקע הוא תביעות שכר שלא נענות על־ידי ההנהלה (מפעל של „כור").

במפעל „עשות" השייך למערכת הביטחון עומדים לפטר 130 מתוך 700 העובדים במפעל אריה עוזר מזכיר מועצת הפועלים אמר אתמול „כי הנהלת המפעל לוחצת על מועצת הפועלים לאשר פיטורים אלה מיד, אך הוא מצליח לפי־שעה לדחות אותם בהבטחה, כי ינסה לערב גורמים הנוגעים בדבר שיגדילו הזמנות.

מספר המובטלים באשקלון כיום הוא כ־1200 (כ־8 אחוזים מכלל המועסקים) ומספר זה עוד יגדל בתום עונת ההדרים, וכן בשל השפל בתיירות. לא יכולנו לקבל תגובות על הערכות העיריה למצב שנוצר: ראש העיר אלי דיין נסע בראש משלחת לעיר התאומה בצרפת, מ"מ ראש העיר בני וקנין נמצא במרוקו, וסגן ראש העיר המחזיק בתיק התעסוקה, יעקב אלון, גם הוא במשלחת לצרפת.

שביתת הזדהות עם פועלי כיתן

בית־שאן. — שביתת הזדהות עם ועדי העובדים במפעלי התעשיה של בית־שאן והאיזור תיערך בשעה 11 בבוקר מול מפעל „כיתן" בבית־שאן. המפעל כולו ישבות מעבודה. יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי במועצת הפועלים אטיאס אלברט מסר שהנהלת „כיתן" ביטלה ישיבה נוספת עם האיגוד המקצועי שאמורה היתה להתקיים היום, בנסיון נוסף למצוא פתרון למשבר וזאת בטענה שהעובדים מעכבים הוצאת סחורה מהמפעל. 20 עובדות זמניות קיבלו מכתבי פיטורין. „בניגוד לדברי ההנהלה המדברת על הרחבת המפעל ופיתוחו".

לא תהיה לנו ברירה, אמר וכנראה שניאלץ להחריף את המאבק ולפתוח בשביתה כללית. יו"ר ועד העובדים מיכאל בן־אבו מסר שבהצבעה חשאית תמכו 183 עובדים מתוך 260 בשביתה. אנו מבקשים שני דברים, הוסיף, תוספת שכר בהסכם העבודה החדש והשלמה לשכר מינימום. ל־94 עובדים המשתכרים פחות מ־300 ש"ח בחודש. הוא הגדיר כמעליבה את הצעת ההנהלה לתוספת שכר של 2500 ש"ח לכלל העובדים.

בחיפה. — בית הדין האיזורי לעבודה בחיפה ביטל אתמול את המניעה הזמני האוסר על עובדי מפעל המלט „נשר" לנקוט עיצומים או לשבות, ואת לאחר שנציגי ועד הפועלים הצהירו בפני בית הדין, כי ימנעו משיבושים בעבודה וישובו להפעיל את המפעל בצורה תקינה ללא כל שיבושים.

עובדי המחקר. — הוועדה המתאמת של האגף לאיגוד מקצועי אמורה לדון בשבוע הבא בבקשה של הוועד הארצי של עובדי המחקר במערכת הבטחון לאשר הכרזת סכסוך עבודה בשל מה שתואר כהפרה של הסכם העבודה בדבר השוואת תנאי השכר שלהם לאלה של הסגל האקדמי באוניברסיטאות — על כך מסר סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, מאיר גת.

קיסר: התאפקו אין כסף!

תל אביב. — קריאה לוועדי העובדים לגלות איפוק בדרישותיהם לתוספות שכר השמיע אתמול מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, בנאומו במועצת חברת העובדים, שכונסה מטעם מועצת פועלי תל אביב ויפו בבית סוקולוב בתל אביב.

קיסר אמר, כי במצב המשק היום אין מאיפה לתת, שלא לדבר על כך שתוספות חריגות יגרמו לחזרת מהורשת של האינפלציה. קיסר טען עוד, שכאשר אין עליות בתפוקה — אין גם הצדקה לתוספות במישור המעשי ולפיכך העלאת שכר מעבר לתוספת היוקר — תלויות בהגברת הפריון. מצד העובדים, מזכיר חברת העובדים דני רוזוליו אמר כבנט, כי במשך שנים דרשה ההסתדרות להקפיד שכר נאות לעובדי חברת העובדים, שכר נאות ולהמנע מצמצומים או מפיטורים במפעלי חברת העובדים, גם כאשר נקלעו לקשיים התמירים, ומחיר היה... (עתים)

משרד החינוך והתרבות

פרסי ישראל התשמ"ז

פרסי ישראל התשמ"ז יוענקו לאישי מופת על מפעלי חיים או על יצירות והישגים למופת, חדשים ומקוריים וחשובים ביותר, שנוצרו והושגו בשנים האחרונות בתחומים הבאים:

★ תרומה להיסטוריוגרפיה הציונית
★ פרשנות המקורות וספרות תורנית
★ תורת הכלכלה
★ הנדסה וטכנולוגיה
★ אמנות המשחק בתיאטרון ובקולנוע

מועמד רשאי להיות כל אזרח, תושב קבע בישראל, שלא קיבל פרס ישראל.
כל אזרח רשאי להציע רק מועמד אחד.
הפרטים על המועמד המוצע צריכים לכלול (בחמישה עותקים) תולדות חיים, נימוקים (כלי התימוכה), יצירות, מחקרים ומסמכים או תצלומיהם (בלי ממליצים והמלצות), 2 תמונות, כתובת ומספר תעודת זהות של המועמד.
את שם מציע המועמד וכתובתו יש לכתוב על דף נפרד שלא יומסר לשופטים.
חומר זה יש להמציא עד א' באב תשמ"ו, 6.8.86, לממונה על פרסי ישראל משרד החינוך והתרבות, רחוב ממילא 20, ירושלים — 91911.
החומר על המועמדים לא יוחזר למציעים ולא תישלח אישור על ההצעה.

גירסה חדשה של יערי: גרנות רצחה את מלבסקי במהלומות

הגירסה החדשה הושמעה במהלך הקרנת סרט וידאו שצולם במצלמה נסתרת, בשעה שיערי צפתה בסרט השיחזור של אביבה גרנות ■ לטענת יערי רצחה גרנות כדי לשדוד את מלבסקי

מאת ירון אליוסף, כתב „על המשמר"

שני סרטי וידאו עמדו אתמול במרכז היום השני של „משפט השנה"; משפטו הרצח של התיירת מלה מלבסקי, שבו נאשמות חוה יערי ואביבה גרנות. בראשון הוצג שיחזור מעשה הרצח לפי גרסתה של אביבה גרנות, המאשימה את יערי בביצוע הרצח. בשני, צולמו במצלמה נסתרת מהלכי חקירתה של חוה יערי, בשעה שצפתה בשיחזור הרצח של גרנות. במהלך חקירה זו שינתה יערי את גירסתה וטענה, כי גרנות היכתה את מלבסקי במכשיר בחזה.

שיחזור הרצח לפי גירסת אביבה גרנות פתח את הדיון. השיחזור נערך ב־22 בינואר 1986, בשעה 11.30 בלילה. בשיחזור טוענת גרנות, כי חוה יערי אספה אותה מביתה ברח' בראלי 10 בחכנית ל, ביום הרצח בשעה שש בערב. יערי נהגה בסובארו הלבנה של בעלה. מלה מלבסקי כבר ישבה במכונית, במושב הקדמי, וגרנות נכנסה למושב האחורי.

גרנות מספרת, כי חוה יערי נהגה לכיוון מלון מגדיון. לפי גרנות, תכננו השתיים ביניהן לספר למלבסקי, כי הכסף שנגנב מחשבונה הושקע בחברת השקעות של יערי, שמשרדיה שוכנים במלון מגדיון. גרנות היתה אמורה להציג את עצמה כעובדת הנקיון של המשרדים, ולטעון כי אי אפשר להכנס למשרד מפני שהיא צריכה לנקות. בשלב זה של השיחזור התערב פקד מישל חדד ראש צוות החקירה ושאל: „האמנתן שמלבסקי תאכל את הסיפור הזה?" גרנות השיבה „כן". בהמשך השיחזור עברה גרנות לשחק את תפקידה של יערי וסיפרה: „חוה אמרה שהיא רוצה לנקות את השימשה. היא עצרה את המכונית וביקשה ממני כרית שהיתה מונחת במושב האחורי. יערי ניקתה מעט את השימשה, ניגשה לדלת הקידמית, פתחה אותה וביקשה ממלבסקי שתוריד מעט את הראש כדי שתוכל לנקות את השמשה מצידה הפנימי. מלבסקי הורידה את הראש ואז הוציאה יערי משרוול מעיל הדובון שלה, מערוך עץ והיכתה על ראשה של מלבסקי פעם אחת או אפילו פעמיים. דם פרץ מראשה של מלבסקי והכתים את תיקרת המכונית." בהמשך משחזרת גרנות: „צעקתי: „חוה השתגעת?" חוה סגרה את הדלת ונסעה חזרה על הכביש ממנו הגענו עד שהגיע לדרך עפר. אז עצרה, הוציאה את מלבסקי ביחד עם כיסוי המושב המוכתם בדם והניחה אותה על דרך העפר". בנקודה זו עצר עו"ד נתן קנת, עורך דינה של גרנות, את השיחזור וביקש להפנות את תשומת ליבו של בית המשפט לכך שבשיחזור הניחה השוטרת, ששיחקה את תפקידה של מלבסקי, על דרך העפר כשרגליה לכיוון הים, גבה לכיוון כביש חיפה־ת"א וצידה הימני לכיוון המכונית. נראה שעו"ד קנת מתכוון להשתמש בעובדה זו כחלק ממערך ההגנה שלו.

גרנות ממשיכה ומשחזרת: „יערי סגרה את הדלת, אמרה לי להכנס, שמה את הכרית ואת כיסוי המושב בתא המטען, נסעה מעט אחורה ואחר כך קדימה, שמעתי חבטה. היא חזרה על פעולה זו פעם נוספת". עוד מספרת גרנות: „אחרי שצעקתי „חוה השתגעת?" לא דיברתי עוד. חוה אמרה לי: „הייתי חייבת לגמור אותה". נכנסתי לשוק, לא הוצאתי הגה מהפה, הייתי ממש בהלם.

אספר לך מה קרה

אחר כך הציגה התביעה סרט נוסף, שצולם במצלמה סמויה, במהלך חקירתה של יערי ב־23 בינואר, בשעה שצפתה בשיחזור הרצח לפי גירסת גרנות. יערי, בחדר החקירות, ממררת בבכי. במהלך החקירה שינתה את מצב רוחה פעמים רבות. היא בכתה, יבבה, אולם בשלב מסוים של החקירה השיבה בקור רוח על שאלות, בעיקר בנושאי כספים.

יערי חזרה וטענה כי הכסף שנלקח מחשבונה של מלבסקי היה שייך לאביה: „לא יעזור לך שום דבר". אמרה יערי, „אילו כספים שלי שהופקדו עבור אבא שלי". יערי סיפרה כי בכסף שמשכה מחשבונה של מלבסקי רכשה 23 אלף דולר במזומן מחלפן כספים ירושלמי. בשלב מסוים של החקירה אמרה יערי: „אני אספר לך מה קרה, אביבה היתה מוכרחה כסף באותו יום, כי היא היתה מוכרחה להחזיר עד 12 בלילה סכום כסף למלווה בריבית קצוצה. היא לחצה כל הדרך על מלה שתיתן לה את הכסף". בנושא הרצח עצמו, השמיעה יערי בחקירתה מספר גרסאות, חלקן חדשות.

כזכור, טענה יערי עד חקירה זו, כי אביבה גרנות הציקה למלבסקי וזו קפצה אל מחוץ למכונית וראשה נחבט באבן. בחקירה זו סיפרה יערי: „היא (גרנות) משכה אותה בשיער מאחור והרביצה לה מכות. אני אמרתי לה: „תפסיקי, תפסיקי, ויוי תעזבי אותה"... אביבה אמרה לי: „חוה תמשיכי, אנחנו נהרוג אותה ונתחלק בכסף"... היא צעקה כל הזמן על מלבסקי: „תני לי את הכסף". גרנות חשבה שלמלבסקי יש כסף רב במזומן על גופה. אמרתי למלבסקי כל הזמן ביידיש: „אל תפחדי אני לוקחת אותך הביתה. תני לה את הכסף, היא חברה שלי".

לקראת סוף החקירה, אמרה יערי לחדד: „עכשיו אני אגיד לך, מישל, משהו שלא סיפרתי עד עכשיו וקשה לי להוציא אותו מהבטן: אביבה היכתה את מלבסקי בראשה, כשישבה מאחורי, בעזרת מכשיר קהה שהוציאה מהתיק שלה או ממקום אחר". עוד סיפרה יערי: „שאלתי אותה מה עשית? ואמרתי: „אביבה, את חבטת בראשה". היא ענתה לי: „את מפנטזת". גם כששאלתי אותה מדוע לקחה את המסמכים מתיקה של מלבסקי ענתה: „את מפנטזת", אך בסוף הודתה שרוקנה את תיקה של מלבסקי מתוכנו וזרקה אותו מבעד לחלון".

חיוך מריר

במהלך יום הדיונים לא קיימו הנאשמות, שישבו על ספסל אחד כל קשר ביניהן. יערי, במכנסי ג'ינס, חולצת סריג כחולה ושיער אסוף לצמה, חייכה רוב הזמן חיוך מריר, ובקטעים מסוימים במהלך ההקרנות בכתה בכי חרישי. אביבה גרנות שמרה בכל הדיון על קור רוח מוחלט.

אהוד יערי, כתב הטלויזיה, בעלה של חוה יערי, ישב במשך כל הדיון שותק, כשסיגריה כבויה בשולי פיו.

„שחקנית על הבימה של אביבה"

כאמור, לא החליפו חוה יערי ואביבה גרנות ביניהן אף לא מלה אחת. מעט מיחסה של חוה יערי אל חברתה לשעבר אביבה גרנות, ניתן ללמוד מאוסף הציטוטות הבאות כולן מסרט הווידאו שבו צפתה יערי בשיחזור הרצח לפי גירסת גרנות.

„אני לא הפללתי אותה. לא אמרתי עליה כלום"; „כשנשבעתי שלא נפגשתי עם מלבסקי זה היה בתיאום עם אביבה"; „אני מתבוששת, אני בשטיפת־מוח, לרגע אחד לא הפללתי אותה"; „היא אכלה מידי שנים"; „בקור־רוח כזה היא עושה את זה. אני שונאת אותה"; „(תוך כדי בכי וצעקות) שקרנית שקרנית"; „חמישה ימים רימיתי את עורכת־הדין שלי בגללה"; „הכל נתתי לה לאכול, לשתות, כסף. אתה יודע כמה כספים נתתי לה?"; „אין אנשים בעולם. יש רק אלוהים והוא כבר יתן לה"; „היא הסיתה אותי נגד אהוד ונגד עורך־הדין שלי. בגללה רימיתי אפילו את אמא שלי, הזונה הזאת"; „שקרנית שקרנית אני לא הוצאתי מלה נגדה בכל החקירה"; „אני לא רוצה להפליל אותה אני לא רוצה לחיות עד מדינה. אני מוכנה להעיד בפני בית־המשפט היא לא התכוונה לרצוח"; „פעם העדתי לטובתה כשהואשמה בגניבת בגדים"; „היא קרת־רוח, קרת־מזג, אלימה מאוד, מסוגלת לכל מיני מעשים אבל לא מסוגלת להרוג"; „הייתי רובוט, שחקנית על הבימה של אביבה"; „היא מטומטמת שהיא לא מודה"; „אחרי שמלבסקי נפלה, גרנות נתנה לי סטירה, ואמרה, את בהמה את מטומטמת את שתויה, את היסטרית עכשיו אני מנהלת את העניינים"; „יש לה ילדה מאומצת, והיא מכה אותה מכות רצח"; „אביבה לקחה ממני צ'קים שהיו רשומים על שמם של בעלי מלאכה שונים פרעה אותם, ולקחה לעצמה את הכסף".

מישל חדד לחווה יערי: „אל תאמיני באנשים האמיני באמת"

המצב בו נמצא החשוד ברצח במהלך חקירתו קשה. עתידו מצוי למעשה בידיו של חוקר המשטרה הניצב מולו. כך גם חוה יערי ומולה מישל חדד, מבכירי החוקרים במחוז דן. יערי נגררת, בוחסה אל פקד חדד, מיאוש לתקווה, מאהבה לשינאה, ומהתחנפות לבכי. להלן מעט מדו־השיח בין יערי לחוקר המשטרתי:

„אני האמנתי בך ואתה מאשים אותי ברצח. אתה עושה יד אחת עם אביבה. אתה לא מתאר לעצמך מה עובר עלי, אני נשבעת לך בזיכרו של אבא שלי. בחייהם של הילדים שלי. מישל, בבקשה. תיפתח את העינים, אתה משתף פעולה עם אביבה. מישל תעזוב אותי. תשים לזה סוף... אני לא יכולה יותר, חבל שאין עונש מות במדינה. אילו היה כיסא חשמלי היה טוב. מישל, אני אבודה, אל תדבר איתי יותר. או, קיי גמרנו. תלך עם הגירסה שלך. תעשה מה שאתה רוצה. אני רוצה לחזור לאבא כבר.

מישל, חיי שוים בעיני כקליפת השום. לא רק עכשיו. תמיד, כל חיי, צורת חיי. אני אפס. חלשות אופי והיא היתה מסובבת אותי על האצבע. אני נותנת בך אמון, אני מסמפטת אותך. מישל אני על סף התמוטטות. אני לוקחת כל הזמן כדורי אסיוול. חלמתי חלום בשתיים בלילה, שבו אני ניצבת מול כל משפחת מלבסקי ואתה שופט".

מישל חדד, לעומתה, מנסה בד"כ בחביבות להוציא ממנה את האמת: „אני מנסה כל הזמן לשכנע אותך שתשמיעי את גירסתך. את האמת. ספרי לי מה באמת קרה, אני לא מאמין לך ואני לא מאמין לה. אני מאמין רק באמת. תפקידי להוציא את האמת והצדק לאור. זוהי העבודה שלי. כל הזמן את מסתבכת בשקרים קטנים. מתי תספרי את האמת?"

ופעם אחת, במהלך החקירה תוך כדי בכי אומרת יערי: „מישל תאמין לי, אני מאמינה באנשים כל חיי, כבר 39 שנים". חדד עונה: „אל תאמיני באנשים, לא כולם צדיקים גדולים, תאמיני רק לעורכת הדין שלך, לחוקר שלך, לצדק ולאמת".

ירון אליוסף

„הממשלה שכחה כל הבטחותיה לסייע לישובי קו העימות"

מאת יהודית צור, כתב „על המשמר"

ראשי ישובי קו העימות אשר התכנסו אתמול בקרית שמונה תקפו בחריפות את הממשלה, על כך שרוב החלטותיה מלפני שנה לסייע לישובי הצפון לא בוצעו. משרד הבטחון היה היחיד שמילא אחר חלקו מעל ומעבר, אמרו ראשי הישובים.

יעקב יעקב, יו"ר המועצה האיזורית מעלה יוסף הציע להקים איזור בטחון מצפון לגבול הישראלי של הגבול, כדי לפתור את הבעיות הכלכליות של האיזור. לדבריו, אם תוך חצי שנה לא תפתרנה הבעיות הכלכליות והחברתיות החמורות של ישובי קו העימות, 50 אחוז מהתושבים יעזבו.

שלמה בוחבוט, יו"ר מועצה מקומית מעלות־תרשיחא, ציין, שההחלטה של הממשלה לחזק את ישובי קו העימות לא בוצעה עד היום, והדגיש שהשרים המופקדים על מילוי הבטחות הממשלה מתנערים מאחריותם ואף עושים הכל כדי לא לבקר באיזור.

חרד לגליל

„אנו מודאגים מהעתיד הכלכלי־חברתי, וההתיישבותי של הגליל. אם תוך תקופה קצרה לא יחוזקו התשתיות הכלכליות והחברתיות", אמר אברהם ברדשי, יו"ר המועצה האיזורית הגליל העליון. לדבריו, יש צורך בתוכנית „שלום הגליל" כדי לטפל באורח מהיר בבעיות החמורות של האיזור.

משימה לאומית

שר הבטחון שנוכח בדיון הציע לנוכחים ליזום פגישה נוספת, רביעית במספר, של ועדת שרים לענייני קו העימות, להעמיד אותם על חומרת המצב. לדבריו, מרכיב חשוב של הבטחון הוא חוסנם החברתי והכלכלי של הישובים. רבין הוסיף שזאת משימה לאומית של ישראל לחזק את ישובי קו העימות, ואין היום שום איזור אחר אשר עומד בעדיפות גבוהה יותר מישובי קו העימות.

איב מונטאן מתוודע ל„גמל הייצוגי" במזרח ירושלים על הר הזיתים (תצלום: רחמים ישראלי)

„לב חדש רוח חדשה" ספר חדש של לובה נגד הרוחות הפאנטיות

מאת כתבנו לענייני מפלגות

לב חדש ורוח חדשה — זהו שם ספרו החדש (ה־12) של אריה לובה אליאב, אשר יצא לאור בימים אלה בהוצאת „עם עובד".

במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול בבית סוקולוב בתל־אביב אמר אליאב, כי קשה ללמד על דמוקרטיה, ליברליזם, וסוציאליזם ערטילאי, בלי לעגן אותם ביהדות ובתנ"ך. הכרחי שיבואו אנשים ויגידו שאין לאיש מונופול על התנ"ך והיהדות.

לדברי אליאב, הספר החדש שלו דן ב־7 ערכי יסוד אוניברסליים: קדושת החיים, צדק, חופש, שיוויון, אחוות עמים, רחמים ושלום, הנטועים בתנ"ך. הוא מביא בספרו סימוכין מהמקורות היהודיים ומהתנ"ך לגבי כל אחד מהערכים הללו.

המחבר הדגיש בדבריו את חשיבותה של יצירת התנ"ך והשווה אותה ליצירת ציוויליזציה. יחד עם זאת ציין, כי בתנ"ך יש גם סיגים ופסולת, כמו החלקים הקשים של מלחמות השמד נגד הגויים, חוקים קשים ושרידים של פולחן קורבנות. הנביאים נלחמו בכל אלה. אך מה שקורה היום, הדגיש אליאב, הוא שיש מחנות של קיצוניים דתיים אשר מאז מלחמת ששת הימים לוקחים את הסיגים הללו ועושים מהם עגל ברזל, פסל ומסכה. ורוקדים ריקודי פרא לא יהודיים סביב הפסל הזה — שכל עיקרו דם וארמה, שנאת זרים והסתגרות פנימית. לדבריו ביקש להראות בספרו את היופי שבערכי המוסר בתנ"ך והיהדות.

גיורא רוזן נציג „עם עובד" אמר, כי ספרו של אליאב הוא תשובה בסיסית לוויכוח הגדול המתחולל היום במדינת ישראל בין ציבור דתי וחילוני, באשר להבנתה של המסורת והגישה למקורות. לדבריו זהו נסיון להוציא את המונופולין של המקורות מהציבור הדתי קיצוני פנאטי.

תושבי האמירויות — בעלי ההכנסה הגבוהה בעולם

וושינגטון. — תושבי איחוד הנסיכויות הערביות היו ב־1984 בעלי ההכנסות הגבוהות ביותר בעולם, לפני שוויץ וארה"ב — לפי נתונים שפורסמו אתמול על־ידי הבנק העולמי.

ההכנסה הממוצעת באיחוד הנסיכויות הערביות, שמספר תושביה 1,277,000 היא 22,500 דולר בשנה.

ההכנסה הממוצעת בנסיכות קטאר, בעלת 292,000 תושבים, מגיעה ל־20,600 דולר בשנה. כעוד שבשווייץ, בעלת 6.5 מיליון תושבים, ההכנסה הממוצעת היא בסדר גודל של 15,900 דולר ובארה"ב — 15,490 דולר.

סין, שבה חיים כמיליארד אנשים, נמנית באותה שנה עם המדינות העניות ביותר בעולם, עם הכנסה ממוצעת לגולגולת של 310 דולר בשנה. (ע"צ)

ארבעה מסורבי עלייה למאסר ואישפוז פסיכיאטרי

מוסקווה.— שני יהודים סובייטיים נידונו לתקופות מאסר קצרות במחנות־עבודה ושניים אחרים אושפזו במרפאות פסיכיאטריות, באשמת עריכת הפגנות — נמסר כאן אתמול.

העונשים הוטלו עליהם בתגובה על עריכת הפגנות כדי לשכנע את השלטונות לאפשר להם לעלות לישראל.

יורי רוזנצוויג, רופא הממתין זה שמונה שנים להיתר לצאת לישראל יחד עם אשתו ושלושת ילדיהם, נידון ל־15 ימי מאסר במחנה־עבודה.

הכלכלן יורי צ'קאנובסקי, נשוי ואב לשלושה ילדים, נידון ל־10 ימי מאסר במחנה־עבודה. הוא ממתין זה חמש שנים לאשרת יציאה.

הצייר אלק זילבר ורעייתו מארינה זבונובה, שאף הם ממתינים להיתר יציאה לישראל, הועברו למרפאה פסיכיאטרית. (ע"ר)

מאמצים להציל לוויתנים שאיבדו חוש הכיוון

פורט־מיירס, ארה"ב. — 27 לוויתנים, שאיבדו את כושר הניווט, התקרבו פעמיים בצורה מסוכנת לחופי מפרץ מקסיקו. תיירים, תושבים מקומיים ואנשי המשמר הלאומי עשו מאמצים נואשים להחזירם לים הפתוח ולהצילם.

מאמצים אלה עלו יפה בפעם הראשונה, אך כעבור שלוש שעות חזרו הלוויתנים אל החוף באי סאניבל. בפעם השניה הסתייעו השלטונות בשתי אניות ובמטוס, כדי למנוע התקרבות הלוויתנים לחופים.

מומחים הביעו את הדעה, כי תופעה חריגה זו של אובדן כושר הניווט ניתנת כנראה להסבר בכך, שהלוויתן המוביל חולה או סובל מטפיל באוזנו, ועל כן אינו מצליח לכוון כהלכה את הקבוצה, התלויה בהנהגתו. מדובר בלוויתנים שאורכם הממוצע כ־3.5 מטר כל אחד. (ע"צ)

הפינות האפלות של התוכנית הכלכלית

כותבי דו"ח בנק ישראל באים לשבח את התוכנית הכלכלית, אך חושפים את „סודה": „ההישג העיקרי הוא בלימת האינפלציה" ● וזהו, למעשה, ההישג הממשי היחיד

מאת לוי מורב

עיון בדו"ח בנק ישראל הוא, לגבי, עיסוק מרתק תמיד. גם בשנים בהן הדו"ח לא היה במיטבו ואינני מתכוון רק לסגנון, המשמעות המקצועית והמאמץ לגשת לנושאים באופן ענייני גורמים לכך שמרי טעם. גם אם זה לא תמיד מתאים להשקפת העולם המשתנה לבקרים של הנגיד, נפלטת לה פנינה יקרה. כך למשל הופיע לו בדו"ח של 1983 לוח תמים, שהוכיח שאין קשר בין הגרעון ואחוז מהתוצר לבין האינפלציה בישראל. והיו עוד דוגמאות, לא נביא אותן כאן.

גם בדו"ח של 1985 מפוזרות פנינים לרוב.

בסך הכל מביעים כותבי הדו"ח תמיכה מלאה במה שקרוי „התוכנית הכלכלית", שהופעלה מחודש יולי 1985 ואשר קיימת בעצם בצורה זו או אחרת גם כיום. אולם כמו בסיפור בלעם מהתנ"ך, למרות שהדו"ח בא לשבח את „התוכנית הכלכלית", הוא מאיר פה ושם על כמה פינות אפלות שלה. אנחנו ננסה להתרכז דווקא בנקודות אלה, מתוך נסיון להבליט את העובדה שניתן היה לבצע תוכנית לבלימת האינפלציה ושיפור מאזן התשלומים גם בדרכים אחרות.

שנת 1985 עומדת בסימן של שתי גישות עיקריות. בחלקה הראשון הופעלו שתי עיסקות־חבילה, שנסתיימו בכישלון בגלל מדיניות פיחותים מואצת. ואילו חלקה השני של השנה עומד בסימן הפעלתה של „התוכנית הכלכלית". מחברי הדו"ח של בנק ישראל מנתחים נכון ומצביעים על האשם בהכשלת עיסקות החבילה. אולם אנחנו לא נידרש לעניין זה בשלב זה, אלא רק לקראת סיומו של המאמר. חשיפת סודה של „התוכנית הכלכלית" חשוב יותר. וכך כותבים כלכלני בנק ישראל: „ההישג העיקרי הוא בלימת האינפלציה. לעומת זאת לא הביאה התוכנית עד כה לירידה נוספת בעודף היבוא ולשינוי מבני במשק. במימון מאזן התשלומים חל שיפור ניכר, כתוצאה מקבלת סיוע החירום מארה"ב ומהפסקת הרכישות הספקולטיביות של מטבע חוץ".

במילים אחרות, בלימת האינפלציה היא למעשה ההישג הממשי היחיד. אני האחרון שיזלזל בכך. אולם אם ננתח נכונה את גורמי ההישג נגלה, שגם כלכלני בנק ישראל, במקום אחר בדו"ח (בפרק על המחירים), מודים שלמעשה היתה לשני גורמים — להקפאת שער החליפין ולהקפאת המחירים — השפעה מרכזית לבלימת האינפלציה, ואילו שחיקת השכר וירידת הביקושים (שהיו, אגב, זמניים בלבד) תרמו במיוחד לשיפור מאזן התשלומים. גם בפרק הדן בעיסקות החבילה מסבירים כלכלני בנק ישראל ש: „...הפיחותים הנומינליים יצרו לחצי עלויות, שאיימו לשבש את הצד הריאלי. קצב הפיחותים במשך כל התקופה היה מהיר בהרבה מקצב העיר של עליית המחירים". במילים אחרות, בנק ישראל מאמץ רישמית את הטענה הכלת־פופולרית, ואשר נחשבה גם לבלתי מדעית, ולא אקדמית, כאילו האחריות לאינפלציה הגבוהה והמהירה בישראל היא בעיקר וקודם כל תוצאה של אינפלציה של עלויות, ובמקרה הקונקרטי, פיחותים נומינליים רצופים ועולים, במטרה להשיג פיחות ריאלי זניח.

מי התנגד ומי הרוויח

גם אם הדברים אינם נאמרים בפה מלא, יש בכך התקדמות גדולה בכיוון הנכון. אגב, אף על־פי ששער החליפין לא הוקפא במהלכן של עיסקות החבילה (א' וב') וכאמור אפילו הואץ, חלה האטה בקצב עליות המחירים והיתה הצלחה חלקית במאמץ בלימת האינפלציה. מה שחסר לי בדו"ח בנק ישראל זה ניסיון לנתח ולהבין מי התנגד (למשל, שר האוצר יצחק מודעי), מדוע ומי הרוויח מהכשלתן של עיסקות החבילה? אישית, אינני יכול להשתחרר מן החשש שגורמים כלכליים ופוליטיים, שהמבטא שלהם היה שר האוצר לשעבר יצחק מודעי, לא אהבו את עיסקת החבילה, עשו הכל כדי להכשיל אותה ואמנם הצליחו להביא להחלפתה של מדיניות זו במדיניות שונה לחלוטין, שהביאה לבלימת האינפלציה על חשבון העבודה והייצור תוך העשרתם של הסקטורים הפינאנסיים. הבעייה עם דו"ח בנק ישראל, וזה אינו דבר חדש, שהוא לא נכתב מתוך השקפה כלכלית, חברתית ופוליטית רחבה. כך נבלעות הערות והבחנות חשובות בתוך ים העובדות.

לגבי דידי, ההערה החשובה ביותר של הדו"ח לשנת 1985 מופיעה בסיכום פרק א', על „המשק והמדיניות הכלכלית". וכך כותבים מחברי הדו"ח: „מאז 1973 הואט מאד קצב הצמיחה של המשק, ובשנות ה־80 החריפה ההאטה עד כדי קיפאון בתוצר לנפש. הירידה בצמיחה נובעת בעיקר מירידת הפיריון. גורם בסיסי לירידה זו: שיעור המיסוי ברוטו, שהוא מהגבוהים בעולם, מפחית את הרצון לעבוד ואת הרצון להשקיע; יתרה מזו, מערכת המס עמוסה עיוותים, הפוגעים ביעילות הקצאת המקורות במשק – למשל, האפליה לרעה של עבודה לעומת הון ומתן פטורים רבים ממס".

קפאון בתוצר לנפש

זהו, לדעתי, משפט המפתח להבנת המשבר הכלכלי, המשקי והחברתי העובר על מדינת ישראל מאז 1973. מרגע ששובשו היחסים בין העבודה להון, מרגע שההון הפך להיות לגורם הדומינאנטי לעומת העבודה – מרגע זה החל המשבר הכלכלי, שביטויו הסופי הוא, כמו תמיד, אחד: קיפאון בתוצר לנפש. אצלנו המצב חמור יותר. מסיבות שונות, היסטוריות, פסיכולוגיות, חברתיות ואחרות, עוזבים אותנו כל שנה אלפי צעירים. „בזכות" עובדה זו, אין מבחינת הנתונים, ירידה בתוצר לנפש. למעשה, בגלל העדפת ההון על העבודה, הפינאנסים על הייצור, הספקולנטים על פני העובדים, יועצי המס ועורכי הדין על פניהם של המהנדסים והכלכלנים – „יורדים הילדים שלנו מן הארץ", כמו שאומר התעשיין (האחרון?) סטף ורטהיימר.

וכמו שאמר הלל הזקן בעניין התורה, שכל כולה „ואהבת לרעך כמוך ואת אשר שנוא עליך לא תעשה לחברך" – כך כל התורה הכלכלית הציונית, העצמאית, המייצאת, היצירתית, היא העדפת העבודה על פני ההון. וכאן אין לנו ישועה גם לא מדו"ח בנק ישראל. אין ניתוח של „מי את מי", כלומר, מי הרוויח ומי הפסיד מהפעלתה של התוכנית הכלכלית. אמנם ישנם רמזים, כמו למשל הפרק הביקורתי החריף נגד מדיניות הריבית המטורפת שנקט בנק ישראל עצמו, בתמיכת האוצר וראש הממשלה. אולם אין ניסיון רציני להעריך, מי הרוויח ממדיניות הריבית. וכך כותבים מחברי הדו"ח: „...עם זאת, האשראי לזמן קצר משמש גם כגורם ייצור אלטרנטיבי להון עצמי חוזר, ולפיכך הגידול הרב בעלותו גרם לפגיעה בתוצר של חברות רבות, ובמיוחד של חברות המייצרות בעיקר לשוק המקומי".

מי ששילמו את מחיר בלימת האינפלציה היו, איפוא:

- השכר וההכנסה הפנויה של העובדים.
- הסקטור העיסקי הייצרני (תעשיה, בניין ותת־ענפים אחרים).
- החסכון הפרטי.

מי הרוויח וכמה זה מן הדו"ח קשה לדעת. בכל מקרה, כתוב שבמסגרת „התוכנית הכלכלית" בוטלה האפשרות של פת"ם־ער"ש, שהיה למעשה כסף צמוד לדולר. ובמקום אחר כתוב בדו"ח: „בלימת האינפלציה ועליית שיעורי הריבית על נכסים שקליים (ריבית גבוהה ביותר – ל.מ.) יצרו שינויים מפליגים בהרכב הנכסים הפיננסיים שבידי הפרטים. שינויים שהתמקדו במעבר מפקדונות פת"ם לפקדונות שקליים לזמן קצר". וזהו בעצם פתרונו של כתב החידה. בנסיון, לכאורה, לשנות את מבנה המשק, לבלום את האינפלציה ולחדש את הצמיחה, עשו בדיוק את ההיפך מהרצוי. העבירו כמיליארד וחצי דולרים מהעבודה והייצור למערכת הפינאנסית, רובם כתוצאה מריבית נשך והחלק הקטן יותר כתוצאה מהפיחות המיותר (18.8%) שבוצע כצעד פתיחה (ביולי 85) עם הפעלתה של „התוכנית הכלכלית".

לא הביא לירידה

בדו"ח מפוזרות פנינים, נביא להלן חלק מהן:

- יש הגורסים כי היתה אפשרות הורדה מהירה של הריבית, גם ללא התרחבות האשראי.
- הריסון הפיסקלי והמוניטרי, הגלום בתוכנית, לא הביא עד כה לירידה מתמדת בצריכה הפרטית ובעודף היבוא האזרחי. רמתם, בראשית 86, דומה לזו ששררה ערב התוכנית.
- רמת השקעות התשתית במשק היא נמוכה, ובשנים האחרונות צומצמו השקעות אלה עוד יותר, כחלק ממדיניות הריסון התקציבי. הרחבתן תהיה נדבך חשוב בחידוש הצמיחה.
- הירידה התלולה של שיעור האינפלציה תרמה להגדלת הערך הריאלי של המיסים הנגבים.
- הצמצומים בתקציב המדינה (86־85) כללו בעיקר צמצום בסובסידיות למוצרי יסוד, ביטוח השער וכן העלאת מסים שונים. רק כחמישית מהקיצוצים היו בבחינת צמצום בפעילות הריאלית הישירה של הממשלה.
- עם מפולת המניות הבנקאיות, פחת הרכוש הפינאנסי של הציבור ונזילותו, ורמת התצרוכת הפרטית הותאמה לרמת רכוש נמוכה יותר.

ריבית על המלחמה

„בעיית היסוד של הסקטור הציבורי היא קיומו של גרעון גדול ומתמשך, שנוצר עקב העלייה הגדולה בצריכה הבטחונית" ● סוף סוף חזרו כלכלני בנק ישראל לניתוח שפוי של המציאות

מאת צבי טימור

נעים לראות, שלאחר שנים מרובות של מחלוקת בין כלכלני על־המשמר לבין הקו הרשמי של בנק ישראל, סוף סוף חזרו כלכלני הבנק לניתוח שפוי של המציאות. לאחר הלחץ המתמיד שהפעילו הכלכלנים על הצריכה הציבורית האזרחית, כגון חינוך, בריאות ורווחה, קיימת הנאה גלויה מקביעה בדו"ח בנק ישראל: „הצריכה הציבורית האזרחית לנפש יורדת ברציפות משנת 1980, וב־1985 חזרה צריכה זו במונחים ריאליים לרמה של שנת 1978".

תמונת האינפלציה מקבלת הסבר נוסף, כאשר מתברר כי ב־1984 ירדה גביית המיסים מ־50 אחוז מהתוצר הלאומי הגולמי ל־42 אחוזים ממנו, וזאת למרות עליית חלקם של השכירים. כך מתברר, שכתוצאה מחוקי המיסוי הפסידה המדינה כ־10 אחוזי תוצר בגלל אי־גביית מיסים מסקטור העסקים, מתוך גרעון כולל של כ־17 אחוזים. הגידול בסטור ממש של תשלומי ריבית לציבור מ־3.5 אחוזים ל־7.6 אחוזים מסביר גם חלק מגידול הגרעון.

חוב המלחמות

אולם הדו"ח שופך לראשונה אור על הבעייה הריאלית לטווח ארוך של המשק הישראלי, בעייה שמנהלי המדיניות הכלכלית ניסו לפתור אותה עם כלים לטווח קצר, כגון פיחות מתמיד ורצוף של שער המטבע. כותב הדו"ח: בעיית היסוד של הסקטור הציבורי בישראל, זה שני עשורים, היא קיומו של גרעון ציבורי גדול ומתמשך. גרעון זה נוצר עקב העלייה הגדולה בצריכה הבטחונית לאחר מלחמת ששת־הימים, בעוד שהצריכה הציבורית־אזרחית כמעט לא השתנתה. תשלומי הריבית הריאליות על החוב הפנימי והחיצוני הגיעו ב־1985 ל־12 אחוזי תוצר ובממוצע שנתי בעשור האחרון ל־7 אחוזי תוצר".

כלומר, ישראל משלמת סכום כבד עבור מלחמותיה. כאשר מנסים להטיל את נטל החוב שנובע ממלחמות העבר, ואת הריבית על החוב הזה, על הכלכלה האזרחית, נוצרות בעיות של מיסוי כבד מדי, של העדר כושר תחרות של היצוא כתוצאה מהמיסוי, ובעיות חברתיות כתוצאה מהלחץ המתמיד על השירותים האזרחיים. הממשלה ניסתה לממן חלק מנטל זה באמצעות מס האינפלציה, אך האינפלציה, במקום לממן את החוב הגדילה מעבר למתוכנן את התחבות הגלומות באשראי שנתן הסקטור הציבורי לעסקים ולמשקי בית.

חלק מהצריכה הבטחונית המוגזמת מומן על־ידי קבלת הלוואות מחו"ל, וכתוצאה מכך גדל הפער במאזן התשלומים. המשק נאלץ ליטול מחו"ל הלוואות נוספות ונוצר לחץ על יתרות מטבע חוץ. כדי לנטרל את הלחץ יצרה הממשלה כמו ירויה את האינפלציה, דרך מדיניות הפיחותים, והמעגל נסגר.

חולי נוסף

לפיכך ניתן להסכים הפעם בלב שלם לסיכום של מחבר הפרק בדו"ח בנק ישראל על הסקטור הציבורי, סיכום שבוודאי אינו מפתיע לגבי קוראי עיתון זה, אך בדו"ח של בנק ישראל הוא מופיע לראשונה, וכך נאמר:

מצטיירת התמונה הבאה: גידול בצריכה הבטחונית שלא לווה בגידול מקביל של ההכנסות הביא לגרעונות גדולים ונמשכים של הסקטור הציבורי. הגרעונות הללו וגדלו בגלל תשלומי ריבית על החוב הציבורי התופח. כתוצאה מאי מימון מקומי מלא של הוצאות הממשלה, גדל גם הגרעון במאזן התשלומים. הגרעון הציבורי מצידו האיץ את האינפלציה, אם במישרין ואם בעקיפין (דרך מדיניות הפיחותים), שנועדה להקטין את הפער במאזן התשלומים. אך לא עלה במקביל לריסון הביקושים המקומיים) — האינפלציה מצידה תרמה לגידולם של הגרעון הציבורי והגרעון במאזן התשלומים. בתנאים אלה התפתח חולי נוסף — קיפאון משקי ושינוי בהרכב התוצר לכיוון של השירותים הפינאנסיים הלא־יצרנים".

לכן, הגיעה השעה שהכלכלנים יבינו, וייעצו לפתור את הבעייה הכלכלית בתחום שבו היא נוצרה — בתחום הוצאות הבטחון המופרזות ונטל החוב שנוצר בגינן. כל ההצעות האחרות, הורדה נוספת של השירותים האזרחיים, הגדלת נטל המיסוי או אינפלציה, נוסו ולא הצליחו, אם המחלה היא בראש — קטיעת רגל אחת לא תוכל להביא לפתרון.

הנכשלים יעזבו, המוצלחים יישארו

מחברי דו"ח בנק ישראל לשנת 1985 מציעים שינויים בתפיסה, כדי להוציא את החקלאות מהקיפאון ● מייעצים לחקלאים שישקיעו בעצמם במחקר ובפיתוח

מאת חיים מרגלית

בשנת 1985, כמו בשנת 1984, המשיכה החקלאות לדרוך במקום. הדו"ח החדש של בנק ישראל, הקובע זאת, ציין כי המגבלה האפקטיבית אינה בכושר הייצור אלא בביקוש בשווקים. היו אמנם התחלות של גידולים חדשים, כמו פירות סוב־טרופיים, צמחי תבלין ורפואה, זרעים ושתילים — אך לא די באלה כדי להשיג פריצת־דרך ב־1986. הכמויות אפסיות.

מחברי הדו"ח סבורים, עם זאת, כי 1986 תהיה שנה טובה ליצוא החקלאי מאשתקד, תודות להתחזקות המטבעות האירופיים ביחס לדולר. כדי להשיג שיפור משמעותי, יש להרחיב את המחקר והפיתוח. ובנק ישראל, היודע נפש ממשלתו, ממליץ לחקלאים להשקיע בעצמם במחקר ובפיתוח חקלאי, ליצור זנים חדשים ולדאוג גם ליישום מסחרי, תוך העצמאות.

אשר לגידולים החקלאיים, מציין הדו"ח את הירידה התלולה ביבולי החיטה, תוצאה ישירה של שנה שחונה יחד עם ירידת מחירי החיטה בשוק העולמי. ענף הפרחים קפא עקב בעיות אשראי שהותירו את המגדלים תקועים עד צוואר בחובות כבדים. בגידול העופות (פטימים והודיים) חלה ירידה של עשרה אחוז. ובכל זאת יש עודפים שקשה להתגבר עליהם.

נחמה קטנה בענף הכותנה: יבול הסיבים והגרעינים עלה בכ־14 אחוז.

שידוד מערכות

מחברי דו"ח בנק ישראל טוענים, כי מגבלות ענפי החקלאות צריכות להביא לשידוד מערכות, שיאפשר גידול פריון ועליית ההכנסות של החקלאים שיוותרו בענף. מהנחה זאת, של מחברי הדו"ח עולה, כי „שידוד המערכות", כדרישתם, מחייב ניפוי. הנכשלים צריכים לפרוש ולהשאיר מקום למוצלחים. הם מפרשים זאת, גם, כמעבר לענפים אחרים בתנועה הקיבוצית ובתנועת המושבים.

מחברי הדו"ח מתווכחים עם הגורמים התובעים הבטחת מחיר המוצרים החקלאיים. אלה מקבלים חיזוק מהמדיניות הנקוטה בארצות רבות, בהן מעדיפה המדינה לתמוך בחקלאים ובלבד שלא יעזבו את האזורים הכפריים. לדעת המחברים, יש לדון מחדש בתמיכה הניתנת ליצוא החקלאי — אולי עדיף לתמוך, למשל, בחקלאים המגדלים גידולים מחליפים. [illegible] מדוע לתמוך דווקא בגידול כותנה שאין לה מחיר?

על כל אלה נוספת הבעייה של מחיר המים.

האוצר, משרד החקלאות ונציבות המים, מבקשים להעלות התעריף לשיעור הריאלי. החקלאים טוענים מצידם, כי החישובים של הגורמים הממשלתיים מגוזמים. בעלי הדו"ח טוענים, כי דרישת החקלאים להקצות מיכסות מאושרות וקנסות על חריגות אינה מקובלת עליהם, והם מעדיפים לקבוע מחיר ריאלי שישקף את העלות הריאלית. ייקור המים יביא, לדעתם, לניצול יעיל של המים, במיוחד עתה, כאשר המחסור במים מחריף והולך. ניתן לדעתם, לפצות חקלאים על מחיריהם הגבוהים של המים באמצעות תמיכה ישירה לשטח מעובד. כלומר, בדרישה דומה להעלאת שכר רק בעבור עלייה בפריון העבודה.

כאשר חובר הדו"ח, טרם נודעה חומרתו של מצב משק המים במדינה, שישנה את מבנה הענפים החקלאיים האינטנסיביים. מחברי הדו"ח תומכים בייקור המים, ומקווים כי בכך יושג שידוד מערכות בחקלאות.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטור

מי מפחד ממתינות פלשתינית

בעוד חוסיין משתבלל בשבלולו דנים יהודים וערבים — בשיחה מלב אל לב, בביתו של מוחמד נאצר — על דרכים לעידוד המתונים, להפסקת הטרור ולמו"מ ישיר ■ מדוע ממשלת ישראל פונה עורף לחוגים פלשתיניים אלה?

מאת ישראל זמיר

והימים ימי צום „הרמדאן". ביום עובדים ובערב, עם צאת הכוכבים, מתכנסים בבתים לשבור את הרעב בארוחה דשנה. חודש ימים נמשך החג והכל ממתינים שיסתיים. שלשום בערב נתכנסו בביתו של המהנדס מוחמד נאצר, בכפר דוריא שבחבל חברון, יהודים וערבים ל„האפלה" המסורתית. לדיאלוג יהודי־ערבי.

יוזמות השלום באיזור דומה שרדעכות. המלך חוסיין חזר להשתבלל בשבלולו, הנשיא מובארק טרוד בענייניו ובחוצות חברון ואשקלון שואגים הקיצונים: אין עם מי לדבר. איש איש לטרורו. אפשר להמשיך בכיבוש. בסיפוח, בהתעלמות מודעת מצרכיו של העם הפלשתיני.

בשפלה החמסין מכה בזעם. היתושים באיזור דן עוקצים, מזמזמים באוזניים. אין מנוח לגוף, העקיצות מגרדות. העצבנות גדולה. עולים לירושלים. רוחות אחרות נושבות בעיר הקודש. רוח קרירה. אוויר צלול. אין יתוש לרפואה. חברון ריקה. חנויותיה סגורות. שעות בין־הערביים קשות במיוחד לצמים. מדי פעם תריס נפתח וראש מציץ לשמיים — מחפש לשווא שלושה כוכבים נוצצים — אות לסיום הצום.

על חומוס וטחינה

בביתו המרווח של מוחמד נאצר מסורת היא להזמין בסוף „הרמדאן" יהודים, ערבים, נציגי מימשל, אנשי עיר, קיבוץ, חברי „הדרך לשלום", מורהנים ואנשי תקשורת לשיחה מלב אל לב. אט אט נאספים האורחים ועל בטן ריקה מחליפים רשמים. בחדר הסמוך נשים מכינות אוכל להגשה. נער כבן עשר, אולי בנו של מוחמד נאצר, מציץ החוצה ובפיו בשורה — ראה שלושה כוכבים נוצצים. המוסלמים מוזמנים ראשונים לארוחה־שלאחר־צום.

אנו מוזמנים ל„משמרת שנייה". השולחנות עמוסים כל־טובו: חומוס, טחינה, סלטים, מגשים גדולים גדושי אורז ועליהם רסק בוטנים קלויים ומעל נתחי בשר כבש.

משנתמלאה הקיבה, קל יותר לדבר על שלום, על אחווה, על הפסקת הטרור ועל עידוד המתונים. המילים יוצאות איכשהו יותר נינוחות, יותר מתונות. מהנדס החשמל מוחמד נאצר, בן 42, המארח, פוליטיקאי אמיץ, אדם האומר בריש גלי כי הוא וחבריו דוגלים במשא ומתן ישיר בין ישראל לבין ירדן והפלשתינים. תנאיה של ישראל מקובלים עליו. הוא נכון להכיר בה, אינו שואף להכחידה ומתנגד חריף לטרור. הן היהודי והן הערבי. הוא תוקף את מדיניות הטרור של אש"ף ואינו חושש להשמיע קולו.

מילכוד השמאל

כבר בראשית הרשימה אפשר להקיש ולשאול: מוחמד נאצר? מי זה? כמה דיביזיות יש לו? מהי השפעתו ברחוב הערבי? את מי הוא מייצג? אפשר אף להחליט שמכיוון שאין הוא מייצג של רוב ערביי הגדה והרצועה — אין להתייחס אליו ברצינות ולהעדיף על פניו את הנציג הנאמן על רוב הפלשתינים, שהוא ככל הנראה אש"ף. האם ניתן לשאת ולתת עם

מוחמד נאצר, ציפור קטנה ביד...

אש"ף? ואם לא — אז פירושו שאין עם מי לדבר? זוהי, ככל הנראה, האווירה שחלק מן השמאל נקלע לתוכה.

לטענתו של מוחמד נאצר תנועתו מונה אלפים ואם הנהגתה של ישראל תכיר בה, תתייחס אליה, תעודד אותה — האלפים עשויים להפוך לרבבות. נאצר מטיף למתינות, תובע רשות להתארגן ולפעול כמפלגה פוליטית. אם הדבר יינתן לו, הוא יוכיח כי רוב הפלשתינים הם מתונים, רוצים בשלום, נוכנים להכיר בישראל ויסתייגו מן הטרור ומאש"ף.

אתה יושב בחדר־האורחים יחד עם עוד כמאה איש, מאזין לנאומים ובעצם תוהה ונבוך: מדוע ממשלת־ישראל פונה לו עורף? הנה קם אדם, איש מכובד מן הגדה־המערבית, אדם מתון המסתייג מאש"ף, המוכן להכיר בישראל ולחיות לידה בשלום — ובמקום להאיר לו פנים, לעודדו, מכבידים ומתעלמים. יש אף כאלה שמכנים אותו „קוויזלינג". תנועת־העבודה אינה יודעת בעצם כיצד לבלוע אותו. בעוד מפלגת־העבודה מסתייגת — באים נציגי התק"ם ובראשם המזכיר אהרן ידלין ומברכים על האיש, השקפתו ותנועתו. אף בתוך הקיבוץ־הארצי קיימת קבוצת אנשים הרואה בו סיכוי, תקווה, נסיון שראוי לנסותו. ואילו המנהיגות הרשמית מבטלת, פוסלת, כבבחינת אינו קיים על המפה. לטענתו של נאצר, קול המתונים בגדה הוא ניכר, אך ישראל במדיניותה סכורה, כי המתונים מונחים בכיסה ופונה אל הקיצונים, אל אלה שתומכים באש"ף. אין היא מאמינה כי מדיניות אחרת כלפי המתונים בכוחה ליצור אלטרנטיבה פלשתינית לאש"ף, שתדבר על דו־קיום. וכך נבלמים המתונים והקיצונים חוגגים.

רשות להתארגן

ועל קיבות מלאות יושבים נינוחים להאזין לנאומים, כשלנגד עיני השאלה: כיצד יוצאים מן המשבר? והמארח מוחמד נאצר מזכיר, כי איש אינו משלים עם הכיבוש ולא ייתכן שנחזיק עם ללא זכויות, ללא הכרה. הוא מצהיר כי פני אנשיו לשלום והטרור הוא אסון. ללא זכויות פוליטיות לא ניתן לארגן תנועה פוליטית והוא אינו מבין מדוע הממשלה חוששת מן הפלשתינים, שרובם אינם שונאי יהודים. רק השוליים הקיצוניים הם כאלה, וכך הדבר בשני העמים, ואילו הרוב כמה לשלום. מוחמד נאצר מספר על ביקוריו בקיבוצים, בערים השונות. הוא חש שם כשכן בין שכנים ומבקש מן הממשלה רשות להתארגן, לא לחיות במחתרת. הוא פונה אל היהודים שבינינו שנשדל את הממשלה שתאפשר להתארגן התארגנות פוליטית, כי „מכאן מתחיל מסע השלום לעולם הערבי".

והכל מוחאים־כפיים, יהודים כערבים, ולרגע נדמה שהוא משכנע את המשוכנעים, אך עצם הישיבה בצוותא — יש בה מן החוסן. ומנגינות השלום ממשיכות להתנגן ברדכן ובנעימותיהן. אהרן ידלין, מזכ"ל התק"ם רואה בנאצר וקבוצתו „בני משפחה", חלק מהמולה גדולה, ומדגיש את הצד האנושי החי, החם, הפתוח שבפגישה. הוא אף מדגיש את ההיבט הפוליטי של פלשתינים נאים, פטריוטים אמיתיים המכירים בישראל, תומכים במשא ומתן ישיר ושוללים טרור.

פטריוטיזם מתון

לטענת ידלין, מפלגת־העבודה הגיעה למבוי סתום. המלך חוסיין כבול, אינו נכנס למשא ומתן, והפריצה היחידה שנראית באופק היא הידברות עם פלשתינים מתונים, כי הדרך למו"מ עם ירדן עוברת דרך הסדר עם הפלשתינים. מתינות אינה ניגוד לפטריוטיזם, כי אם להיפך: פטריוטיזם אמיתי פירושו השקפת עולם מתונה בכל הנוגע לסכסוך ומכאן חשיבות הדיאלוגים והמפגש החי.

וכך קמים זה אחר זה יהודים וערבים, וכל אחד בשפתו, בסגנונו, בלהט מילותיו חוזר על אותו ניגון, על אותה כמיהה להכרה בזכויות הפלשתינים, להפסקת הכיבוש, לראשיתו של הסדר. חמיס ג'עברי, יעקב גיל, סעיד אבו־פלאת, פרופסור מילסון, סובחי שריף ובין הנוכחים מצויים: הקונסול האמריקני קאנון מן הקונסוליה בירושלים, הרב הרפורמי סקירבל, ממכונניו של מפעל „ניצני שלום", עורך ה„ג'רוזלם פוסט", ארי ראט, רופאים מן הגדה, סוחרים משכם, מחברון — אינטליגנציה שפויה שמבינה כי שני העמים הורסים זה את זה. פרופסור מילסון מדבר על מגזר עירבי שנונה, על נזקי ה„סטטוס־קוו", על יוזמות שאינן נראות באופק ועל הכורח לעודד פלשתינים מתונים שישמיעו קולם, שישמשו זרזים למחנה השלום.

והשעה כבר מאוחרת. עוד צריך לרדת לשפלה, אל היתושים הממתינים בקוצר־רוח, ומישהו ממלמל שצריך לזרוז אותם בעודם גלמים ומישהו נבהל, חשש שמא שמע דברי גזענות, ובחוץ כבר אפילה כבדה ובדרך אל הרכב מכבדים אותנו בעוגת דבש שממתיק את הדרך.

מיעוט שולי

אנשים שעימם שוחחתי זוקרים גבה „מיעוט שולי בלתי חשוב". אחרים מסכימים כי ישראל בעצם אינה מעוניינת להתקדם לקראת הסדרים, כי לכל הסדר יש מחיר ובממשלה פריטטית, מוטב לא להעיר ולא לעורר. וכך תופחת לה הגדה והרצועה בנחשולי ארס, מרי, שינאה, והכל מושכים כתפיים, כבחינת: אין מה לעשות, אין עם מי לדבר. נחכה. נראה. תמיכת הממשלה בתנועתו של מוחמד נאצר עלולה לסכך את שמעון פרס באינטרנציונל הסוציאליסטי, ששם אנשי אש"ף מיוצגים לבטח. ולכן מוטב לא לגעת, לא לעורר, להמתין עד שימצא הפרטנר הגואל.

האם מוחמד נאצר הוא אלטרנטיבה פלשתינית ממשית? קשה להשיב, אך האיש מגלה אומץ־לב נדיר, מצהיר הצהרות על נכונות להכיר בישראל, שולל בתוקף את הטרור של אש"ף ומייחל בכל ליבו שקולו השפוי יגיע עד למסדרונותיה של תנועת העבודה ומחנה השלום. אולם רבים מושכים בכתפיהם, עוד דון־קישוט המתגרה בגורל.

והאיש כבר שנים מתייצב בשער, מתעקש במסריו הפוליטיים, בהצהרותיו לרדקים בשלום, מגיע עמדות נועזות ומאמין שאילו מעצבי דעת הקהל בישראל היו מבינים מ — גדודיו היו הופכים לגייסות.

האם לא מוטב ציפור קטנה ביד שבכוחה לעוף ולהביא במקורה עלה זית — מאשר נץ טורף העט על טורפו?

קואליציה נגד המדינה

ההיסטוריונים מתעלמים ממשקלם של יהודים לא־ציונים במאבק נגד הקמת המדינה היהודית. בראש המתנגדים עמדה אצולת הממון בבירות המערב, שקשרה קשרי עבודה עם סיעת החוסיינים.

מאת יורם נמרוד

נקודת עיוורון בעיניהם של ההיסטוריונים נוגעת לנסיבות שבעטיין נכשלה הפוליטיקה הציונית, ובמקרה של החלטת ממשלת בריטניה להקים מדינה יהודית בא „הספר הלבן". עוקצו היה בציון מועד לכינונה של מדינה פלשתינית, אחידה ועצמאית, בה יקבע הרוב הערבי את ממדי העלייה היהודית.

ההיסטוריונים של התקופה ההיא מתעלמים ממשקלם של יהודים לא־ציונים במעשה ההכשלה של המדינה היהודית, ומאבקם הבלתי נלאה נגד הקמתה. התנגדותה של אצולת הממון היהודית בבירות המערב לרעיון הציוני, וביחוד למדינה היהודית, היתה סיוט מתמשך להנהגה הציונית מימי הרצל. למדינאים הציונים דאז — והדבר משתקף היטב בהתכתבותם האישית — היתה התנגדות הלא־ציונים מסוכנת עשרת מונים מזו של הערבים. אך ההיסטוריונים חולפים על פני הכתבים הגנוזים, המצויים להם בארכיונים ובספרי הזכרונות. כלא היו, ואין להם זכר במחקר.

כך, למשל, אין רמז במחקר הממוסד, המשתקף בכתבות העיתונאים לציון יובל המרד הערבי, לעובדה, כי בשנת 1938, בעיצומם של „המאורעות", הסכימו ממשלות כל ארבע המדינות הגובלות בארץ לכינונה של מדינה יהודית, ושלוש מהן עמדו בקשר אמיץ עם הנהלת הסוכנות לצורך זה. הברון מוריס דה־רוטשילד, (בנו של „הנדיב הידוע" ויורשו בראש הבנק המשפחתי), יצא אז במסע למזרח, כדי לשכנע אותן ממשלות שמדינה יהודית לא תקום, ושישמרו מלהתחבר עם יומויה. „הברון מתנגד לתכנית החלוקה" — דיווח אחד מראשי אותן ממשלות לבני שיחו בהנהלת הסוכנות — „חושש שמא תקום מדינה היהודית ממשלה סוציאליסטית בנשיאותו של הד"ר וייצמן. הברון סיפר לו (לראש הממשלה הערבי־מוסלמי), כי בין היהודים נמצאים רבים המתנגדים לחלוקה. המחייבים הם ברובם פועלים, המבקשים להתנשא".

יורש „הנדיב" — בהתנגדות לציונות

מוריס היה יורש „הנדיב" גם בהתנגדותו לציונות המדינית. הלא־ציונים, ראשי הבנקאות הבינלאומית, סוחרי הזהב והנפט, מנהלי בורסות לונדון, פאריס וניו־יורק, חברו יחדיו כדי לשכנע את ממשלת בריטניה ואת מנהיגי הערבים שלתנועה הציונית אין משקל בעם היהודי, ואינה אלא סיעה צעקנית ושולית. הם חייבו התיישבות של יהודים בארץ־ישראל, ותמיכתם בה היתה מותנית בכך שלא תקום מדינה יהודית והבית הלאומי יוגדר כמרכז רוחני. על בסיס פרוגרמטי זה הם קשרו קשרי עבודה הדוקים עם סיעת החוסיינים. „שר החוץ" של הוועד הערבי העליון, ג'מאל אל חוסייני, השתתף, במסגרת שיחות אלה, בניסוח משותף של הצהרה על זכויות שוות ליהודים ולערבים בארץ־ישראל, על הזכות לעלייה והכרה בבית הלאומי.

בקואליציה עם החוסיינים נטלו חלק גם ציונים מובהקים, מתנגדי החלוקה כאוסישקין, יו"ר הקרן הקיימת ואחדים ממנהיגי הרביזיוניסטים ודובריהם. מה ראו אלה ואלה טעם לקשור קשר למען הבנה ופשרה בין יהודים לערבים? הסבר לכך יכולים לתת רק היסטוריונים שאינם מתחמקים מפני העובדות כמפני אש בקתדרה.

עיקרו של ההסבר הוא, שהמרד הערבי לא „פרץ" ב־19 באפריל והמאורעות שאכן ארעו לא היו פרי תכנון של מנהיגות ערבית ממוסדת. להפך, זו ביקשה לעצור כוחם על־ידי שתתייצב בראש. לא מפני שדם יהודים היה יקר לה — אלא עורה שלה. האוכלוסייה הערבית מרדה בראש ובראשונה נגד הנהגתה. כששת אלפים קורבנות נפלו בקרב הערבים, ומחציתם, כנראה, במאבקים פנימיים. ככל שהעמיקה ההתקוממות לאיזורים כפריים מרוחקים ממרכזי ישוב יהודיים — ניכרו בה המאפיינים של מרד איכרים, בעוד העבודה השכירה במשק היהודי נמשכת כמעט ברציפות כל שלוש השנים. היערים היו גובי הרנטה, המס והחוב המעיק, שאין מפניו מוצא. בראש הכנופיות התייצבו מושטי הרגל. המלל האנטי־יהודי שימש גם להם לגיטימציה נוחה. כבמרידות איכרים אחרות לבשה התקוממות צורות פרועות, אכזריות והתערבו בו מגמות של קנאות דתית ושנאת זרים ללא אבחנה.

„מניות הערבים מתרבות מדי יום"

כאן אנו מגיעים לעיקר הדילמה של התנועה הלאומית הערבית, שטושטשה לחלוטין בכתבי יהודים וערבים: דווקא מפני החשש שלא ישתלטו על המהלך הפרוע של המאורעות, ביקשו שני הפלגים העיקריים בהנהגה הפוליטית הערבית להגיע לידי הבנה והסדר עם ההנהגה היהודית. החוסיינים השליכו יהבם על נגידי היהודים וגביריהם בבירות המעצמות. לעומתם העדיפו היסודות החילוניים — שנשענו על כוחן המסורתי של משפחות נכבדות בירושלים (נשאשיבי, דג'אני), בשכם (טוקאן, עקעו), וכן ראשי העיריות ביפו ובעיקר, חיפה — לקשור את עתידם עם התכנית לחלוקה מדינית של ארץ־ישראל. כך קרה שמשה שרת יכול היה לדווח למשרד הציוני בלונדון: „מניות מצד הערבים מתרבות מדי יום. הקו שלנו הוא להתייחס לכל פנייה, ללא התחייבות" (מברק מיום 23.12.1937).

למעשה, נדחו הפניות של ראשי המתנגדים למופתי, כשם שנדחו הלחצים של ראשי הלא־ציונים לשתף עמו פעולה. אליהו גולומב, מפקד ה„הגנה", וכמותו גם דוד הכהן, שקשר קשרים עם ערבים רבים, ניסו לזרז את שרת, ראש המחלקה המדינית, ליצור ברית פוליטית עם יריבי המופתי, כל עוד ידם על העליונה. שרת הסכים עימם, אך היה מנוע מדיון אפילו עם חבריו הקרובים האלה, מחמת תוו של בן־גוריון, שהכיר רק במופתי כמנהיג ערבי „אמיתי". היה לו בכך חשבון קר, שהמצע הנוכחי יקצר מלפרטו.

את הטון נתן עוזר נאמן של בן־גוריון, דב יוסף, שאמר לאחר האישים שהביאו מסר מקבוצה פוליטית ערבית, על קווים אפשריים למשא־ומתן: „בבניין זה של הסוכנות רגילים לייחס ערך לכל דבר המרמז על הצעות מצד הערבים. לא כך הדבר ביחס אליי. אני סבור שכל הערבים הם נוכלים ושקרנים — — — אני רואה בכל העניין בלוף בלבד".

למדינאים של היום יש סיבות אקטואליות לפטם את הציבור בנוסחאות של דב יוסף. אחרים עושים זאת במישרין ואחרים בקריצת־עין, תוך שהם מחוקקים חוקים נגד גזענות. היסטוריונים ותחקירנים רציניים בעיתונות הכתובה והמשודרת, אין סיבה שלא יסטו מעל דרך רעה זו. (רשימה שנייה ואחרונה)

פרשת השב"כ: מי, מה ולמה

הווה יערי מילאה השבוע, בלי שהתכוונה לכך, תפקיד פוליטי ממדרגה ראשונה. המשפט שלה נפתח ביום שני. היועץ המשפטי לממשלה החדש כבר ישב באותו יום שלוש שעות עם פרופ' זמיר וצוות פרקליטות המדינה, ופרשת ראש השב"כ התחילה לרדת מעולם הכותרות. מה הם נסיונות להטיית דין לעומת רצח מלה מלבסקי במערוך או בדריסה אחורה וקדימה.

ההשכחה הזו, ההורדה מסדר היום, היא בדיוק מה שהשלטון רוצה. יצחק שמיר בוודאי. ואולי גם שמעון פרס. לכן כדאי להפוך בפרשה ולא להניח לה. מה גם, שככל שהוסיפו חלפו והפרשה התבררה, כן הוזכרו והובהרו הטיעונים לכאן ולכאן, והביאו למסקנה אחת ויחידה: הפרשה הזו חייבת להחקר, בלי סחבת ובלי ריחוי, והפורום המתאים ביותר הוא ועדת חקירה לפי חוק, מה שנקרא בפי העם „ועדת חקירה ממלכתית".

לצורך הכנתה של רשימה זו שוחחתי עם גורמים שונים החפצים בעילום שמם. בשל אילוץ זה אכנה את הרשימה כצורת שאלות, המייצגות עניינים המטרידים את ראשי השלטון, ותשובות, המהוות המענה המעורכן והמרוויק על שאלות אלה.

* מדוע המליץ היועץ המשפטי לממשלה פרופ' יצחק זמיר על חקירה משטרתית דווקא? הרי אין בחקירה משטרתית כדי להבטיח סודיות מלאה, כפי שמתבקש מן העניין?

תשובה: פרופ' זמיר היפנה למשטרה את החומר שהצטבר בידיו וכו ראיות לכאורה נגד ראש השב"כ מאחר שאין לפניו לפי החוק שום דרך אחרת להורות על חקירה.

החשש כאילו פרטי החקירה, ומדובר כמובן בבטחוניים רגישים ביותר, ידלפו, הוא חסר בסיס ונועד לשרת את אלה שאינם רוצים בחקירה כלל או את אלה שאינם רוצים שהמשטרה תחקור. האחרונים חוששים כנראה, שאם יביאו לפניה פרשה כה נכבדה, יעמדו להפקיד בידיה גם פרשות אחרות, לא נעימות למפלגות.

* ובבליזאות, מדוע לא המליץ פרופ' זמיר על ועדת חקירה לפי חוק?

תשובה: הקמת ועדת חקירה לפי חוק היא בסמכות הממשלה, או הכנסת. אין ספק, שוועדת חקירה כזו היתה פורום החקירה הרצוי ביותר. קודם־כל, דיוניה סודיים ונסיון ועדות החקירה שהיו הראה, שהסודיות נשמרת בהן. שנית, ועדת חקירה על פי חוק יכולה לצוות על עדים להופיע בפניה בשבועה. שלישית, ועדת חקירה פועלת אמנם על־פי כתב מינוי, אך לפי אופי עבודתה היא רשאית להתעניין בפרטים נגזרים מן הארוע נשוא־החקירה ולהמליץ על „טיפול שורש", מעבר למקרה שהוא עילת הקמתה.

האפשרות של הקמת ועדת חקירה נעשתה ריאלית רק עתה, עם היחשפות פרטי הפרשה. בשלבים ההתחלתיים התנגדו ראש הממשלה, שר הבטחון ושר החוץ נמרצות לכל חקירה שהיא ולכל תהליך של הסקת מסקנות.

* היה שלב, שהיועץ המשפטי לממשלה היה מוכן להסתפק בהתפטרות ראש השב"כ. אם ראש השב"כ היה מתפטר אז, היה פרופ' זמיר מוותר על חקירה. יוצא מכאן, שמדובר בנזק בר־איתור ולכן לא מבין מדוע דרושה חקירה. אפילו ראש השב"כ לא התפטר.

תשובה: ההצעה שראש השב"כ יתפטר הועלתה בשלב מוקדם של הפרשה לא על־ידי פרופ' זמיר עצמו אלא על־ידי אנשים בצוותו במשרד המשפטים. היה מדובר באפשרות שראש השב"כ ועוד שלושה פקידים כפופים לו יתפטרו (ולא לבלבל עם השלושה האחרים — ראובן חזק, פלג רדאי ורפי מלכה) והפרשה תחוסל. פרופ' זמיר לא נטה להסתפק בהתפטרויות אלה, בשל חומרת העניין, יחד עם זאת הוא אמר, שאם הדבר יעלה על הפרק, יהיה מוכן לשקול זאת, מתוך התחשבות בצרכי הבטחון. אולם ראש הממשלה דחה על הסף את האפשרות שראש השב"כ יתפטר. ההצעה לא נשקלה כלל. לפרופ' זמיר לא נותר אפוא אלא לפנות למשטרה.

* ראש הממשלה אמנם סירב לשקול את ההצעה שראש השב"כ יתפטר. אבל הוא הציע, כמי שאחראי על שרותי הבטחון, שהוא יערוך את החקירה הפנימית בשב"כ על „אמת בריוות", כדי שהמערכת עצמה תדע מה קרה, ואילו היועץ המשפטי מצדו ירכיב צוות לקביעת נורמות ונהלי עבודה בשב"כ. כוונת ראש הממשלה בהצעה כפולה זו היתה לקיים חקירה מצד אחד, ולמנוע דליפות מצד שני. מדוע פרופ' זמיר סירב?

תשובה: לגבי בדיקת ראש הממשלה את המערכת חשוב לציין, כי הוא אמנם ניצב בראש הפירמידה, אך אין פירוש הדבר, שהוא עצמו כל יכול, ואם הוא, או קודמו, אישר לשב"כ להעיד עדות שקר בפני ועדת חקירה, הוא עומד מעל לחוק. בפרשה הנדונה, מסתבר, נשברו כל הכללים, לרבות הכלל הבסיסי שיש גבול גם לכוחו וסמכותו של ראש הממשלה. ראש הממשלה לא רשאי להורות ולהרשות כל דבר ובלבד שתישמר, כביכול, הנורמה הפנימית של דיבור ודיווח אמת בתוך השרותים. גם ראש הממשלה כפוף לחוק ולביקורת בתי המשפט. זה ההבדל בין משטר דמוקרטי ומשטרים אחרים.

אשר לקביעת נורמות על־ידי צוות בראשות היועץ המשפטי לממשלה, יש לזכור, שהדבר היחיד שהיועץ המשפטי מופקד עליו הוא שמירת החוק, או הוצאת הנחיות בכוח החוק. כלומר, מה שמתאים היה שפרופ' זמיר יעשה הוא, שישגר לשב"כ את הדיבר התשיעי — „לא תענה ברעך עד שקר". הוא היה יכול להוסיף „בבית המשפט". מבחינתו, זה הדיבר שבו מתחילה ונגמרת הפרשה כולה. קביעת נורמות לעבודת השב"כ אינה מעניינו.

* ובבליזאות יש להתחשב בכך, שהשב"כ נקלע למערכת של עדויות שקר ברגע שהוקמה ועדת חקירה. אנשי השב"כ סובלים מכבר, שעקב מעמדם הם נופלים בין כסאות המערכת השיפוטית הצבאית והאזרחית. המערכת האזרחית אינה יכולה לשפוט אותם כמו שאינה יכולה לשפוט חיילים על מעשים בעת קרב. המערכת הצבאית אינה מתאימה, כי השב"כ הוא במעין מעמד של יוצאי צבא. העדר מערכת שיפוטית ייחודית לשב"כ, שהיתה מבטיחה אי חשיפת שיטות פעולה וכו', היא שיצרה את האילוץ לשקר לוועדת זורע ולאחר מכן לוועדת בלטמן. הצעת ראש הממשלה נועדה להתאים את הטיפול לצרכים המיוחדים לשב"כ.

תשובה: לשב"כ אין אמנם מערכת שיפוטית ייחודית, אך מכיון אלה הקיימות. המערכת הצבאית מתאימה יותר לצרכיו. ועדת זורע היתה ועדה צבאית, זורע עצמו אלוף במילואים ומהימן מעל לכל ספק. החבר השני בוועדה היה איש השב"כ. לא היה שום צורך להעלים ראיות מן הוועדה, להעיד עדויות שקר ולזייף מסמכים. מכל מקום, ועדת חקירה על פי חוק, שתכריז על סודיות דיונית, תוכל להוות מערכת שיפוטית מתאימה שאין למעלה ממנה.

* בכל מקרה, מערכת השקרים וההסוואות היתה רק כלפי חוץ. בתוך השרות נשמר הכלל של דיווחי אמת.

תשובה: לא נכון. בפרשה שלפנינו החוקים לא נשמרו גם בתוך השרותים. נשברו כל הכללים. נוצר בלבול בין פעולות מבצעיות נגד האוייב ובין פעולות נגד ועדת חקירה צבאית. ועדת זורע לא היתה האוייב, ואם מותר לעשות פעולות חוקיות נגדה, איפה נעצרים? ואפילו אם החיפוי נעשה באישורו של ראש הממשלה דאז יצחק שמיר. האם יכולה לנוח דעתנו? ואם בעוד חמש שנים יקום ראש ממשלה שיצווה על השב"כ לעצור אנשים, אותך ואותי, באישון לילה, מה אז?

* שלושת המתלוננים, המשנים את ראש השב"כ ראובן חזק, פלג רדאי ורפי מלכה, מוצגים כמי שרצו להדיח את ראש השב"כ מתוך מניעים אישיים, כדי לרשת אותו. היש רגליים לסברה שהשלושה פעלו מתוך מניעים זרים?

תשובה: גם אם כן, כלומר גם אם פעלו מתוך שיקולים זרים, עדיין חובה להתייחס לחומר הראיות שהביאו והוא חמור מאוד. אבל, השלושה פעלו מתוך מניעים של דאגה לטוהר השרותים ומאז התפוצצות הפרשה מתנהל נגדם מסע השמצה בלתי־פוסק, שמקורו בעיקר בשב"כ. אגב, לא הם יזמו את הפנייה ליועץ המשפטי לממשלה. הוא שמע על הפרשה וזימן אותם אליו. מבחינתם, הם פעלו בתוך השב"כ והיפנו טענותיהם אל ראש השב"כ. פגישתו של ראובן חזק עם ראש הממשלה שמעון פרס היתה באישור ראש השב"כ.

חוגים מקורבים

מאת דליה שחורי

* עד כמה מעורב ראש הממשלה בדרך־כלל בפעולות השב"כ?

תשובה: מעורב מאוד, אין זיזם נקודה ופסיק בלי ידיעתו ואישורו.

* יוצא מכאן שיצחק שמיר שקוע עד צוואר?

תשובה: נכון.

* מדוע, אם כן, פרס נותן לו גיבוי בלי־בך מלא בכך שהוא התנגד בתחילה לכל חקירה?

תשובה: אפשר רק לנחש. אולי נאמנותו ורגשי הוקרתו לראש השב"כ אברהם שלום, אותו הוא מכיר עשרות שנים. אולי מפני שחושש, כי חקירה שתבדוק מה ידע שמיר ומה ידע הוא עצמו על פרשת החיפוי תערב גם אותו בפרשה בדרגה מסויימת. ואולי, מפני שהעריך, כי בסופו של דבר יהיה הכרח לחקור את הפרשה ושמיר ייצא מזה לא טוב. לכן הוא היה מעוניין להפגין לויאליות, שבסופו של דבר תשפר את דימויו הציבורי וגם תסלק מן המפה את שמיר בלי שהוא עצמו יצטרך לנקוף אצבע.

* ובכל זאת, איך זה ששמיר, רבין ופרס, כלומר ראש ממשלה בהווה ושני ראשי ממשלה לשעבר, ניצבים שלושתם מאחורי ראש השב"כ? האין זה מעיד על צדקתו?

תשובה: למה הם עומדים מאחוריו צריך לשאול אותם. איך שלא יהיה, לא צריך להתרשם יותר מדי מכך ששלושה ראשי ממשלה או רוב חברי הקבינט אומרים משהו. עזר וייצמן, גם הוא חבר קבינט ובעל עבר בטחוני מפואר, אומר אחרת. הם צריכים לנמק מדוע בודק יחיד עדיף על ועדת חקירה, או מדוע אי־חקירה עדיפה על חקירה. מה שבטוח הוא, שאם השב"כ ישקר לבית המשפט, בית המשפט יפסיק להאמין לשב"כ ואז השב"כ לא יוכל לפעול, כלומר לעצור אנשים כדי להעמידם לדין במטרה להרשיעם. היש פגיעה חמורה מזו בבטחון המדינה?

טאבה לעולם חוזרת

היום תתכנס המועצה המצרית לעניין טאבה ותעיין ותחליט לגבי הצעות הפשרה שהביא אתו היועץ המשפטי של מחלקת המדינה האמריקנית אברהם סופר, כדי לפתור את בעיית „השאלה" בשטר בוררות. ירושלים ממתינה. ההסכמה עוד אינה מונחת בכיס, אבל גורמים הבקיאים במהלך המו"מ מעריכים, כי אנו כבר ברמה של לפני סיום. כמובן, אפשר לעכב אם רוצים, אבל אפשר לא לעכב, ואז כבר השבוע שטר הבוררות גמור ומוכן לאישור הקבינט.

אברהם סופר
נוסחת קסם

נוסחת הקסם של אברהם סופר, שהורכבה בארץ לאחר שעות של דיונים מאראתוניים, אומרת כך: השאלה שתוצג לבוררים — שעליה לא יכלו ישראל ומצרים להסכים עד כה — תנוסח באורח נייטראלי: הבוררים מתבקשים להחליט על מיקום אבני הגבול באזור טאבה, על בסיס הנספח המצורף לשטר הבוררות.

בנספח, וזה אלמנט חדש, יציג כל צד את מיקום הגבול לפי תפיסתו (מבלי לכנותו „המיקום הנכון" או „המיקום המדוייק", שתי מלים שהיו סלע מחלוקת בין ישראל ומצרים). המצרים גורסים, כי קובע הגבול המנדטורי, כפי שכתוב גם בהסכם השלום. ישראל מקבלת זאת אך מוסיפה, שאם בודקים את אבני הגבול המנדטורי, לא די לבדוק איפה הן היו בזמן המנדט, אלא יש לבדוק מה המקור לגבול המנדטורי. והמקור הוא המפה מ־1906.

הבוררים יצטרכו לקבוע, אפוא, על פי הנספח, אם הגבול בתקופת המנדט בלבד תופס, או תופסת ההסטוריה שקדמה למנדט. על־פי הכרעה עקרונית זו תיפול גם ההכרעה על הגבול בטאבה. מקור העיכוב היום הוא רצונן של מצרים וישראל כאחד להוסיף אלמנטים, לאו דווקא גיאוגרפיים, לאותו נספח.

שמות הבוררים נמצאים עדיין בתהליך של התדיינות, כאשר מוסכם כבר שלישראל יהיה בורר אחד, למצרים אחר, ויתר השלושה יהיו אישים מוסכמים על שני הצדדים. אם הכל יעבור בשלום, יודיעו מצרים וישראל לפחות על שמות הבוררים שלהן במיפגש הקרוב של הצוותים.

אם נגיע לרגע המאושר הזה, שהצדדים יסכימו על „השאלה" והקבינט ידון ויאשר את שטר הבוררות ואת יתר המרכיבים של עיסקת החבילה בין ישראל ומצרים (יובאו לפניו גם הסיכומים על ההסדרים בטאבה שתעניק המדינה הזוכה למדינה המפסידה בבוררות) — תיפתח גם הדרך לפיסגה בין שמעון פרס לחוסני מובאראק. ימונה שגריר (כנראה עבדול לטיף, מי שעמד בראש המשלחת המצרית לשיחות האוטונומיה, היה שגריר בסודן והיום הוא מנהל ביה"ס לצוערים במשרד החוץ) ואולי אפילו מזכיר המדינה האמריקני ג'ורג' שולץ יבוא, לברך על המוגמר ולהתחיל להניע את גלגלי התהליך המדיני בחזית הירדנית־פלשתינית.

הסופר בין המשפטנים?

היועץ המשפטי החדש יוסף חריש הוא מאסכולה אחרת של יועצים. לא איש אקדמיה מאופק, גם אם בעים סכר, אלא סבא טוב, שבחלומותיו הוורודים לא חשב ששנתיים לפני הפנסיה תיפתח לו קאריירה חדשה. הוא אסיר תודה, מלא שביעות רצון, מתרגש, מתפייס, מתאושש, כמו פיגרו. אומר דברי שירה ומסוקים, מצטלם, מביא גם את אשתו. באמת מקור נחת וגאווה למשפחתו ולידידיו.

שופטים שיבחו את „כולנו המקומיות" עד כדי התשרה, הסופר בין המשפטנים: עכשיו צריך להתחלל שלא יהיה איש שיודע לקבל החלטות, שלא יהיה אסיר תודה יותר מדי למי שמינה אותו.

המודח המדיח

הסגנון הוא האדם ובהחלט אפשר להטיל אימרה זו על שר המשפטים החדש יצחק מודעי. אני עדיין זוכרת איך התרגש, בישיבות הממשלה וגם בפומבי, בראיונות לכלי התקשורת, כ„ששפכו את דמו", כדבריו. זה היה כשח"כ יהודה חשאי טפל עליו האשמת שווא. וזה היה כשאולץ לעזוב את משרד האוצר. הוא הצליח ליצור לעצמו, בזכות התבטאויות הנרגשות, דימוי של אדם שוכשר מאין כמוהו, שמנתקים אותו מן המשרד שהוא אוהב ובו הצליח מעל למשוער. מתוך הקריסה קטנותית של ראש הממשלה, שנתפס להתבטאות זו או אחרת שלו נגדו. הלב ממש נשבר, נקרע מרחמים.

והנה אותו מודעי, שנוכחותו במשרד המשפטים כבר מבשרת צדות כמו נוכחותו במשרד האוצר. קם על היועץ המשפטי לממשלה היוצא יצחק זמיר וסילק אותו בברוטאליות, בלי סנטימנטים, כאילו היה משפט שרת או אוייב האומה. רגישותו המופלגת קפאה כשהגיעה לזולתו. הוא הציע להנהיג את החילופים בין זמיר ובין מינויו החדש שלו יוסף חריש בו ביום, מרגע החלטת הממשלה. רק בעקבות הערות של יצחק נבון ואמנון רובינשטיין, שלא נאה לנהוג כך, הוחלט על ביצוע החילופים היום.

גם חילופים היום, שלושה ימים מקץ החלטת הממשלה, נראים חפוזים, לא אלגנטיים ובוודאי לא עניינים. פרופ' זמיר פתח בהליך מסויים — הוראה למשטרה לבצע חקירה כדי לבדוק אם יש מקום להעמיד את ראש השב"כ למשפט. הוא אמנם ביקש להשתחרר מתפקידו. אך הראיות לכאורה נגד ראש השב"כ הצטברו אצלו לאחר מכן. ההגינות חייבה כי יותר לו, או לפחות יושאר להכרעתו השיקול אם לעכב את פרישתו עד להשלמת המהלך שבו פתח, אך איש לא פנה אליו ולא שאל אותו לרצונו.

השתמשו — והמשתמש הוא מודעי — באורח פורמאליסטי בהודעתו על כוונתו לפרוש מן התפקיד, כדי להפרישו מה שיותר מהר ולהביא במקומו איש חדש, שאולי יהיה נוח יותר לשלטון, זאת אין לדעת, אבל לפחות יעכב את הטיפול בפרשה, כדי ללמוד את הנושא, עד אז או שהפריץ ימות או שהכלב ימות... ההרגשה שלי היא שהפרשה, בכל זאת, לא תמות. כבר עברנו את שלב [illegible] ולמודעי אפשר לומר, על [illegible].

המנדט נגמר

[illegible]

הטרגדיה של המצפים להשתלות

לאסון הטרגי, האישי והציבורי, עם מותו של הסטודנט מנשה חוריש — בשל אי־יכולת לאסוף כסף להוצאות ניתוח השתלת לב בחו"ל — היבטים שונים והאשמות מופנות לכתובות שונות, אך כמעט ברוב הפרסומים בפרשה האומללה התעלמו מאמת אחת, יסודית ועקרונית, כי הסיבה לכשלון מחפיר היא אי התחלת השתלות לב בארץ.

ישנם אצלנו רופאים מומחים מצויינים, המסוגלים בכשרון ובהצלחה לקחת על עצמם את המשימה לבצע השתלת לב בחולה הזקוק לזה כדי להציל חיים. הכלים הפיסיים ישנם, וחולי־לב המחכים לניתוח קיימים. אולם דבר אחר מונע מלהתחיל במלאכת קודש זו — כניעה למימסד הדתי. כשאין אפשרות להתגבר על „בעיות הלכה", התלויות בהסכמתם של גדולי התורה לקבלת תרומת לב מאנשים, שמותם נקבע לפי הקריטריון וההגדרה של המימסד הדתי. זוהי הסיבה שבישראל חוק הפתולוגיה (חוק פוליטי) גורם למותם של אנשים, כשאין כסף לשלחם לחו"ל.

הציבור מתרגש מזה שאין כסף להציל נפש חיה — במקום לזעוק ולהרעיש עולמות, להפגין בזעם למען הפרדה בין דת למדינה. הפרדה שתשחרר אותנו מהסיוט של חוקי הלכה המתאימים למאה השחורה. יש לנהל מאבק עד חורמה כדי לאפשר לכל אזרח, דתי וחילוני, לחיות ולהתנהג לפי מצפונו ורצונו. הפרדה בין דת ומדינה. על זה צריך לצאת למאבק, בכנסת וברחוב, ולא להרפות.

איזיק זלשינסקי, עברון

„ועדת השבעה" או ועדת חקירה משפטית

מארק גפן, במאמרו ב„על המשמר" מיום 1.6.86, מסתמך על מאבקו של דוד בן־גוריון נגד „ועדת השבעה" הממשלתית ובעד ועדת חקירה משפטית בפרשת לבון — כדי להוכיח את אי־צדקתו של שמעון פרס בהתנגדותו לחקירת ראש השב"כ.

היושר האינטלקטואלי (שתמיד רצוי, אך לא תמיד מצוי) מחייב לציין כמה אש וגופרית שפך בשעתו „על המשמר", ולא רק „על המשמר" (ואולי גם מארק גפן), על ראשו של בן־גוריון ועל עמדתו בפרשת לבון, וכדי להוכיח את ההיפך, שאין צורך בוועדת חקירה משפטית ודי בהחלטות „ועדת השבעה" הממשלתית (הקבינט של היום) כדי לזכות את לבון מאחריותו לעסק הביש. איך אמר בן־גוריון, „האמת מעל לכל".

נפתלי בן־משה

מארק גפן משיב:

מי שדורש „יושר אינטלקטואלי" חייב להוכיח גם יכולת הבנה של הכתוב במאמרי. ההתייחסות לעמדתו של דוד בן־גוריון באה להצביע על חוסר עקביות של שמעון פרס, אשר תמך בזמנו בבן־גוריון (בפרשת לבון) בתביעה לחקירה משפטית ואילו הפעם, לפחות בשלבים־הראשונים, התנגד לכל חקירה.

נפתלי בן־משה מגלה חוסר ידע (בלשון המעטה), כאשר הוא משווה את החלטת ועדת השבעה הממשלתית עם החלטת הקבינט היום. ועדת השבעה חקרה בפרשת לבון, ואילו הקבינט, כהצהרתו של ראש הממשלה, לא עסק כלל בחקירה כלשהי.

אשר ליושר אינטלקטואלי, „שלא תמיד מצוי" כדברי נפתלי בן־משה, מי אני כי אתחרה עימו בעקביות עמדותיו, ובמסורתיו האינטלקטואלית הצרופה.

פסטיבל סוויסה

בעיתונות מתפרסמות ללא הרף התייחסויות לרפי סוויסה, נציב שירות בתי הסוהר, ומדיניותו. על מדיניותו חלוקות הדעות. על מספר עניינים ש„מסביב", בעלי אופי פסטיבלי כגון תצוגת אסיר ומעונו, דומני שאין ולא יכולה להיות מחלוקת, אבל לפי מצב הדברים עד כה הם כנראה יימשכו.

לרפי סוויסה „בעל־בית" הנותן לו גיבוי מאסיבי, וממנו צריך לדרוש דרישה ציבורית הולמת כלפי תופעות סרות טעם.

ר. שיין, גבעתיים

דברים על דיוקם

ב„על המשמר" מ־28.5.86 פורסמה תמונה תחת הכותרת „בית חדש ביבנה", ובתחתיתה שמה של הזמרת יעל לוי, הזמרת שהופיעה וצולמה בערב פתיחת סניף מס"ם ביבנה ב־11.5.86 היא דיאה בן־שלום חברת קיבוץ חצור, שליוותה את עצמה בגיטרה, וגרמה בהופעתה להנאה רבה לכל הקהל.

מזבח נחתומי, מזכירת קיבוץ חצור

מאת דורית גפן

מלחמה, ביון וסקס

אין צורך לחפש את המשותף בין מלחמה, ביון וסקס, אף שאין ביניהם סתירה. השילוש הלא־קדוש הזה היה מקרי לגמרי בתוכניתו של רם עברון „זה הזמן". הקשר בין שלושת הנושאים הללו היה פירסומם של שלושה ספרים חדשים, אשר מחבריהם הוזמנו (כל אחד בפני עצמו) להתראיין בתוכנית.

על המלחמה שמענו מפיו של איתי שילוני, מחברו של הספר: שלושה מרורי לבנון. מי שלא קרא את הספר יכול היה להתרשם על־פי השיחה מתחושת ההנאה העמוקה שליוותה את החיילים בלבנון, ובמיוחד בביירות. מחוסר ההבנה שלהם לגבי תכלית לחימתם, וממילא מהעדר מוטיבציה מוראלית, תרתי משמע, להילחם. לא פחות חמור מכך הוא המסר של המחבר הצעיר לגבי ההשפעה המשחיתה של המציאות הלבנונית, אשר בה חיי אדם הפכו מזמן להפקר. ומתנהלת בה מלחמת כל־בכל מטורפת, שגם למומחים קשה למצוא בה את ידיהם ורגליהם. לטווח רחוק יותר ראוי לשים לב לדבריו של שילוני, המבטאים כנראה תחושה של צעירים רבים שהשתתפו במלחמת לבנון, כי על הדרג המדיני והצבאי יהיה לעשות עבודת שכנוע והסברה רציניים מאד — אם תפרוץ מלחמה נוספת — כדי להתגבר על אי־האמון ועל פער האמינות אצל הלוחמים, שנגרמו על־ידי המלחמה הזאת.

שיחה מסוג אחר היתה לרם עברון עם שולמית הר־אבן, אשר הסתתרה מאחורי הפסבדונים של יערי, ופרסמה את הספר „תחליה". הקוריוז היה בעיקר בהקדמה של עברון, אשר הביא מדבריהם של עיתונאים שונים, שניסו לנחש מי עומד מאחורי השם הזה. אחרים מהם אף נתנו למחבר אשראי של איש מבפנים, המכיר מקרוב את השירותים החשאיים. רק דן בן־אמוץ, כעדותה של שולמית הר־אבן, זיהה אותה. מעניין גם, כי כל המנחשים למיניהם לא העלו בדעתם כי מדובר בסופרת, באשה. בנסיבות השוביניסטיות שלנו יהיו כאלה שיראו זאת כמחמאה להר־אבן.

השיחה השלישית נסבה על הספר „מין זה לא רק סקס" של זיוית אברמסון ורותי לויאב.

אולי רק היה נדמה לי, אבל התרשמתי, כי רם עברון מקרין אומץ לב רב מעצם השיחה בנושאי מין, ואף כי לא העז להוציא מפיו את המלה אבר מין גברי, לאחר השיחה המבויימת על גודל האבר, לעומת זאת הצליח לומר את המלה דגדגן ולהישאר בחיים. אם כי הביע חשש מהטלפונים של צופים מזועזעים.

לעומת זאת היו שתי המחברות מעניינות מאד, והדגישו את העובדה, כי בנושא בסיסי כל כך, אשר נוגע לכל אחד, יש גם היום בורות וחוסר ידע.

באחד ממחקרי התקשורת שנערכו לאחרונה צויין, כי חלקן של הנשים בתוכניות המלל הוא קטן יחסית. שלוש הנשים שהשתתפו בתוכנית היו מעניינות — כל אחת בתחומה, ואף כי אני סולדת מ„קווטות" ומחלוקה מינית, הרי לגופו של עניין, ולגיוונן של התוכניות, ראוי שמפיקיהן יפקחו את עיניהם לראות ולהראות את תרומתן של הנשים בתחומים השונים.

שולמית הראבן — קומפלימנט שוביניסטי

אהבה ללא גיל

המגאזין „בין הכסאות" בהנחיית עמוס ארבל מטפל בנושאים חשובים כמו דיאטה, קוסמטיקה, אופנה, תזונה, רפואה, מלכות יופי, בישול ועוד. אני בטוחה שרבים מהצופים עוקבים בעניין אחרי התוכנית, ואולי אף אוספים „טיפים" על איזה עשב רפואי שישפר להם את העיכול, או דיאטה שתסייע להם להיפרד מכמה קילוגרמים מיותרים. לי אין כל כך הרבה סבלנות לכל העצות הללו, ואינני נמנית עם צופיה הנאמנים ביותר של התוכנית. מה שבכל זאת הושיב אותי לכורסה היתה שיחה של ארבל עם שני זוגות, שבהם האשה מבוגרת מהבעל בכמה וכמה שנים טובות. בטח, אתם אומרים, נושא פיקאנטי כזה, איזו אשה אינה מסתקרנת. האמת היא, שגיליתי בין שתי הנשים בת־כיתתי, שלא ראיתיה כבר עשרים שנה, היא נראתה טוב מאד, ואיני יודעת אם זה בזכות הבעל הצעיר, או למרות. אשר לעצם השיחה, הרי אם לקבל את התיאוריה של לילי אבידן, הטוענת שבקשר כזה יש שמונים אחוז סקס ועשרים אחוז דברים אחרים, הרי זה עדיין לא סיבה להתחתן. אבל אם להתייחס לעניין ברצינות. קשרים כאלה נוצרים וקיימים, ואף כי החברה היא בדרך כלל שמרנית ומביטה בגיחוך ובהסתייגות על התקשרויות כאלה, הרי בסופו של דבר זהו עניין מאד אישי, שאין לעשות בו הכללות. לכן אולי אין זה מוצדק כל כך לומר, כי לפחות על־פי ההתרשמות משני הזוגות שראינו — השאלה שהתעוררה אצלי לא היתה מה מצאו שני הבחורים הצעירים בשתי הנשים הבוגרות הללו, אלא בדיוק ההיפך — מה הן מצאו בהם. אבל זה כבר שייך לתחום צנעת הפרט.

שיישב על הספסל וישתוק

עם כל הסולידאריות המקצועית שלי, קשה לי לעבור לסדר היום על טעותו הבלתי נסבלת של השדר־עיתונאי נסים קוויתי, אשר העביר לנו את המשחק בין ספרד לבראזיל מגוואדלאחארה שבמקסיקו. אינני יודעת על מה ועל מי הסתכל קוויתי במשך דקות ארוכות, עד אשר גילה לפתע כי השער שעליו הכריז לטובת בראזיל לא אושר על־ידי השופט. הרי כל ילד יודע, כי אילו אכן אושר השער, היה המשחק מתחיל ממרכז השדה, ולא כן קרה.

בכלל, אם קוויתי רוצה להיות שופט עליון בכדורגל, שכן הוא מרבה ללעוג על החלטות השופט, מוטב שיירד מעמדת השידור אל המיגרש. ויחזיק בידו דגל קוונים או משרוקית, ויניח לנו לנפשנו. מה אנחנו רוצים בסך הכל: לראות בשקט את המשחקים, ולפרש אותם בעצמנו. הרי העיניים לנו ונראה. מוטב כי השדרים יתרכזו במסירת המידע החשוב, מי השחקן המחזיק בכדור. אשר לאירועים עצמם, שיתנו לנו לשפוט ולהעריך אותם. בסופו של דבר משחק כדורגל איננו בריג׳, ואין צורך בתחכום רב או בהשכלה אקדמאית כדי להבין את מהלכיו. כל צופה כדורגל ממוצע יודע מהו פאול, מהי קרן, ומה זה נבדל, אך בעיקר הוא יודע מה זה גול.

את קוויתי הייתי שולחת לספסל עם כרטיס אדום. במדינות אחרות היו שולחים אותו במטוס מיוחד הביתה, אבל אנחנו רחמנים בני רחמנים. בכלל, ראוי שמישהו בירושלים יבהיר לשליחי הטלוויזיה במקסיקו, כי הם לא עובדים לפי מילים, ואיש לא ינכה משכרם אם ידברו פחות. ראוי גם באותה הזדמנות לומר לפרשננו המיוחד שפיגלר, כי ימתין עד סוף המשחק במקום להמר במהלכו. בוודאי לא כאשר התוצאה צמודה למורי. אך העיקר, תנו לנו להנות בשקט מהמשחקים, ושמחו בחלקכם שאתם נמצאים שם, ואנחנו כאן.

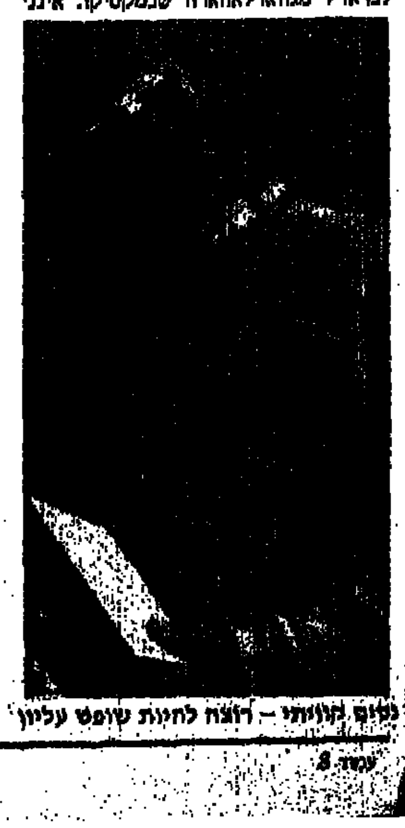

נסים קוויתי — רוצה להיות שופט עליון

בעריכת עלינא תורי

פסטיבל ישראל

השתלה מעניינת

מסך ראשון

מאת נפתלי עירוני

„קאבוקי מדיאה" — רעיון, עיצוב ובימוי מאת: שווו סאטו; מוסיקה אלקטרונית: מייקל סרי; עיצוב תאורה: מייקל פיליפס; תיאטרון ויזדום בריג׳ (אה־דה־ב) בפסטיבאל ישראל, ירושלים.

שווו סאטו הוא יוצר אשר פועל למען שילוב סגנון ה„קאבוקי" עם התיאטרון האירופי, במטרה לתרום להבנת האמנות היפאנית ולאימוץ יתרונותיה. לא מדובר ב„השתלה" מלאכותית אלא בחיפוש אמיתי אחר המכנה המשותף במקרים בעלי סיכוי סביר להצלחה. הטראגדיה היוונית העתיקה היא אחד המקרים האלה. יסודו של הרעיון בתחום השיחזור והביצוע של הטראגדיה היוונית, אשר בו יש להתמודד עם קשיים רבים. ניסוים רבים נעשו להחיות את ההצגה הקלאסית, כולם על בסיס מידע שנלקח מתולדות האמנות, כי מסורת חיה לא קיימת. השחזור תרבותי בלבד, הביצוע על־פי תפישות שונות מנסה לקלוט את המסר בתוך המנטאליות המודרנית.

הסתירה העיקרית היא במחשבה ולאו דווקא בביצוע. האיש בן־זמננו רגיל לחשיבה סיבתית, לפיה כל דבר הבא לביטוי מנומק בצורה זו או אחרת. הוא איננו מוכן לקבל עובדה בימתית אשר מגלמת סמל מסויים מראש, בהעדר התפתחות עלילתית או מעין הסבר אסתטי נרמז ומוכן. הגיבור היווני בעל המסכה מתחיל לדקלם, להסביר את מצבו, את הרעיון אשר עומד מאחורי האירוע. אבל הצופה בן־זמננו עוד לא השלים עם קיומו על הבמה, כי הוא איננו מבין דבר מוקפא בתוך סיטואציה של אין ברירה. תיאטרון הקאבוקי עובד בסגנון דומה. העמדה, המיקום של השחקנים הוא סטאטי, אחד מול השני במשך זמן רב, ללא שינוי ניכר בעלילה. אבל השחקן מעצב את דמותו כך שמכל פרט קטן נפלט המסר המקיף של הדמות ושל משמעותה הסמלית, מבינים ללא הסברה מה מדובר, והסיטואציה הדראמאטית נבנתה לנגד עינינו. הרפליקה המילולית באה כהשלמה טבעית של סיטואציה דראמאטית קיימת. כך הוסר מכשול קשה, המלאכותיות של הדיקלום. העיצוב היפאני, תפאורה, תלבושות, פעלולים ספציפים, אינם מהווים מכשול להבנת המסר הכלל־אנושי של מדיאה. בסיטואציה הרגשית הקיצונית של הטראגדיה, הגיוון הפסיכולוגי הספציפי איננו משמעותי. השחקנים הראשיים להבנת השיים, מדיאה (כריסה רוברטסון) ויאסון (ריין פורטונטו), הפגינו נוכחות מרשימה על הבמה, נקלטו בתיאטרון הקאבוקי בצורה מוצלחת. גם האחות (כריס) והנסיכה (רון אוידונל) שיחקו בצורה טובה מאוד.

אבל שווו סאטו, אשר תרם תרומה חשובה להבנת הביצוע הטראגי הקלאסי, לא הצליח להימלט ממלכוד הדעות הקדומות בתחום השחזור ה„תרבותי", שעה ששמר על כללי המקהלה הקלאסית על־פי סגנון אירופי ללא צורך וללא תועלת, הוא הקפיד על יפאניזאציה של יתר הפרטים הרחק מרוח הטראגדיה היוונית. המתח פוחת וזמן העלילה קיבל ממדים שונים, זרים. חלוקת המסורה לשלושה קטעים יצרה ריקע סיפורי ותיאורי מדי. למרות היופי והסיגנון המוצלח של כל פרט בנפרד, השיא הטראגי נמלט מהמערכה, כפיצוי לכך הרגש מושם על הזווית המאגית של הסיפור. בתחום זה הפתרונות הבימתיים היו יפים ביותר. בסיכום, ניסוי בימתי מורש ומלמד, הפותח אופקים חדשים לביצוע הטראגדיה הקלאסית.

„קאבוקי מדיאה" — הזווית הקלאסית

מחול ראשון

רומאן עם המוות

מאת גיורא מנור

„תיאטרון חיטנו" (ספרד) ואמנים ישראלים ב„בלדה ללוחם שוורים", בימוי וכוריאוגרפיה: סירון ניהול מוסיקאלי: חוסה מ. מולרון תפאורה: איתמר נוימן; בהשתתפות הרקדנית דליה לאו ויוסי בנאי מקריין.

זו אמורה היתה להיות חגיגה של ממש — מלחמת שוורים היא תיאטרון מהמעולים שבעולם, דראמה מליאת מתח, הוד ופאר, הפלמנקו, כמוסיקה וכמחול, שיש בהם מהאינטנסיביות המקבילה לקורידה: שירו של גארסיה לורקה „קינה על מותו של איגנסיו סאנצ׳ס מחיאס", שנועד להיות חוט מקשר בין קטעי המחול, הוא יצירה שהיתה כבר לקלאסיקה. למרות כל המרכיבים המעולים הללו יצא המופע, שהוא סנונית ראשונה של שיתוף פעולה יוצר בין ספרד לישראל, לקוי ובלתי מספק.

התפאורה הפשוטה והיפה, מיני עננים המקיפים את הבימה כולה, והמוסיקה, יצרו אווירה מתאימה. נער לבוש ג׳ינס וחצי גופו העליון ערום, חולם על קאריירה של טורדו במחול סולו חזק, מבוצע כהלכה על־ידי פראנסיסקו חאווייר. אחריו בא תור השור (בעברית צריך היה להיות פר, אבל משום מה בעברית ה„טורו" סורס לשונית), בדמות רקדן תמיר ויפה תואר, כולו בשחור, מיגל אנחל. במקום מפגש בין הנער בעל־החלומות והחיה המסוכנת, יצר הכוריאוגראף עוד סולו, קצת אָנֶמי, מין ריקוד של עגל יותר מאשר של פר. ומכאן ואילך המופע מתדרדר והולך... נכנסת לתמונה דליה לאו, בדמות הלבנה־המוות, בשמלה בהירה, כשהיא ניצבת מאחורי הירח המלא, ואין בתנועתה ולו שמץ של איום או סכנה, אלא רק סנטימנטאליות קלושה.

הטורדו עצמו, חואקין רואס, אינו רקדן הטוב שבחבורת הגברים הזאת, ולא ניתן לו חומר תנועתי מלהיב. יוסי בנאי נכנס אל הבימה בצעדים איטיים, לבוש בחליפה של מנהל סניף־בנק בעיר שדה, כולל שרשרת־זהב לשעון על כרסו, ומשמיע בקולניות תוך הגברה אלקטרונית גרועה את שירו של לורקה, בעל השורה החוזרת „זה היה בחמש לפנות ערב", שאנאורה היתה להיות מיו נאסו אוסטינאטו אפל, כתיפוף של מאטאדור מהג׳ונגל של הדם והשמש כזירה המראה כחציה על־ידי השמש השוקעת, וחציה השנייה כבר שרויה בצל.

שעת המוות, רגע האמת — מכאן מקור מושג זה — במציאות הקורידה הוא רקע מלא אימה והוד. כי הלא רק מי שמעולם לא ראה מלחמת שוורים סבור, שמתאכזרים לשור; ואילו באמת הלוחם, הוא הנתון בסכנה ולחייו אנו חוששים. הפר דווקא נהנה כוודה מפריבילגיה שאינה ניתנת לו בבית־מטבחיים: הוא רשאי לנגוח את השוחט.

את סצינת הלחימה עצמה „פיסט" הכוריאוגראף, שהוא מומחה גדול לפלאמנקו, אבל אין לו מושג בדראמה. ובבימוי סצינות עלילתיות, והטקסיות הקפואה היתה פשוט משעממת וקלושה. גם בסצינה זו התאורה היתה המרכיב המוצלח שבמחול זה, שהלך ודעך במקום להתפתח ולהמריא.

דליה לאו נראתה עייפה וחסרת המיסטיות שנדרשה לתפקיד של אלת המוות והמכשפה לזנה.

חבל על ההזדמנות שהוחמצה על הנושא המצויין, שלא מצא לו ביטוי בתנועה לטרה שהפלאמנקו מתאים במיוחד לטיפול בתחום זה.

מקבץ מוסיקה

קרמר בפילהרמונית

מאת דוד אור

גדעון קרמר, הכנר הרוסי המפורסם, הוא אורח התזמורת הפילהרמונית, ברסיטל חד פעמי ובסדרת הקונצרטים למנויים.

„גדעון קרמר הוא גדול הכנרים בעולם" — כך אמר עליו קראיין הגדול, ואם כך אמר קראיין, אין הרבה מה להוסיף. קרמר התפרסם במערב לאחר שזכה בפרס צ׳ייקובסקי היוקרתי ב־1970, ומאז מופיע פעמים רבות, ומקבל בקורות מצויינות.

הוא יופיע ברסיטל עם המנצח והמנגן אנדריאס שיף, שנחשב לפרשן מעולה של באך ושל מוצארט. יחד ינגנו רסיטל חד פעמי ב־4.6.86 „רונדו בריליאנט" של שוברט ומנגינה של שומן ה[illegible] ברטוק. קרמר הוא גם אורח המורה למנויים [illegible] של קלאוס טנשטט. שם ינגן קונצרטו לכינור של [illegible] בטהובן בסדרה אחת ובשנית [illegible]

● שלישיית יובל מקדישה [illegible] תוכניות לשלישיות הפסנתר [illegible]

עתונים רבים בעולם [illegible] השלישית בין הטובות בעולם [illegible] „מורגנפוסט" בברלין כתבו [illegible] קיים היום אנסמבל קאמרי [illegible] להשתוות ליכולת ההבעה [illegible] של שלישיית יובל".

השלישייה שכוללת את [illegible] פיאנו־כינור [illegible] 1969. מאז היא מסיירת [illegible] ונבחרה ב־1973 מטעם איגוד [illegible] האירופי לאנסמבל הנבחר של [illegible]

סדרת הקונצרטים [illegible] בכתובן החלים ב־7.6.86 [illegible] אביב.

„הילרון"

סיפור ארוך בלי הפי אנד

אתמול נחתם הסכם סופי, לפיו עברה „הילרון", חברה ליצוא ויבוא גידולי ומוצרי חקלאות, שהתמחתה במיוחד ביצוא אבוקדו והעוסקת גם ביצוא פרחים, לידי ארגוני הקניות האזוריים של התנועות הקיבוציות ותנועות המושבים, שהחזיקו עד אתמול רק ב־50% מ„הילרון". רכישת „הילרון" תעלה יותר מ־20 מיליון דולר למגדלי האבוקדו, שרובם הגדול הם מהתנועה הקיבוצית.

בכך הגיע לסיומו תהליך שהחל בסוף 1982, ומטרתו רכישת חלק מנוחה פרטית ליצוא חקלאי, שתהיה ברשות ההתיישבות העובדת, קיבוצים ומושבים.

ב־1982 שלטה ממשלת הליכוד. שר החקלאות היה אז שמחה ארליך ושר האוצר יורם ארידור. אנשי הליכוד הלכו והשתלטו בעקביות על החברות הממשלתיות, וכחלק מתפישה זו פיטר ארליך את מנכ״ל „אגרקסקו" ראובן איילנר מתנועת המושבים ושם במקומו את ישראל אורקין, מאנשי שלומו.

הליכוד השתלט

„אגרקסקו" איננה סתם אחת מהחברות הממשלתיות. היא הגדולה והחזקה שבחברות היצוא החקלאי. רוב מוחלט של ספקי „אגרקסקו" הם מההתיישבות העובדת ולכן היה טבעי שהמנכ״ל יהיה מקובל עליהם. לארליך ולארידור היה חשוב שאיש שלהם ישלוט בחברה. נוצרה אז הרגשה, שקרוב היום בו החברה תכביד ידה על ההתיישבות המאורגנת, ולכן חיפשו תשובה, וכמו שאמרו אז — אנחנו צריכים כלי לשיווק מוצרי החקלאות שלנו. אם לא די בכך, הופצה השמועה — שהיום ידוע כי היתה סתם „ברווז" — לפיה קבוצת אייזנברג מנהלת מו״מ עם משפחת הלל, בעלי „הילרון", על רכישת החברה והם מציעים עבורה 7 מיליון דולר. העובדה ש„ברווז" זה לא נבדק עלתה להתיישבות העובדת בכסף רב מעל לכל שיעור ושווי של „הילרון".

באותה תקופה, סוף 82', פרץ סכסוך במשפחת הלל, בין דני לרוחל הלל, שהחזיקו 50 אחוז מהחברה, לבין משה הלל, ציפורה הלל ורליה ברזילי, שגם להם היו 50 אחוז.

בית המשפט דן בפירוק החברה, כאשר כל צד היה בעל זכות לרכוש את חלקו של הצד שכנגד. הוגי רעיון הרכישה של „הילרון" היו ישראל אפרת, חבר קיבוץ אורים, ששימש ב־82' כראש „השולחן" המשותף של ארגוני הקניות האזוריים, אשר גולן, חבר גבעת חיים מאוחד ומנכ״ל „גרנות", ואושי (אשר) פרידמן, חבר קיבוץ געתון ומנכ״ל „מילואות". השלושה „קנו" את השמועה כי אייזנברג היה מוכן לשלם 7 מיליון דולר ולכן רכשו ממשה הלל, צפורה הלל ורליה ברזילי, את חלקם, דהיינו 50 אחוז, ב־3.5 מיליון דולר. איש אינו יודע להסביר את הסיבה לכך. ישראל אפרת טוען כיום, כי הנושא כורך במוסדות המרכזיים של תנועת ההתיישבות וכי הם קיבלו גיבוי מלא.

לדברי ראובן איילנר, באותו זמן הציע לו משה הלל שהתנועות יתנו לו כסף, כדי ירכוש את חלקו של דני הלל. הוא דיבר אז על 3.5 מיליון דולר בעבור 100 אחוז של „הילרון". לאמיתו של דבר, הילרון היתה שווה פחות. איילנר אינו מבין עד היום מדוע לא קיבלו יוזמי הרכישה, אפרת, גולן ופרידמן, את הצעת משה הלל, שהיתה ידועה להם.

רכישה תמוהה

ב־2 בינואר 1983 נחתם זכרון־דברים בין „הילרון" לבין ארגוני הקניות האזוריים ותנועת המושבים, לפיו הם רכשו 50 אחוז מהחברה.

הדעת נותנת, שבעלים חדשים קובעים סדרי עבודה חדשים, ועומדים על זכויותיהם כדי ש־50 האחוז יהיו בעלי ערך. אולם זכרון הדברים מעיד על חוסר הגיון מוחלט. נקבע בו, כי רני הלל ימשיך לכהן כמנכ״ל „הילרון" עד 1990. תנאי עבודתו ושכרו, לרבות תנאים סוציאליים, יהיו שווים לתנאים של מנכ״ל „אגרקסקו", ובמקרה שמשרה זו אינה קיימת, יושוו לדרג הגבוה ביותר בדירוג החברות הממשלתיות!

הרוכשים החדשים קיבלו על עצמם לכסות אל כל הערבויות של החברה. אומנם דני הלל היה צריך לקבל על עצמו גם הוא 50 אחוז מהערבויות, אבל באותו זכרון־דברים נחתם שאם להלל יחסרו ערבויות, ידאגו לו השותפים החדשים שחס וחלילה לא יחסר לו כסף. כן הובטחה לדני הלל בזכרון הדברים עמלה קבועה בשיעור 3 אחוזים ממכירות האבוקדו, עד שיצטבר לסכום של 7 מיליון דולר מעמלות, ולאחר מכן יורד סכום העמלה בשליש, עד שיצטבר לסכום של 5 מיליון דולר נוספים. כך הובטחו לדני הלל 12 מיליון דולר.

סעיף מוזר אחר באותו זכרון־דברים מבטיח אספקה קבועה של 30 אחוז ממכשר האריזה של בית האריזה הפרטי של רני הלל באשדוד (בית האריזה „הד"), ואם לא תישלח לו אספקה, הוא יפוצה — ושולמו לו פיצויים — 500 אלף דולר משום שלא היה פרי.

עסקי „הילרון" התנהלו ברגל שמאל. מחירי האבוקדו היו בירידה. ב„אגרקסקו" טענו שזאת תוצאה של ההתחרות. הגרעון של „הילרון" הלך ותפח. בעונת 1981/82, בטרם הרכישה, עמד גרעון „הילרון" על כ־580 אלף דולר. ב־1982/83, שנת השותפות החדשה, עלה הגרעון ל־1.833 מיליון דולר, ב־1983/84 הגרעון הגיע ל־2.654 מיליון דולר, וב־1984/85 ל־2.443 מיליון דולר. כדי לכסות את הגרעונות העלו את העמלה למגדלי האבוקדו בהתיישבות העובדת, מ־50 לטונה ל־67 דולר לטונה.

מצב זה עורר התמרמרות בין מגדלי האבוקדו, ואלה הביאו את מוסדות ברית התנועה הקיבוצית, ובעלי־עניין במפעלים האזוריים ובתנועת המושבים, להקים בסוף 1985 ועדה מיוחדת שתבחן את פרשת „הילרון" ותביא הצעות לפתרונה.

כיוון שבאותה ועדה התנהלו ויכוחים בין הצדדים, הציבה מזכירות ברית התנועה הקיבוצית בראש הוועדה את מיכה אפרתי, יו״ר ועדת הכלכלה של המרכז החקלאי, שנכנס לפרשת „הילרון" משום אי־השתייכותו לקבוצה שיזמה את העיסקה.

הגרעון תפח

לדברי מיכה אפרתי, בדיקת המצב ב„הילרון" הראתה לו תפישה מוטעית של נציגי ההתיישבות העובדת, ביחס לאופי ולמטרות של חברת שיווק. הם הורגלו כנראה לחשוב שחברת שיווק אינה צריכה להכניס רווחים למשתמשים בה. אם יש רווח, לפי דעה כזאת, יש להשקיעו בהרחבת הפעילות. הניהול הכושל של המנכ״ל דני הלל, והעדר סמכות של מועצת המנהלים הביאו לעלייה מתמדת בגרעון החברה.

לאפרתי התברר, תוך זמן קצר, שהחוב הפיננסי נטו של „הילרון", כולל עיסוקיה בפרחים, עומד על 14 מיליון דולר ועל כך נוספו השקעות אחרות. כך הגיע החוב נטו של „הילרון" ל־19 מיליון דולר ונוצרה בעיה — איך לצאת ממצב זה.

לפני הוועדה שהוא עמד בראשה עמדו מספר אלטרנטיבות: אחת מהן היתה הצעה להעביר את רני הלל מתפקידו כמנכ״ל ולמנותו כיו״ר מועצת המנהלים. וכדי להמתיק לו את הגלולה, להשאיר בידו את ניהול חברת הפרחים, אותה ינהל מהמשרדים של „הילרון" בראשון־לציון, כולל כל שירותי משרד. אך עד מהרה התברר שזה יעלה 2 מיליון דולר ולא ישנה דבר. הצעה אחרת, אומר אפרתי, היתה „לשבור את הכלים", ולהביא את פרשת „הילרון" לבית משפט, ושם להוכיח כי הלל הוא מנכ״ל גרוע, שלא עמד בהתחייבויותיו, ובכך להגיע לפירוק החברה.

אפרתי מעיר, כי כאשר הולכים למשפט אי־אפשר לצפות את התוצאות. לכן התקבלה ההצעה לרכוש מרני הלל את חלקו ובכך להשיג שליטה ב„הילרון".

כדי לבצע זאת יש לפרוע, במשך 6 שנים, הלוואה בסך 550 אלף דולר שקיבל רני הלל מבנק לחקלאות עבור בית האריזה „הד", ועוד כ־1.45 מיליון דולר, תשלום להלוואה של חברת „הילרון סן גלן" בשווייץ, ול„הולי אקספורט" בסן גלן שווייץ, חברה השייכת לדני הלל.

גם על־פי החוזה החדש תישאר העמלה הקיימת כפי שנחתם בזכרון הדברים ב־1982, אך לא תעבור בפועל את הסכום השנתי של 350 אלף דולר, לעומת 750־800 אלף דולר לשנה על־פי החוזה הקודם והוצאות אחרות של כ־500 אלף דולר. כלומר, ישולמו לרני הלל במשך הזמן כ־2.5 מיליון דולר. ההתחייבויות הפיננסיות של „הילרון" לסוף 1985 עמדו על 11.9 מיליון דולר. רני הלל מצידו התחייב לוותר על כל זכויותיו ב„הילרון".

חזרה לשיתוף עם „אגרסקו"

גם בעתיד ימשיכו מגדלי האבוקדו לשלם 67 דולר עמלה לכל טונה אבוקדו, אומר אפרתי, המקווה כי בניהול נכון אפשר יהיה להוריד את העמלה לאחר מספר שנים.

כן הוגשו לחברת „אגרקסקו" הצעות לעבודה משותפת בין שתי החברות, לפי התנאים הבאים:

— המפעלת „הילרון" כחברה עצמאית תימסר לתיפעולה של „אגרקסקו" בחוזה ל־5 שנים (רשיון יצוא ומאזן נפרד).

— מנהל חברת „הילרון" ימונה ע״י מועצת המנהלים של „הילרון". המנהל יהיה עובד „אגרקסקו", כפוף ישירות למנהל „אגרקסקו" וייקבע בהסכמתו.

— בספרי החברה יעבור פריון של כ־30—20 מיליון דולר לשנה.

כן נקבעו עקרונות להסדרים כספיים בין „אגרקסקו" ל„הילרון", לפיהם יוסכם על סכום ש„אגרקסקו" תקבל על עצמה מתוך הכנסות „הילרון" בגין קבלת הפעלת החברה ושליטה מלאה בשוק האבוקדו.

לדעת אפרתי, בסופו של דבר אולי מעז יצא מתוק, ומי שינהל את „הילרון" ידע לנווט את ענייניה בצורה מצלחת, לטובת המגדלים. אין לו ספק שפרשת „הילרון" עלתה הרבה מאד כסף, הרבה מעבר למה ששיערו הוגי רעיון הרכישה.

חיים מרגלית

פער ניכר בתשלומי המס בין הבנקים

קיימים הפרשים ניכרים בנטל המס שהוטל בשנה האחרונה על הבנקים, בגלל שיקולי תכנון מס משנים קודמות — כך עולה מתחשיבים שנעשו על־ידי פרופ׳ אמיר ברנע מאוניברסיטת תל־אביב.

נטל המס הכבד ביותר במערכת הוטל בשנת 1985 על בנק הפועלים והסתכם ב־83.9 מיליון דולר, לעומת 37 מיליון דולר בשנת 1984. המיסים השוטפים של הבנק הסתכמו ב־65.4 מיליון דולר ולמיסים נדחים הופרש 18.5 מיליון דולר נוספים.

בבנק לאומי, לעומת זאת, היה נטל המס 50 מיליון דולר, לעומת 76.4 מיליון דולר בשנה הקודמת. למיסים שוטפים הפריש הבנק בשנה האחרונה 69.8 מיליון דולר, אך הוא זקף לזכותו 19.8 מיליון דולר מסעיף נדחים. גם בדיסקונט הופרשו 36 מיליון דולר למיסים שוטפים, והוחזרו 4.7 מיליון דולר ממסים נדחים.

בנק המזרחי הפריש 16.6 מיליון דולר למיסים שוטפים, והוסיף 0.6 מיליון למיסים נדחים. בבינלאומי הופרש 28.8 מיליון דולר למיסים שוטפים והוחזרו 0.6 מיליון דולר ממיסים נדחים.

אייל שגב

תעשיין „פוליטי" יתמנה לדירקטור בבל״ל

התעשיין יצחק מיטלמן יצורף למועצת המנהלים של בנק לאומי, במקום ארנסט יפת הפורש מהמועצה, ורק הודיע כי יפרוש ממועצת המנהלים עוד בישיבה בה הודיע יפת על פרישתו. הוא אמר, כי על כל חברי מועצת המנהלים להתפטר, במחאה על המלצות ועדת בייסקי, אך נשאר כמיעוט בדעתו.

מיטלמן הוא הבעלים של חברת השמנים „יצהר", יחד עם שותפים מדרום־אמריקה, ונחשב כאחד מיבואני הבשר הגדולים לישראל. הוא חבר בתנועת החרות ונחשב כמקורב לשר האוצר לשעבר, יורם ארידור. היום מתכנסת האסיפה הכללית של בנק לאומי ובה יימסר לכל הבראה על המינוי החדש.

היום מתכנס גם הדירקטוריון של בנק המזרחי לבחור מנכ״ל חדש. המועמדים לתפקיד הם שלושת המשנים למנכ״ל, מיכאל צביגרי, יצחק רוכן ואלי אונגר. כן יתכן שיוחלט על מינוי יו״ר אחר לבנק, במקום חיים נדיבי, במקרה שהצעה זו תתקבל, הכוונה היא למנות אישיות בעלת רקע בבנקאות.

שמו של ישראל רשאור, המנכ״ל של בנק החקלאות הועלה גם הוא כמועמד לניהול הבנק.

א.ש.

אושרו 97 מיליון דולר להשקעות בתעשייה

מינהלת מרכז ההשקעות במשרד התעשייה והמסחר אישרה השבוע תוכנית השקעה במפעלי תעשייה בהיקף של 97 מיליון דולר, בתחומי האלקטרוניקה, הפלסטיק, הכימיקלים, הטקסטיל, תרכובות ברום, נעליים ודיאגנוסטיקה.

בין האישורים, תוכנית הרחבה מאסיבית של מפעלי הברום ותרכובות ברום, בהיקף השקעה של 82 מיליון דולר. תוכנית ההרחבה של מפעלי ברום ים המלח ונגדיל את יצוא החברה ב־55 מיליון דולר, ותכנית ההרחבה של תרכובות ברום ברמת־חובב תגדיל את היצוא ב־57 מיליון דולר. לאחר ביצוע ההשקעה יהיו מפעלי הברום ותרכובות ברום היצואן הגדול ביותר בין מפעלי כימיקלים לישראל ואחד ממפעלי היצוא הראשונים במדינה.

כן אישרה מינהלת מרכז ההשקעות ארבע תוכניות הקמה של מפעלי תעשייה חדשים ושלוש תוכניות הרחבה. מבין התכניות שאושרו, 4 תוכניות באזורי פיתוח א׳ ו־ב׳ ו־3 תוכניות במרכז הארץ.

יורם בליזובסקי, המשנה למנכ״ל ומנהל מרכז ההשקעות במשרד התעשייה והמסחר, ציין כי כל התכניות שאושרו ע״י המינהלה יתרמו כ־190 מקומות תעסוקה חדשים ויביאו ליצוא של 130 מיליון דולר. מינהלת מרכז ההשקעות אישרה גם תוכנית להקמת מבנה תעשייתי בהיקף של 3000 מ״ר בקרית־שמונה, בהשקעה של מיליון דולר. מבנה זה ישמש להשכרה לתעשייה הזעירה ובעלי מלאכה בקרית־שמונה.

● בחודש מאי חלה עלייה של 3.2 אחוזים בביקוש לעובדים באמצעות מודעות „דרושים" בעתונות, כך עולה מסקר „מנפאואר ישראל", המתבסס על הלוחות הגדולים. במאי הוצעו 17,306 משרות לעומת 16,775 משרות באפריל, עלייה של כ־3.2%.

● בחודש אפריל 1986 יצאו לחו״ל כ־52,000 תושבים. הנתונים מראים, כי החל ממחצית ספטמבר 1985 חל גידול במספר התושבים היוצאים לחו״ל, לאחר ירידה במספר התושבים היוצאים מראשית שנת 1985. בארבעת החודשים הראשונים של 1986 יצאו לחו״ל 148,400 תושבים, לעומת 139,500 שיצאו בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 6%. בדרך האוויר הגידול במספר היוצאים הוא 10%.

יעקבי יציע שיפור רווחיות היצוא

שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי יציע, ביום שלישי הבא, לראש הממשלה בנושא עידוד וקידום היצוא ביום דיון הקרוב, לשפר את רווחיות היצוא לגוש הדולר לתקופת ביניים של כחצי שנה עד שנה — על־ידי העלאת ביטוח השער ליצואנים ל„גוש", שתמומן בחלקה ע״י הקטנה מסובסדת של ביטוח השער ליצואנים לגוש המטבעות האירופיים ובחלקה האחר על־ידי תקציב המדינה. השר אמר זאת במסגרת ביקור שקיים בחברת „כלל תעשיות".

ראשי „כלל", אהרון דברת מנכ״ל „כלל" ישראל, עמוס מר־חיים מנכ״ל „כלל תעשיות" התריעו בפגישתם עם השר, מפני ירידת רווחיות היצוא.

עוד יעקבי יציע כי שיעור הריבית על מימון היצוא, העומד כיום על „ליבור" + 2%, יופחת לרמה של 0.75% מעל ה„ליבור", על מנת להשוות את שיעור הריבית על האשראי ליצוא שמשלמים היצואנים הישראלים לזה שמשלמים עמיתיהם בחו״ל. לדבריו, לאימוץ הצעה זו אין עלות תקציבית.

הוא ציין, כי יש הכרח בתקופה הקרובה להפחית את המיסוי על עבודה כחלק מהסכמי השכר החדשים במשק, על מנת להעלות את השכר נטו בלי שהשכר ברוטו יעלה במידה ניכרת, בכך יפחתו עלויות העבודה ויגדלו הפריון וכושר התחרות של המשק. לדברי יעקבי, יש כ־115 מיליון דולר בתקציב למטרה זו, וכן ניתן לכסות את ירידת הכנסות המדינה ע״י הורדת מחירי הדלק למכוניות פרטיות. הוא הביע התנגדות לביטול הפטור על מיסוי עובדי משמרות שנייה ושלישית, כפי שמציע האוצר.

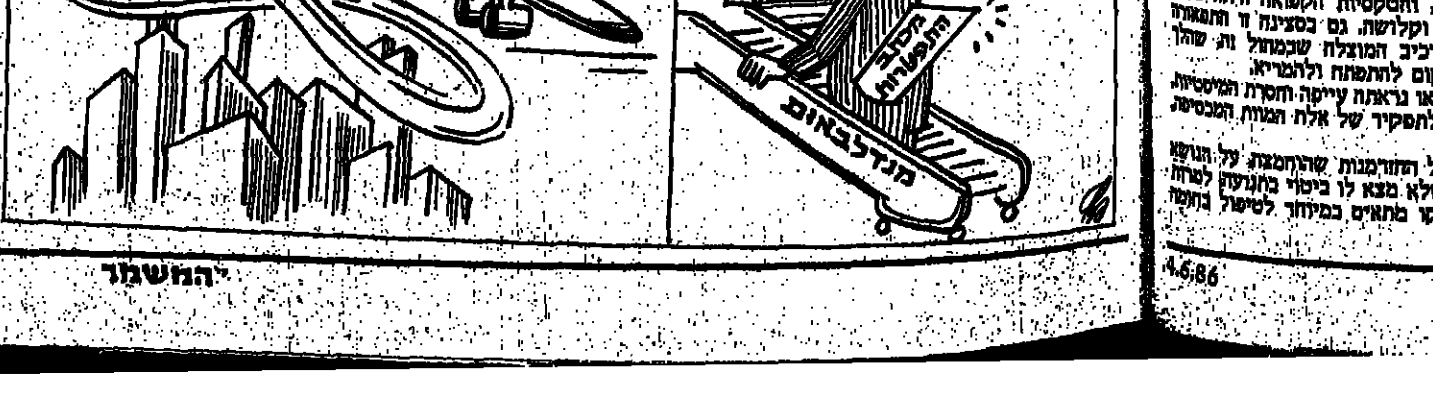

מצוקת „דרושים" בחברת העובדים

עד למועד כינוס מועצת חברת העובדים הקרובה בסוף חודש זה, אמורים להתפרסם המינויים החדשים במשק של תפקידים בכירים שהתפנו באחרונה. שוק השמועות השמנות גדש באחרונה. אך אין בכך כדי להסתיר לא רק את מצוקת ה„דרושים" אלא גם אולי את חילוקי הדעות השוררים בין צמרת ההסתדרות לבין ראשי חברת העובדים.

התפקיד המרכזי הפנוי הוא יו״ר מועצת חברת המנהלים של קונצרן „כור". היו״ר הקודם, נפתלי בלומנטל, נתמנה למבקר ההסתדרות. קיסר מבקש ליעד לתפקיד זה את פרופ׳ חיים בן־שחר, לשעבר נשיא אוניברסיטת תל־אביב ומעט שר־אוצר. בחברת העובדים לא ששים [illegible] לקושה מינוי זה [illegible] קיסר של המנעות אנשי אקדמיה עם כל הכבוד לרקורד שלהם.

בהנהלת חברת העובדים יש המצביעים על חוסנו של קיסר בהכנסת פרופסור אחת מקורבת אחרת — שלמה בן־עמי, ראש החוג להיסטוריה כללית באוניברסיטת תל־אביב [illegible]

[illegible]

אבשלום [illegible]

בעריכת יואב אביב

לא מרוצים מהמירוץ

אם ימשיכו מארגני מירוצי המכונית בישראל בדרך בה החלו השנה, יתכן שתהיה זו השנה האחרונה בה נראה מירוצי מכוניות בארץ. חובבנות, ארגון לקוי ולחצים „פוליטיים", הפכו את מירוץ באר־שבע לכישלון עוד בטרם יצא לדרך

● הקרב המרתק במירוץ היה דווקא של קבוצת ה־1000 סמ"ק

ארגון מירוצי המכוניות בישראל עדיין חובבני למדי. קשה להגיע למסקנה אחרת בעקבות מה שאירע במירוץ המכוניות השני לעונת 86 שנערך בבאר־שבע. ראשית, הבעיה היתה חוסר־פירסום. אלפים מתושבי באר־שבע כלל לא ידעו כי המירוץ מתקיים בעירם, ולכן למסלול שהוכשר הגיעו רק כ־2500 איש.

גם שיתוף פעולה צמוד בין המארגנים לעיריות אינו מוכיח את עצמו. לפחות לא בבאר־שבע. שם ניסה ראש העירייה, אליהו נאווי, לצבור הון פוליטי על גב המועדון המוטורי. המסלול החדש בבאר־שבע אינו באיכות מעולה, כי הוא מעניין ודורש מהנהגים מיומנות גבוהה. למסלול קטעי יישורת ארוכים המסתיימים בעיקולים חדים. כניסה לעיקולים במהירות גבוהה מהמותר גרמה לכמה וכמה נהגים לעופף ולסיים את המירוץ על הגג.

● מקצה חלש

מיקצה ה־1300 סמ"ק, שבדרך־כלל, סיפק קרבות מרתקים, לא סיפק במירוץ האחרון רגעות של מתח מיוחד, ואולי ניתן לתלות זאת בתקלות המכוניות שהיו מנת חלקו של מיקצה וגמר בנפח זה.

ג'קי זית, אלוף אשתקד, בטלבו סמבה ראלי, סבל מתקלה כבר בחצי־הגמר והוא הצליח לסיים במקום השלישי ולעלות למיקצה הגמר, שם קיווה להשיג תוצאה טובה עם מכונית תקינה. ויקטור אסולין התברג הפעם במקום הראשון עם הגולף במיקצה זה, בו שולט השנה ללא עוררין חיים רווה, בפולו־קאפ של צ'מפיון מוטורס.

ואכן, כבר בזינוק למיקצה הגמר, יצאו מהמירוץ ויקטור אסולין בפולו וג'קי זית בטלבו סמבה ראלי, בעקבות תקלות. חיים רווה פתח מיקדמה גדולה והקרב היה על המקום השני, בין ניר בניארי, שהדגים שליטה מרהימה בפיאט פיורינו שלו והוציא ממכונית זו את כל מה שהיא מסוגלת לתת, לבין אלי ולק באלפא־סוד של נעלי „גלי", שהוכנה היטב למירוצי העונה. יתרונה של הסוד ביישורת הוא שהביא אותה לסיים במקום השני.

● נינקובסקי — פרייהוף

מיקצה הגמר ל־1650 סמ"ק הבטיח להיות מרתק. הסיטרואן־ויזה 4x4 של מישל גדו,

● הקרב היחיד על המקום השני ב־1800 סמ"ק

במימון מוסך צמרת וצמיגי קונטיננטל, עפה החוצה בחצי הגמר עקב תקלה מכנית שמנעה ממישל יום קורס ולכן להשתתף בפרקטיס. כך הגיעו לגמר החיפושית, בה נהג פקה נינקובסקי, הפג'ו 205, ג'י.טי.איי. של אהוד לביא, האסקורט של סכרינה־גלי בה נהג פרדי פרייהוף וארבעת הגולפים של רוני סמדרסון, רם לנדס, ניר ירון ורמי לימון, כולם מלבד זו של סמדרסון משתייכים לקבוצת צ'מפיון מוטורספורט. כשאליהם מצטרף אטלר באלפא 33.

עם הנפת דגל הזינוק, נותר רם לנדס תקוע על קו הזינוק והצליח לזנק אחרון באיחור של כמה שניות. הזדמנות זאת נוצלה היטב בידי רוני סמדרסון, שיצא ראשון ועל־ידו אהוד לביא — שני. סמדרסון הצליח לפתוח פער מבטיח באין־מפריע, ואחריו דלק לביא. הקרב על המקום השלישי התנהל בין החיפושית של נינקובסקי לאסקורט של פרייהוף. נינקובסקי, ללא טעות, לא איפשר לעקוף. בכניסה להקפה השלישית החל פרייהוף עוקף את החיפושית במסלול הפנימי כתום סיבוב 180 מעלות, אלא שהשברי בחיפושית לא ויתר, חסם את פרייהוף ואותו חבט בו והאסקורט טיילה אל מחוץ למסלול. עתה כבר היו בטוחים כולם, כי המקום השלישי שייך לנינקובסקי אלא שתקר בצמיג האחורי הימני, הקפה אחת לפני הסיום, אילצה אותו להאט. את התקר ניצל ניר ירון בגולף, שהתברג למקום השלישי ואחריו היה רם לנדס שזינק באיחור. כחמישים מטרים לפני דגל השחמט עדיין הוביל ירון, השתנקה לפתע ואז הצליח לנדס להידחף קדימה ולקטוף את המקום השלישי.

● במו בבית־משפט

מיקצה ה־1000 סמ"ק סיפק הפעם את אחד הקרבות המרתקים שנראו על המסלול. הנהגת, שרון אבר, מערך שלא נכללה ברשימת הפייבוריטים, סיימה במקום השלישי, המוצדק. גם אם היה בית־המשפט מתבקש לפסוק מי ימוקם היכן, אין ספק שכך היה פוסק. אריאל ארורם ראשון, אלון קידר שני ושרון אבר שלישית. אך לפני התוצאה הסופית צפו 2500 אלה שידעו על קיומו של המירוץ בדראמה מרתקת. אריאל ארורם זינק באינוצ'נטי חזק ומהר, ופתח מלכתחילה פער שלא הותיר לאחרים סיכוי לסכנו. אלון קידר עם הפולו של צ'מפיון נכנס שני לעיקול הראשון, ואחריו נכנסה שרון אבר. רק אחריהם הגיע אלוף המירוץ הקודם, ולצר, בפרינץ של „טרטל ווקס". שתי הקפות תמימות לחצה אבר על קידר והוא נאלץ לתת לכל המכוניות לחלוף אותו בטרם שב למירוץ.

למקום השני טיפסה אבר כשולצר דוחף אותה מאחור. הקפה אחת בלבד הצליחה לשמור על מקומה עד שביצעה את טעותו של קידר ואף היא ירדה למקום האחרון. בינתיים, היינו עדים לקרב מרתק של קידר, שהחזירו כתום ההקפה הרביעית למקום השני. שרון המשיכה מאחור ולעידודו של הקהל טיפסה אט־אט עד המקום הרביעי. הקפה אחת לפני הסיום, כשנראה היה שכך יישאר המצב, ובהרצה לדגל השחמט, הצליחה שרון אבר לעקוף את ולצר ולסיים במקום השלישי הצנורק, עם הפיאט 127 שלה.

גם הפעם לא זכינו לראות את מירוץ אלוף האלופים, ושוב בגלל ארגון לקוי. אולי ישפר מזלנו ונראה כיצד מוענק גביע זה בפעם הבאה.

יואב אביב

● טעות קטנה — והמכונית על הגג

הרעיונרית של פורד

תאוצה של פחות מ־6 שניות מעמידה ועד 100 קמ"ש היא, ככל הנראה, הרעיון המרכזי במכונית הרעיון של פורד, הנקראת „קוברה 230 אם אי". מכונית זו פותחה כמכונית רעיונית ספורטיבית, ממנה יוכלו מהנדסי החברה ליישם חלקים במכוניות אחרות של החברה. למכונית מנוע בנפח 2500 סמ"ק שבסיסו בפורד מוסטאנג. המנוע שופר וחוזק עד שהוא מפיק 230 כ"ס ב־6000 סל"ד ומגט של 38 ק"ג מטר ב־4000 סל"ד. המכונית בעלת שני תאי מטען מלפנים ומאחור מפתחת מהירות של 209 קמ"ש.

אור יסעור

אודי מחוץ לראלי

„אודי ספורט", קבוצת המירוצים של „אודי", הודיעה על פרישה ממירוצי קבוצה B של אליפות הראלי העולמית, וזו לשון ההודעה:

בעקבות בחינה מדוקדקת של המצב, שנוצר לאחר האירועים הטראגיים במירוצי פורטוגל, קניה וקורסיקה, והחלטות פיס"א (ההתאחדות הבין לאומית לספורט מוטורי) בדבר קבוצת המכוניות B, החליטה הנהלת חברת „אודי" לנקוט בצעדים הבאים:

נוכח הנסיבות הנוכחיות החליטה „אודי", תוך תיאום עם שני הצוותים שלה, וולטר רוהרל/כריסטיאן גייסטדורפר והאנו מיקולה/ארנה הרץ, להפסיק את השתתפות מכוניותיה וצוותיה במירוצי קבוצה B במסגרת אליפות הראלי העולמית לנהגים ויצרנים. גם השתתפות באירועים אחרים של קבוצה B — מבוטלת.

אודי תמשיך להפעיל, יחד עם יצרנים אחרים, לחץ לשיפור בטיחות הצופים והנהגים במירוצי הראלי ותעביר הצעות לשינויים של ממש בתקנות, כך שתהיה בהן תשובה משביעת רצון לבעיית הבטיחות.

אודי תדון בעתיד בכובד ראש בשאלת ערכם של אירועי הספורט המוטורי, ביחס תשומת־לב מלאה לאמצעי הבטיחות הנדרשים לקיומם התקין.

עד כאן לשון ההודעה. מן הראוי להדגיש כי „אודי" הגבילה עוד בראשית העונה את השתתפותה בראלי ל־6 מירוצים בלבד. כן ידוע כי באודי ספורט שקדו לאחרונה על פיתוחם של דגמי ספורט חדשים בהספק עתק.

מנסל ניצח בבלגיה, פרארי ודיגיטל שותפים

הנהג האנגלי, ניג'ל מאנסל, ניצח בגראנד פרי הבלגי על מסלול ספא פראנקורשאמפס, העובר בין הרי הארדנים. היה זה נצחונו הראשון של מאנסל בעונה זו והשני לקבוצת ויליאמס־הונדה.

שני, 19 שניות אחרי מאנסל, הגיע הברזילי אירטון סנה בלוטוס־רנו. סנה חזר לראש דירוג אליפות הנהגים כשהוא מקדים את אלוף העולם אליין פרוסט. פרוסט, במקלארן־טאג־פורשה סיים שישי. תקלה במכוניתו בתחילת המירוץ אילצה אותו לוותר על מאבק על המקום הראשון, אבל פרוסט לא ויתר וסיים שישי כשהוא זוכה בנקודה בודדת. נקודה זו איפשרה לקבוצתו להמשיך ולהוביל בדירוג היצרנים לפני ויליאמס הונדה.

במקומות שלישי ורביעי סיימו שתי הפרארי של סטפאן ג'והנסון ומיכלה אלבורטו. זו הפעם הראשונה העונה ששתי הפרארי מסיימות מירוץ, ומירוץ ראשון, שאלבורטו סיים. במשך המירוץ הם לא היו בתמונת המאבק על המקום הראשון, אבל הקבוצה מקווה שזה אקורד פתיחה למתקפה של היצרן הוותיק על אליפות העולם.

את מקומו של אליו דה־אנג'ליס, שנהרג לפני שבועיים בתאונת אימונים, בקבוצת ברבהאם תפס הנהג האנגלי דרק וורוויק.

שני המירוצים הקרובים ייערכו באמריקה: הראשון במונטריאול והשני בדטרויט. ביולי תחזור האליפות לאירופה לחלק המרתק ביותר של העונה, הקרב במסלולים האירופיים המהירים.

בינתיים נודע, כי דיגיטל חתמה על הסכם לפיו תספק לקבוצת פרארי טכנולוגיה מחשב ושירותים נילווים, לשיפור התכנון ההנדסי והביצועים של מכוניות המירוץ מתוצרת החברה האיטלקית, שמפעליה נמצאים בעיר מורנה.

לפי ההסכם, יותקנו במפעלי החברה מחשב VAX 8600 רב־עוצמה וארבעה מחשבי סופר־מיני מדגם MICROVAX II, שיחוברו ברשת תקשורת מקומית DECNET/ETHERNET ויריצו תוכנה שפותחה במיוחד עבור פרארי, כדי לעזור לעמוד על הדרישות המורכבות הכרוכות בתכנון ההנדסי למכונית פורמולה 1.

ב. גרוס

וילה מתקפלת

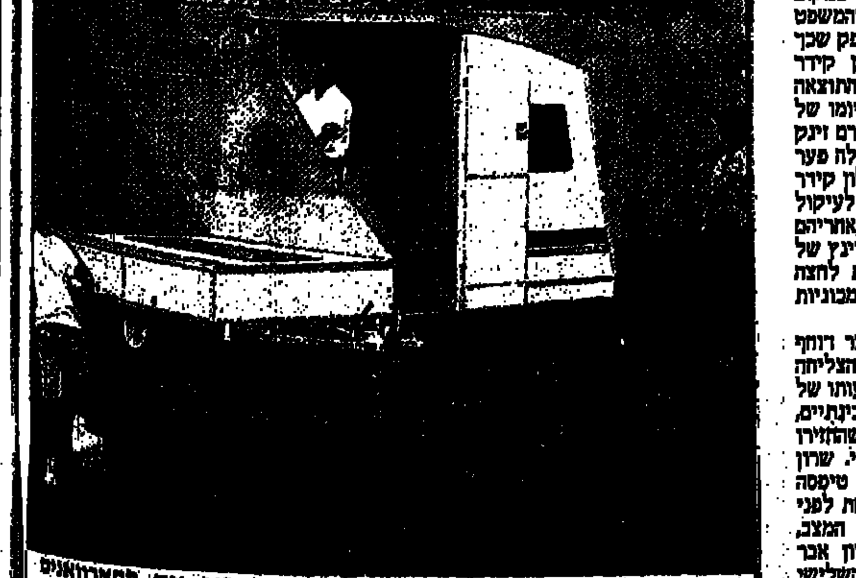

חברת „סהר" החלה בשבוע שעבר לייבא ארצה את הקארוואנים המתקפלים של חברת רפידו הצרפתית. בניגוד לקארוואנים מתקפלים אחרים, בנוי הקארוואן של רפידו מקירות קשיחים מתומטים פלסטיים. החברה משווקת שני דגמים, שאת הקטן בהם במשקל 499 ק"ג ניתן לגרור במכונית בנפח מנוע של עד 1300 סמ"ק.

חדשות

40 פוטרו ב„הילטון" בשל ירידה בתפוסה

מאת כתבת „על המשמר" בת"א

מלון „הילטון־ת"א פיטר לפני כשבועיים 40 מעובדיו על רקע ירידה בתפוסת המלון. המפוטרים הם עובדים זמניים, ולדברי דוברת המלון לא צפויים פיטורים נוספים.

הסיבה לפיטורין — ירידה בתפוסת המלון — היא, לדברי הדוברת, „מכה שפגעה בכל המדינה בשל המצב הפוליטי וחטיפת המטוסים". הפגיעה היא בעיקר בקרב אוכלוסיית האורחים במלון המגיעה מארה"ב, בעוד שורם המתארחים מאירופה כמעט ולא נפגע.

רוב העובדים שפוטרו עבדו במלצרות, תחזוקה ובמכבסה, אך לא בוצעו פיטורים במינהלה ובאדמיניסטרציה של „הילטון־ת"א.

במלונות „מרינה" ו„מנדרין" לעומת זאת, הסובלים אף הם מירידה בתפוסה, נמנעו פיטורי עובדים קבועים לאחר שהושגה הסכמה של העובדים, בתיווכה של מועצת פועלי ת"א, ואלה שהיו מיועדים לפיטורים עברו הסבה מקצועית לתפקידים אחרים במלון.

מרחב תכנון מקומי (עירון) ואדי עארה

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 כי הוגשה בקשה מס' א"85"102 על ידי טלאל מוסטפה אבו ראשר גוש 12132 חלקה 17 שבאישורה יש משום הקלה לעניין קו בניין קדמי לגבי בליטה של 90 ס"מ בקומה א'.

התנגדויות מנומקות בכתב אפשר להגיש לוועדה המקומית לתכנון ובניה עירון כפר עארה תוך 14 ימים מפרסום הודעה זו.

מ. מסארווה, יו"ר הוועדה — 28.5.86

מרחב תכנון מקומי — השומרון

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה — 1965, כי הוגשה בקשה ע"י גאדרי משה חלקה 33 בגוש 10639 באזור עקיבא לשימוש חורג, שבאישורה יש משום הקלה לענין בית מלאכה לחשמלאות רכב באזור מגורים.

התנגדות מנומקת בכתב, יש להגיש תוך 14 יום מפרסום הודעה זאת, לועדה המקומית השומרון (ת"ד 58 זכרון־יעקב 30900).

יצחק פרוינד, יו"ר הוועדה המקומית השומרון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

הודעה

על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6374 חלקה 259 ברח' שטרן מס' 4.

לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים א' בו מותר להקים בנין דירות בן 2 קומות ו־144.1 מ' בניה 27.12% בקומת קרקע. בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם הגדלת קומה א' ל־165 מ"ר 28.94% בניה.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ר. תבורי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג ממגורים למרפאה בקומת קרקע ברחוב ברכה פולד מס' 6, גוש 70/85 חלקה 22.

בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי — סגן ראש העיריה, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, תל־אביב־יפו

ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

תיק בנין 5387

נתנת בזה הודעה, שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 388 בגוש 6020 רח' פינסקר מס' 3 חולון, הכוללת הקלה 6% משטח המגרש 503 מ"ר בשתי הקומות + 10% בקוי בנין צדדיים (צפוני + דרומי) לשיפור תנאי התכנון והדיור.

החלקה הנ"ל נמצאת באיזור מגורים ב'1.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן בשעות קבלת קהל.

לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה לועדה תוך המועד של 14 יום מהיום.

עו"ד חיים שרון, מ"מ ראש העיר ויו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי נתניה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית / מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית / מתאר מקומית מס' נת/527/ג, ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: חלוקה של שטחים ציבוריים, הגדלת מגרש המיועד למגורים על חשבון שטח ציבורי פתוח.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכניות: גוש 8259 חלקות 88 — 86 — 72 — 73, בין הרחובות: בן־יהודה והשבעה.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן כל זכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה.

תאריך: 23.5.86

ד. שיש — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

מדינת ישראל

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי הגליל המרכזי

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המרכזי הופקדה תכנית מפורטת [illegible]

ישראל קניג — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה — צפון. 28.4.1986

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

08.15 ארץ מולדת – מסורת ומים למולדת 08.40 אנגלית ו' 09.00 מדעי הטבע (יסודי) – אלה הלוטרה של אבא 09.20 אנגלית ד' 10.10 מדעי הטבע ה'־ד' – מסע השינויים של המוון 10.30 הגיל הרך – פרפר נחמד – בקיץ 11.00 חשבון ו' – מספרים שליליים 11.15 HELLO ISRAEL UNUSUAL OCCUPATIONS 11.30 קשת וענן – מהתל חרמש בקמה 12.00 אנגלית ח' 12.25 אנגלית י' 13.00 מדעי הטבע (חטיבה עליונה) – אינטרנרון 14.00 מורשתו של פייסל – הבית החיים בערב הסעודית, תוך התמקדות באישיותו של פייסל, שנרצח ב־1975. פייסל היה מנהיג שניסה לשלב בין מודרניזציה למסורת דתית ארוקה המאפיינת את כל שכבות העם הסעודי 14.45 דפוס – סקירה הסטורית קצרה על התפתחות הדפוס באירופה ובארץ ישראל 15.00 האוניברסיטה הפתוחה: מבוא למדעי החיים – ד.נ.א. שנות חיינו הראשונות – עולמם של בני השנה. ילדות לחיות ביתר 16.00 בלי סודות – שורוק 4 – נראה מי יבוא לעזור לפרופסור! 16.20 פיצוחים – שעשועון טלוויזיה נושא פרסים מגישה: שוש עטרי 16.45 כלכלון – תקציב המדינה 17.00 ערב חדש 17.30 שמיניות באוויר – תכנית שבועית בשידור ישיר – תכנית מיוחדת ליום שחרור ירושלים. מנחים: דליק ולניץ וטוליס 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 סרט תעודה קצר – מבט פנימה – סיפורה של המטבעה המלכותית באנגליה, מן המאה ה־14 ועד היום 18.50 בקו הבריאות – הנושא: לחץ דם גבוה. מהו לחץ דם גבוה? כיצד מטפלים בו? האם ניתן למנוע את המחלה וכיצד? ראיון עם פרופ' בניישי על חידושים במחקר. (ערבית) 19.15 ספורט – יומן מקסיקו (ערבית) 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 סיפרי כרים – תכנית דו־שבועית על קולנוע מנחה: אליאן 20.30 אני וירושלים. מפגש אישים ואמנים לרגל יום שחרור ירושלים 21.00 מבט לחדשות 21.30 מוקד 22.05 משדר מיוחד ליום ירושלים. בהשתתפות ראש עיריית ירושלים טדי קולק וראש עיריית תל־אביב – שלמה להט. עוד משתתפים: יוסי בנאי, שולי נתן, להקת הגבעטרון, אמנון דנקנר ועוד, מנחה: מני פאר 23.15 חדשות 23.25 גביע העולם בכדורגל, מקסיקו 1986 – תקציר של משחק גרמניה־אורוגוואי 00.55 גביע העולם בכדורגל מקסיקו 1986 – שידור ישיר של משחק דנמרק־סקוטלנד 03.00 פסוקו של מקום – ליום ירושלים כתב: אהרן ביר.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר 07.07 בוקר טוב: שוברט: מנגינה הונגרית בדו מינור; קודאי: מחולות מרוזק 07.30 שחרית מוסיקלית: סקרלטי: סונטה ברה מג'ור; חצ'טוריאן: קונצ'רטו לפסנתר ותזמורת; בטהובן: שביעייה במי במול מג'ור; שוברט: סונטה בסי במול מג'ור, מן העזבון; קונצ'רט בוקר: מוצרט: קונצ'רטו לכנור ותזמורת מס' 3 בסול מג'ור; הידן: סימפוניה מס' 100 הצבאית; שוברט: סונטינה מס' 1 ברה מג'ור; ברליוז: הארולד באיטליה אופ. 16 לויולה ותזמורת; ברטוק: קונצ'רטו לתזמורת 11.57 מגישים שיר 12.05 רפי פסנתר 13.00 לבקשתכם: שוברט־קרייזלר: קטע נגינה לכנור ופסנתר; רוסיני־רספיגי: חנות הקסמים מוסיקה לבלט; ראוול: קונצ'רטו לפסנתר ביד שמאל; צ'ייקובסקי: סימפוניה מס' 5 16.05 בין חברים 16.00 אמנים באולפן, רענן אילון – חליל / יעקב שילה – פסנתר: א. זזליבה: שירת לינוס א. ורולינ: דו שיח (1984); פ. האסו סויטה (1939) ארנון ארז – פסנתר: רודנסקי, קאנטו (1981); סקריאבין: סונטה מס' 5 17.00 מוסיקה כאן ועכשיו הקלטה מקונצרט יצירת תלמידים ישראלים וגרמנים; ריטהלם ציקמנטל: אני שר כשאת בוכה; דניאל אופנהיים: צר וקוצני; היינר פרוסט: היסטריון אופ. 3; גד אברהמי: רביעיה לכלי קשת 18.00 מאלמי הקונצרטים בעולם: מאהלר: סימפוניה מס' 2 (הוקלט ב־29.3.85) 19.30 רומינוער – לנוער המתבגר 20.05 מגישים שיר 20.07 אופרה: פאייזלו הספר מסביליה 23.00 צלילי ליל: אלבן ברג: נבולות האנשים מתוך שירי נעורים; שוברט: שירת הברבור

רשת א'

07.30 היו שירים – מוטנים ישנים ואהובים 08.05 וונה – עם בני הגיל 09.05 תשיר לא תם – שירים עבריים 09.30 מפגש – מגזין לבעיות משפחה וחברה בשידור חי 10.50 רדיו קל – תכנית יומית בעברית קלה 11.10 השידור היומי לבתיה"ס ואלה תולדות – סדרת תכניות בנושאים יהודיים הפעם: כתנכבי ירושלים העתיקה – מאת זהבה בקרב לקראת יום ירושלים 11.50 השכלה ודעת לכל – השתקפות השאלה העברית בספרות העברית – העברי וחי בקירבך – שיחה עם אהוד ביזוד 12.05 מזור המורה 14.06 לבת ולבן ולכל המתעניין – מי ישנו א) אור (אלכסנדרה – ספור בהמשכים ב) גריה – ספורה של נערה עברייה ג) במבי 15.00 התולפון – מוסמים באולפן משיבים לשאלות המאזינים 15.55 מאחר הספורים – סקירה על ספר חדש 16.05 מעורון שעון הזהב – מעולמו של האדם המבוגר 17.12 מגישים שיר 17.20 האוניברסיטה הפתוחה – שאלת ישראל והאנטישמיות (הפעם) פרשת דרייפוס, היסטוריה והכרתיים – חלק שני 18.06 מינחת ערב 18.50 עיקרי היום בתנ"ך 19.05 סיכום הוולכה הזומית 19.30 שידורים לעולים 22.05 הסיבה לפרס – [illegible] 23.05 מאחורי הקרנוף – [illegible]

שנות פעילות בתיאטרון פרגור הירושלמי – עם אריה מרק

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה 08.05 סעו לשלום – מנחה: גרעון הוד 09.05 ביקור בית – עם רבקה מיכאלי 10.10 כל צבעי הרשת – מגזין יומי 12.10 גל פתוח – חדשות ופזמונים 13.00 כחצי היום – חדשות ופזמונים 14.06 גוש עציון – ח"י שנים לשחרורו מנחה: יצחק נוי 16.05 שירים ושעורים 17.10 יומן כלכלה 17.30 על מספרים ואנשים – מגזין המשק והחברה 18.06 זרקור – עורך ומנחה: יצחק גולן 18.45 היום בספורט 19.00 היום הזה 19.35 מוסף לענייני צבא וכטחון 20.05 מבט לפולקלור – לאור הזכרונות – והפעם: עם זאב אבני 21.05 שיר לדרך 22.05 עוד לא רקדתי די – ריקודי עם 23.05 מקום נפלא – פגישה עם המשורר אורציון ברתנא 00.10 עד כאן – לקט ראיונות מסדרת התכניות השבועיות של קול ישראל ליום ירושלים

גלי צה"ל

05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור 06.05 אוניברסיטה משודרת: משמעות הצורה בצמחים רקמות סרטניות מרצה: פרופ' צבי זקס 06.30 פוקחים עין – מידע ומוסיקה לתחילתו של יום. עם: לאה עוז 07.07 שבע אפס שבע – עם אלכס אנסקי 08.05 בוקר טוב ישראל – שעת אקטואליה יומית עם מיכה פרידמן, יצחק בן־נר, אילנה דיין ויעל דן 09.05 אילה בוקר – עם אלי ישראלי 10.05 הפסקת 10 עם מיכל ניב 11.05 נכון לעכשיו – עם רפי רשף 13.05 קשר רדיו – עם אברי גלעד 14.05 רו רה יומי – עם דובי לנץ ורני קרפל 15.05 פגישה יומית – עם אורלי יניב 16.05 ארבע אחר הצהריים – שעה של שירים עבריים 16.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור 17.00 יומן גלי־צה"ל 17.30 ערבסק – מגזין גלי צה"ל לענייני המזרח התיכון 18.05 יעד משודר – מגזין לענייני צבא וכטחון 18.55 הודעות לחיילים 19.05 מה יש – עם ארז טל 20.05 לא רק פופ – עורך ומגיש: שרון מולדאבי 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת: משמעות הצורה בצמחים (ש.ח.) 22.05 על הדבש ועל הכיפאק – שירים שהחבר'ה אוהבים 23.05 לילה לילה – עם יואב קוטנר 23.55 שיחת חצות – עם ד"ר ברוך לוי 00.05 פסטיבל ישראל '86 – קולות וביקורות 00.05 ציפורי לילה קלאסיות – עם ארי פרנקל 02.05 לא רוצים לישון – מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה עם לאה עוז 05.05 צלילי בוקר

רשת ג'

07.07 שיר בבוקר בבוקר – שירים ופזמונים ישראליים 09.05 מה, כבר תשע – עם אבי אתגר 10.05 דברים טובים – עם שמירה אימבר 11.05 רק מוסיקה 12.05 שעה תמימה – עם מלאכי חוקיה 13.05 רק בימי חול – עם מנחם פרי 14.05 לי ולך – שיר וברכה 15.05 חדש, חדיש ומחודש – עם שוש עטרי 16.05 מוסיקה לעניין 17.05 הצגה יומית 18.06 היה היו – מצעד להיטים ישנים 20.05 עם כל הנשמה – עם משה מורד 22.05 משלנו – שירים עבריים 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב 4.30, 7.15, 9.30

אסתר: נאדיה; אורלי: מורשת הולקרסט; בית לסין: סנגראנגו 23.15; בן־יהודה: רכבת אל התופש; גת: שגעון של לילה; גורדון: סיפור אמיתי; דקל: בעקבות אוצר הגילוס; דרייב אין: ניפגש בסיבוב 7.45, 9.45; המטורפת למין 12; הוד: רמו; מוזיאון תל־אביב: חיוך הנרי ליימור; חריש: 9½ שבועות של שכרון חושים 7.00, 9.30; מאוריה: יחסים אסורים 4.15, 7, 9.30; סינמה 1: השומר מבוורלי הילס; סינמה 2: העד; פאריס: מסע עסקים של אבא 11, 2, 7.15, 9.30

רב־חן: חן 1: סילוואדור 5, 7.20, 9.45; חן 2: פעמיים במשך החיים 5.00, 7.25, 9.40; חן 3: מרגלים שכאלה 5, 7, 9.40; חן 4: נאטי גאן 7.20, 9.40; חן 5: תרגיל לרופאים מתחילים 5.00, 7.30, 9.40

שחף: זכרונות מאפריקה 5.45, 9.15; תל־אביב: שודדי השחקים; תכלת: שורת המקהלה 5, 7.15, 9.30; צוותא: חייל הלילה 8.00

רמת־גן

אואזיס: גברתי המאמן 5, 7.15, 9.30; לילי: 9½ שבועות של שכרון חושים 7.15, 9.30; ארמון: תרגיל לרופאים מתחילים 5, 7, 9.30

רב־גן: גן 1: שגעון של לילה 5, 7.30, 9.40; גן 2: מסע עסקים של אבא 4.15, 6.30, 9.30; גן 3: פעמיים במשך החיים 5, 7.30, 9.40; גן 4: להב משונן 7, 9.45

ירושלים

אדיסון: רכבת אל התופש 4.30, 7, 9; אורנע: מרגלים שכאלה 4.30, 7.30, 9.30; בית אגרון: לאסי חוזרת הביתה 16.00; אמדאוס 18.00; אני אוהב אותך כרמן 21.00; נלגל אותה 24.00; בנייני האומה: אלני 4.30, 7.30, 9.30; כפיר: זכרונות מאפריקה 5.45, 9; חבירה: ערפדי הלילה 4.30, 7.30, 9.30; מיטשל: נשיקת אשת העכביש 7.15, 9.30; סמדר: לרקוד עם זר 4.30, 7.30, 9.30; אורגיל: שורת המקהלה 4.30, 7, 9

חיפה

ארמון: גשר הגדול 4.30, 6.45, 9; אורה: זכרונות מאפריקה 6, 9; חן: מרגלים שכאלה 7, 9.15; עצמון: השוטר ממנהטן 4.30, 7.00, 9.15; פאר: סיפורה של אגנס 4.30, 6.45, 9; קרן אור המדרשה: מסע העסקים של אבא 4, 6.30, 9.00; רון: רכבת אל התופש 4.30, 6.45, 9.00; אמפיר: יומו של אלוף 4.30, 7.00, 9.15; אורלה: נאדיה 7, 9

נתניה

שרון: מרגלים שכאלה 7.00, 9.15; סטודיו: מרגלים שכאלה 7.00, 9.15

חולון

סביון: זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00; מגדל: שורת המקהלה 4.30, 7.15, 9.30; ארמון: מים מים 5, 7.15, 9.30

בת־ים

עצמאות: גשר הגדול 5, 7.30, 9.30

הרצליה

היכל: משאלת מוות 5.00, 7.30, 9.30; מלון מגדל דניאל:

באר־שבע

חן: זיכרונות מאפריקה 6, 9.15

חדרה

חוף חורה: בית־ספר לאסירים מתחילים 7.15, 9.30

עכו

אודיטוריום: הכבוד של פריצי 7, 9

תיאטרוני ישראל

הערב, יום ד', 4.6

תיאטרון הבימה: ירמה – (להקה מספרד): 20.30; תפרדש: 20.30; צ'כוב צ'כובה: 20.30; בימרתף: רפליקה – מוזיאון ה. רובינשטיין – 21.00

התיאטרון הקאמרי: יאקוש ופומצ'ה: 21.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ד' 4.6 בשעה 19.30 (שימו לב לשעה!)
„הקיץ האחרון"
בשעה 24.00
„ענקי הג'אז" – לארי קוריאל, מירוסלב ויטוס, בוב מוזס
בשידור חי לגלי־צה"ל

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים: מזור – חביבה רייק 20

חולון: מזור – חביבה רייק 20, בת־ים

ירושלים: קופ"ח – מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28

פתח־תקוה: קופת חולים כללית חיים עוזר

רמת־גן: פינצ'י – חיבת ציון 43

תל־אביב: כס – פרישמן 66; קופ"ח כללית – אמסטרדם 7

חיפה: קרית אליעזר – כיכר מאירהוף

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 1244, חדרה – 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית. ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה

● ב"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

הדסה ע"כ – פנימית, נשים, כירורגית, עיניים; שערי צדק – ילדים; ביקור חולים – א.א.ג.; הדסה ה"צ – אורטופדית.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' ב־08.00–20.00, בימי ו': 08.00–15.00. טלפונים: 03-433500, 03-433300.

יד ביד – און קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה ת"א – 226027 (24 שעות); חיפה – 04-229488 (11.00–20.00); נהריה – 04-920014 (11.00–20.00). קו פתוח לחולים במצוקה בימי ב' ו־ד' טל. 828732.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.

הכתובות: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649. בחיפה: רחוב הנגב 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00–24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל' 294869, 03-285822.

מרכז סיוע לנפגעות אונס

לרעננה (ואיזור השרון, טל' 052-32432) בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-261111
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35316

סילוק מטרדים

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, לוד/רמלה — 101, טל' 08-221022, עפולה טלפון 065-93584, טבעון — 101, טלפון 04-931401, נהריה — טל' 04-823333, בת־ים — טל' 5511111, באר־שבע — טל' 057-74767.

רכבות

מירושלים לתל־אביב דרום: בימים א'–ה', בימי ו' וערבי חג: 7.30.
לבני־ברק ולחיפה: בימים א'–ה': 16.00. בימי ו' וערבי חג: 11.30.
מתל־אביב לירושלים: מת"א דרום בימים א'–ה': 16.00

מבני ברק 8.18

לחיפה: בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00.
לנהריה: בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00.

מחיפה, בת־גלים:
לירושלים: א'–ו': 7.00.
לתל־אביב: א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30.
מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 6.35, 9.00, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38. לירושלים: 5.35.

מקסיקו חגגה — צפון־אירלנד איכזבה

במקסיקו־סיטי השיגה הנבחרת המארחת נצחון 1:2 על בלגיה ★ צפון־אירלנד אמנם כבשה שער כבר בדקה ה־5 לרישתה של אלג'יריה אבל בהמשך איכזבה וספגה שער משווה

האירי נורמן וייטסייד (10) כובש את השער לזכות נבחרתו לרשת אלג'יריה (1:1). תצלום איי. פי.

אלג'יריה כבשה פעמיים

צפון־אירלנד ואלג'יריה נפרדו אמש בגוואדלחארה בתיקו 1:1. האירים שהוליכו במחצית 0:1 יכלו תחילה להבקיע שערים נוספים אולם במחצית השנייה היטיבו האלג'ירים לשחק, הישוו והיו על סף כיבושים נוספים.

שתי הנבחרות לא התעלו ואם לא ישתפרו יתקשו לאיים אל שתי היריבות הנוספות בבית 4, בראזיל וספרד.

וייטסייד מיד בפתיחה

שתי הפתעות היו בהרכב אלג'יריה: לאחדר בלומי לא עבר מבחן כושר לפני המשחק והושב על הספסל והשוער נאסר אידין הוחלף באל־האדי לארבי.

בחום של 29 מעלות הגוואדלחארה עלתה צפון־אירלנד ליתרון 0:1 בדקה ה־5: המגן נורדין קוריצי עבר עבירה על סטפן פני בקירבת הרחבה והשופט הסובייטי ואלרי בוטנקו העניק לאירלנד בעיטה חופשית. נורמן וייטסייד בעט שטוח והכדור פגע באחד המגינים וניתז לרשת.

בדקה ה־15 היה וייטסייד יכול להבקיע שנית בנגיחה אבל המגן עבדללה מג'בי הדף את הכדור.

כעבור שלוש דקות שלח וייטסייד את בילי האמלטון במסירה מדוייקת אבל זה החטיא.

המגן הצפון־אירי מל דונגי והחלוץ האלג'ירי ראבאח מאג'ר התנגשו בראשיהם בדקה ה־25 והוצאו לטיפול. במקום מאג'ר נכנס בדקה ה־32 ראשיד הארקוק.

הצפון־אירים שיחקו באיטיות בעוד האלג'ירים ניהלו משחק מהיר ופיקח. אבל מסורבל מדי.

הזדמנות ראשונה לאלג'יריה היתה בדקה ה־41 אבל החלוץ סלח אסעד החטיא.

חילופים מפתיעים

את המחצית השנייה פתחו האלג'ירים בדיוק כמו שסיימו את המחצית הראשונה והארקוק היה קרוב להבקיע בנגיחה מכדור קרן שבעט אסעד.

הארקוק גם אילץ את ג'נינגס להתאמץ כשבעט חזק ושטוח מ־25 מטר.

השופט הסובייטי שלף כרטיס צהוב שני במשחק לניגל וורטינגטון, שבעט ברוגז את הכדור.

אלג'יריה הישוותה בדקה ה־58 ל־1:1: הכדור הגיע מבעיטה חופשית לג'מל זירנה שבעט שטוח וחזק לרשת.

איאן סטיוארט החליף את פני בדקה ה־67. זה נכנס מיד לפעולה אבל אל־האדי לארבי חסם בעיטה שלו.

חילוף מפתיע באלג'יריה בדקה ה־71: זירנה היעיל הוחלף בבלומי.

קפטן צפון־אירלנד, סמי מקילרוי ספג כרטיס צהוב כשפגע בשחקן יריב. גם וייטסייד הוזהר וקולין קלארק החליפו תשע דקות לסיום.

★ צפון־אירלנד: ג'נינגס, ניקול, מקדונלד, אונל, דונאגי, מקגריי, מקילרוי, וורטינגטון, פני (סטיוארט) וייטסייד (קלארק), המילטון.

★ אלג'יריה: לארבי, גנדוז, קוריצ'י, מנסורי, מריאוי, קאסי סעיד, מארוק, בן־מרברוק, זירנה (בלומי), מאג'ר (הארקוק), אסעד.

פאפן: מאלמוניות לפופולאריות

ז'אן פייר פאפן, כובש שער הנצחון לצרפת לרשת קנדה (0:1), היה עד לפני שישה חודשים שחקן אלמוני, אולם עתה זוכה להערצת שיא בארצו.

פאפן הצעיר קנה מקום של קבע בנבחרת צרפת ואחרי המשחק עם קנדה „גנב" את הכותרות מכוכב נבחרת צרפת, מישל פלאטיני.

★ השוער הקנדי פאול דולאן, שהגן כהלכה על שער נבחרתו נגד צרפת, אמר באירפואטו כי קנדה לא תוותר גם במשחקיה הבאים. „נשתדל להפתיע את הונגריה ביום שישי" — אמר השוער גבה־הקומה.

★ השוער הגרמני, האראלד טומכר, בן ה־32, רוצה לזכות בשיא המשחקים בנבחרת גרמניה מאז 1900. טומכר ציין: „אני נמצא בכושר מעולה ואינני חושב כלל על פרישה".

נשות שחקני דנמרק הגיעו כדי לעודד

נשים וחברות של הכדורגלנים הדנים הגיעו למקסיקו כדי להצטרף אליהם. המאמן הגרמני של הנבחרת, סם סיונטק, אמר, כי המריץ את כל הנשים לבוא למקסיקו, משום שהוא מאמין כי הן ירימו את מוראל השחקנים.

סיונטק הוסיף, כי הן יוכלו לראות את בעליהן והחבריהן רק כמה שעות לאחר המשחק הלילה, נגד סקוטלנד, שיהיה הראשון של השתיים במקסיקו.

הנשים והחברות ישארו במקסיקו־סיטי עד שהכדורגלנים יחזרו מהמשחק בקירטארו, המרוחקת כ־20 ק"מ ממקסיקו־סיטי. הן יוכלו לשהות עמם, בשנית, רק ביום ראשון, לאחר המשחק נגד אורוגוואי, שיהיה באותו יום. אחר־כך תינתן להן רשות ליהנות כאשר תותר להן לבוא לעיר מרוחקת זו, אבל הן יתגוררו במלון נפרד.

„אני חושב שהמאמן צודק" — אמר הקפטן מורטן אולסן, שהוסיף: „ברור שכולנו רוצים לראות את נשותינו, אבל אנו נמצאים כאן כדי לשחק כדורגל וכל דבר אחר חייב להידחק למקום שני".

★ בית 4 ★

1. בראזיל	1	1־0	2
2. אלג'יריה	1	1־1	1
". צפ. אירלנד	1	1־1	1
4. ספרד	1	0־1	0

דירשאו: „תכסיס מלוכלך"

„הייתי קורבן לתכסיס מלוכלך" — אמר אחד מקשרים הוותיקים והמצויינים של נבחרת בראזיל בכדורגל בשלושת משחקי הגמר, החל מ־1974 במערב־גרמניה. גומאראש גדאז דירשאו, שיחגוג ב־15 ביוני את יום הולדתו ה־34, ואת הופעתו הרביעית הרצופה במשחקי הגמר. הוא נופה מהסגל הברזילאי לאחר שכבר הגיע עמו למקסיקו.

דירשאו היה מהיחידים ששרדו מ־1974 שהיה לו סיכוי להופיע גם במשחקים הנוכחיים.

דירשאו סיפר, כיצד רימו אותו. לדעתו: „מסרו לי לבוא לאימונים ולבחון את כושרי וכן את כשירותם של חברי זיקו וסרזו. בסיום החליטו להשאיר את זיקו ולנפות אותי ואת סרזו. מכל השלושה אני הייתי הכשיר ביותר. החלמתי לגמרי מהפציעה בברכי".

גם טוניניו סרזו, בן ה־33, מכוכבי נבחרת בראזיל בספרד 1982, שב לרומא, שם אימת את דבריו של דירשאו. ואמר כי לא רצה לריב עם טלה סאנטנה, מאמן הנבחרת. [illegible] משחק ברומא ודירשאו בקומו.

הבלגים הורידו בפני המארחים את הסומברדו

שאגת שמחה מפי 112 אלף צופים באיצטדיון אצטקה במקסיקו־סיטי פרצה אמש כאשר נשמעה שריקת הסיום של השופט הארגנטיני אספוזיטו והלוח הענק הורה: מקסיקו 2, בלגיה 1. מקסיקו עלתה לראש טבלת בית 2.

הצופים המקסיקנים הריעו לנבחרתם שהיתה ראויה לנצחונה לאחר שנתקלה בנבחרת בלגית נוקשה, שעשתה בחצי השעה האחרונה מאמצים עליונים כדי להשוות, אולם דווקא המקסיקנים היו קרובים בסיום לשער שלישי, אותו מנע השוער הבלגי של באיירן מינכן הגרמנית, ז'אן מרי פאף.

כל 112 אלף הכרטיסים לאיצטדיון אצטקה במקסיקו־סיטי נמכרו. האיצטדיון היה עמוס צופים. האווירה היתה נלהבת. הצופים קיבלו בתשואות אדירות את שחקני מקסיקו. רק הגשם העז הפריע לצופים ולשחקנים.

שחקני שתי הנבחרות היו עצבניים והירבו לפגוע זה בזה. השופט הארגנטיני קארלוס אספוזיטו העניק שלוש בעיטות־עונשין מפוקפקות למקסיקו.

אצטקה כמעט קרס

בדקה ה־23 כמעט שאיצטדיון האצטקה „קרס". מקסיקו עלתה ליתרון 0:1. כדור מבעיטה חופשית מרגלי תומאס בוי חלף על פני השוער פאף והמגן פרננדו קירנטה לפינה הרחוקה.

לפני הבקעת השער השיחקו הבלגים בשקט ובבטחון בהגנה, וקופחו בדקה ה־19 ע"י השופט כאשר ז'אן קימן נרחף ברחבת העונשין של מקסיקו.

הכוכב המקסיקני הוגו סאנשז היה קרוב להבקעה אבל כדורו חלף מעל לקורה.

תומאס בוי היה מעורב גם בשער השני שהבקיעה מקסיקו בדקה ה־40. המהלך התחיל כאשר השופט הארגנטיני התעלם ומגן בלגי החריק לקרן. בוי בעט את כדור־הקרן, האבייר אגירה נגח את הכדור לסאנשז, המכבב בריאל מדריד וזה נגח מקרוב לרשת — 0:2.

בעוד הבלגים מעוררים רחמים בהתקפה ביצעו לפתע גיחה בדקת הסיום של המחצית: אריק גרטס בילבל את הגנת מקסיקו בבעיטה ארוכה, השוער פאבלו לאריוס נכשל בנסיונו להגיע לכדור, שהגיע לארווין ואנדנברג שנגח לשער ריק — 1:2.

פאף מנע שער שלישי

הבלגים שאבו בטחון מצמצום הפער ופתחו חזק את המחצית השנייה ונאבקו היטב במרכז המגרש אבל הקצב היה איטי מאשר במחצית הראשונה, הסוערת.

מקסיקו תבעה בעיטת־11 לאחר שגרטס נגע בכדור בידו ברחבה אבל השופט פסק שהיתה זו יד שלא במתכוון.

הבלגים הכניסו את ניקו קלסן במקום פיליפ דסמט הבלתי־יעיל, אולם המשחק נחלש ושתי הנבחרות הירבו בעבירות גסות.

בלגיה ביצעה חילוף נוסף: ואנדנברג שנפגע קודם־לכן הוחלף בסטפן דהמול, שזה המשחק הבינ־ארצי השלישי שלו בלבד.

מיכאל אספנה החליף את בוי 20 דקות מהסיום וכמה דקות לאחר־מכן הוצא על אלונקה מריו טרחו לאחר שהתנגש עם קילמאנס, אבל חזר כעבור כמה דקות.

בעשר הדקות האחרונות סערו הרוחות והמתח גבר, ואז החליף פרנציסקו קרוז את פלורס, במטרה לחזק את העורף המקסיקני.

שתי דקות לסיום מנע פאף שער מקסיקני שלישי כשבזינוק נפלא עצר את בעיטתו של אספנה.

● מכסיקו: לאריוס, סרבון, קיארטה, פליקס קרוז, טרחו, בוי (אספנה), מונוז, נגרטה, אגירה, סאנשז, פלורס (פרנציסקו קרוז).

● בלגיה: פאף, גרטס, קיז, ואנדר־אלסט, דהיוולף, ורקאוטר, קלייסטרס, שיפו, קילמאנס, ואנדנברג (דהמול), דסמט (קלסן).

★ בית 2 ★

1. מקסיקו	1	2־1	2
2. עיראק	0	0־0	0
". פאראגוואי	0	0־0	0
4. בלגיה	1	1־2	0

המגן המקסיקני פרננדו קירנטה (3) נוגח את השער הראשון למקסיקו לרשת בלגיה (1:2) תצלום איי. פי.

הבלגי ארווין ואנדנברג (9), מבקיע השער לנבחרתו, פורץ מול המקסיקני פליקס קרוז תצלום איי. פי.

משחק פולני שקוף סייע למרוקו 0:0

חוסר תכליתיות ויעילות של כדורגלני פולין, אור לאתמול במונטריי החמה, הביא לתוצאה מאכזבת של 0:0 נגד מרוקו. השקטה והשאננה.

הפולנים עלו על יריביהם בכושרם הגופני. הם פרצו שוב ושוב בכוח רב לעבר שער מרוקו אך בעיטותיהם לא היו מדוייקות והשוער המרוקני זאקי, שקט ובוטח בשערו, לא התקשה לעצור את הכדורים.

עליונות פולין לא נשאה פרי גם בגלל משחקם השקוף של זביגנייב בונייק וחבריו. הפולנים ניסו אמנם לפתח התקפות מהאגפים, ובעיקר מהאגף השמאלי, אך ברחבה הסתבכו ואיפשרו לשחקני מרוקו להרחיק ללא בעיות.

הקפטן בונייק, עליו בנו הפולנים רבות, לא תרם את שציפו ממנו, רק לעתים גילה את הכידרור המהיר האופייני לו.

מרוקו הפתיעה לטובה. היא שיחקה בשקט ובתבונה רבה. על־אף ששחקניה נפלו מיריביהם בכושרם הגופני ניהלו משחק נבון ולא פעם הוציאו את הפולנים משיווי־משקלם, תוך כדי מסירות וצירופים. אבל המרוקנים, שגם שהגיעו למצבי תקיפה רבים, לא סיכנו ברצינות את שערו של הפולני מלינארצ'יק.

בדקה ה־13 נאלץ מלינארצ'יק להתאמץ כדי להרחיק את כדורו המסוכן של טימומי, שחקן מרכז שדה מצוין. הפולנים הרבו להסתבך במחצית הראשונה ורק לעתים רחוקות איימו על שער מרוקו, ששלט היטב ברחבת השער.

במחצית השנייה הפעילו הפולנים לחץ על שער מרוקו ובדקה ה־79 בעט יאן אורבן לקורת שערו של זאקי. ארבע דקות לסיום היתה לפולנים הזדמנות להכריע את גורל המשחק אך הפולנים התמהמהו, כלל לא בעטו לשער והכדור הורחק.

שפטט חווה לואיס מרטינז מאורוגוואי, לעיני 15 אלף צופים.

● פולין: מלינארצ'יק, קוביצקי, ווציצ'קי, מאייבסקי, אוסטרובסקי, [illegible]טיצ'יק, קומורניצקי, בוניק, סמולארק, בונייק, דזייקנובסקי (אורבן).

● מרוקו: זאקי, לאבר, אלביאז, בויאחיאקי, לאמריס, דולמי, אל חארום (סולימן), אזירדיסי, טימומי (חיירי), מוסטפה מרי, קרימאו מרי.

★ בית 6 ★

1. מרוקו	1	0־0	1
2. פולין	1	0־0	1
3. אנגליה	0	0־0	0
4. פורטוגל	0	0־0	0

● המשחק בין אנגליה ופורטוגל נערך אחר חצות.

שחקני מנצ'סטר־יונייטד יתנו הטון במיפגש דנמרק־סקוטלנד

מערב־גרמניה ואורוגוואי – מאבק בין שתי אלופות עולם ★ עיראק נגד פארגוואי

★ בית 6 ★

הבית הקשה ביותר במשחקי גביע העולם בכדורגל ייכנס הערב לפעולה. בבית מספר 6 נמצאות ארבע הנבחרות שקשה להצביע מי מהשתיים תעלה לסיבוב הבא. מערב־גרמניה ואורוגוואי, שזכו פעמיים כל אחת בגביע העולם, ייפגשו ב־9, שעון ישראל, בקירטארו.

השתיים התמודדו לאחרונה בגביע העולם, בשנת 1970, גם כן במקסיקו, במאבק על המקום השלישי וכן ניצחו המערב־גרמנים — 0:1, משערו של אוברט. אורוגוואי היתה אחת משתי הנבחרות שעלו מהבית הישראלי בשנת 1970.

● מערב־גרמניה: שומכר, בריגל, אדר, פרסטר, ברטהולד, ברמה, מאגאת, הרגט (רולף), מתאוס, פלר, אלופס (רומיניגה).

● אורוגוואי: אלוזו, דיוגו, אקורה, גוטירז, בטיסטה, פרנצ'סקולי, סאנטין, בריוס, בוסיה, דה־סילווה, אלזאמנדי.

שופט: וויטץ' הצ'כי.

סקוטלנד חוששת מדנמרק

המשחק השני באותו בית יתקיים בשעה 1 אחר־חצות בין סקוטלנד ודנמרק. משחק זה ייערך באיצטדיון נזה. זה יהיה המיפגש העשירי בין שתי הנבחרות. מאז שיחקו לראשונה. בשנת 1951 בגלאזגו.

עד כה ניצחה דנמרק פעם אחת את הסקוטים, בשנת 1971, בקופנהאגן — 0:1, במוקדמות אליפות אירופה.

שני המיפגשים האחרונים בין השתיים היו גם הם באליפות אירופה, וסקוטלנד ניצחה פעמיים — 0:1 ו־1:3.

שתי הנבחרות נפגשו גם פעמיים במוקדמות הגביע העולמי. בפעם הראשונה בשנת 1972, לקראת ההופעה במערב־גרמניה, בשנת 1974, ניצחו הסקוטים — 1:4 ו־0:2.

מאז התקדמו הדנים במישור הבין־לאומי בצורה משמעותית וכיום רואים בדנמרק כיורשת לנבחרת הולנד הגדולה, משנת 1974. אין ספק, משחק זה עשוי להיות המרתק והמסקרן ביותר כששתי הנבחרות יתבססו על ההתקפות. לדנים יש את אלקייר ולאודרופ, המשחקים באיטליה, כאשר מאחור יסייעו להם הקשרים הנפלאים, לארבי, שישחק בעונה הבאה במונקו, ואולסן ממנצ'סטר־יונייטד. זה האחרון יתמודד נגד חבריו לקבוצה, הסקוטים סטראכן ואולביסון.

● דנמרק: רסמוסן, אנדרסן, מורטן אולסן (קפטן), נילסן, סוביק (בוסק), יספר אולסן, לארבי, ארנסן, ברגרן (ברטלסן), אלקייר, לאודרופ.

● סקוטלנד: לייטון, ניקול, מאלפאס, מקליש, מילר, קופר, סונס, סטראכאן, אייטקן, מקאווני, ארצ'יבלד.

ישפוט ההונגרי לאיוש נמט.

★ בית 2 ★

עיראק בהשראה ברזילאית

המשחק השלישי יהיה הערב בבית מספר 2 בעיר טולוקה, בין פאראגוואי ועיראק.

יהיה זה המיפגש הראשון בין השתיים, ולעיראק הופעת בכורה בשלב הגמר.

את העיראקים מאמן ברזילאי, אוואריסטו, חלוצה לשעבר של ברצלונה. מנגד יצוד את עיני הכל הקשר הפאראגוואי המצויין רומירו, ששיחק בעבר בשורות קוסמוס ניו־יורק.

● פראגוואי: פרננדו, טוראלס, זאבלה, דלגרו, סצ'טינה, רומרו, נונס, קאנטה, פריירה, קאבנס, מנדוזה.

● עיראק: ראאר, חליל, סמיר, נארום, גנים, אריס, בסיל, נאטיק, עלי־חוסיין, חוסיין־סעיד, אחמד ראדי.

ישפוט אדוין ריקון־אקונג (מהאי מריציוס).

★ משחקי הערב ★

● פאראגוואי — עיראק (9, טולוקה).
● מערב־גרמניה — אורוגוואי (9, קירטארו).
● דנמרק — סקוטלנד (נזה, 1).

★ הערב בטלוויזיה ★

● טלוויזיה ישראלית: דנמרק — סקוטלנד (1).
● טלוויזיה ירדנית: פראגוואי — עיראק (9).

מאמן נבחרת מערב־גרמניה, פרנץ בקנבאואר, נשמר יחד עם נבחרתו ע"י משטרת גוואדלחארה (צילום: איי.פי.)

סיוע ברזילאי לנבחרת עיראק

מלחמת המפרץ הגיעה למקסיקו

מאת שבח פלברט

מלחמת המפרץ בין עיראק ואיראן לא מנעה את עלייתה של עיראק לגמר גביע העולם בכדורגל. העיראקים קיבלו סיוע ברזילאי. בזכות מאמנם אוואריסטו מאסדו, חלוצה לשעבר של קבוצת ברצלונה (הופיע בגמר גביע אירופה לאלופות ב־1961 בברן, הפסיד לבנפיקה 3:2).

התאחדות הכדורגל העיראקית נוסדה ב־1950 ורשומים בה רק 3000 שחקנים „בעלי רשיון". הישגיה: זכייה בגביע־אסיה לאומות ב־1982; שתי זכיות בגביע־המפרץ ושלוש זכיות במשחקי פאן־ערב.

עיראק עלתה לגמר במקסיקו לאחר שני משחקים קובעים עם סוריה. בדמשק סיימה 0:0. ובטאיף ניצחה 1:3. משחק־הגומלין לא נערך בבגדד בגלל מלחמת המפרץ.

יו"ר ההתאחדות היה בנו של נשיא עיראק, עדי סאדאם חוסיין, שהתפטר מתפקידו ערב יציאת הנבחרת למקסיקו בגלל חילוקי־דעות עם חוגי ספורט אותם האשים בהערמת מכשולים והפרעה לביצוע תפקידו.

עדי סאדאם חוסיין, שהוא גם עורך ראשי של עתון ספורט, פירסם מאמר חריף בו מתח ביקורת על שר הנוער העיראקי על התערבותו בענייני הוועד האולימפי העיראקי, שעדי סאדאם חוסיין הוא נשיאו.

בנו של הנשיא פיקח על הכנות נבחרת עיראק, ואף הדיח את המאמן הקודם של הנבחרת, הברזילאי ז'ורז'ינו ואת מאמן הנבחרת המשנה של עיראק, ששחקניה נכללו בסגל ה־22 למקסיקו, נכשלה במשחקי גביע־המפרץ, בהשתתפות שבע נבחרות. עיראק, שזכתה בעבר בגביע זה, סיימה רק במקום החמישי.

את זאמריו פיטר ואילו את אדו, אחיו של זיקו, הוריד בדרגה. הוא ישמש במקסיקו כעוזרו של מאסדו, אולם לשניים יצטרפו יועצים נוספים מבראזיל. רשמית תנוהל נבחרת עיראק ע"י שלושה מאמנים ברזילאים.

עדי חוסיין אף שיגר מברק דחוף לקארלוס אלברטו, מאמנה הברזילאי של איחוד הנסיכויות הערביות, והזמינו להצטרף למשלחת עיראק במקסיקו.

הוועד האולימפי העיראקי סירב לקבל את התפטרותו של חוסיין מתפקידיו כיו"ר הוועד האולימפי והתאחדות הכדורגל.

עיראק נכללת בבית עם מקסיקו המארחת, פאראגוואי ובלגיה.

„הבעייה העיקרית של כדורגלני עיראק תהיה הגובה" — אמר המאמן מאסדו, עיראק תשחק בגבהי טולוקה 70 ק"מ מהבירה, המתנשאת ל־2500 מטר מעל פני הים.

המבוגר בנבחרת עיראק הוא השוער פאתח מיסאייף, בן 33 מקבוצת הצבא ובעל 50 הופעות בין־ארציות. הצעיר הוא אחמד ראדהי, בן ה־19, המתפקד כחלוץ והספיק כבר ללבוש את מדי הנבחרת 44 פעם. משחק בקבוצת אל־ראשיד.

בעל שיא ההופעות בנבחרת עיראק הוא החלוץ חוסיין סעיד מקבוצת הסטודנטים בבגדד, בן 28, שלבש את מדי הנבחרת 102 פעם. הוא מלך־השערים בליגה ונבחר ככדורגלן הערבי הטוב ביותר ב־1985 ע"י המגאזין היוצא בפאריס בשפה הערבית, „אל וואטאן אל־ריאדי".

הגרלה נוחה לישראל באליפות אירופה ביוון:

צ'כוסלובקיה, איטליה גרמניה, פולין והולנד

צ'כוסלובקיה, הולנד, גרמניה, איטליה ופולין — אלה יהיו יריבות נבחרת ישראל בכדורסל באליפות אירופה ב־3־14 ביוני 1987. ישראל תשחק בבית ב' בסלוניקי. על כך נקבע אמש בהגרלה שנערכה בקונגרס פיב"א בלונדון.

הבית השני, שייערך באתונה, יהיה קשה הרבה יותר ונכללות בו נבחרות ברית־המועצות, אלופת אירופה, יוגוסלביה, ספרד, צרפת, רומניה ויוון.

ישראל תפתח את משחקיה ב־3 ביוני כשתשחק עם סגנית אלופת אירופה, צ'כוסלובקיה, אותה ניצחה בפברואר ביד־אליהו 90:92.

למחרת, ב־4 ביוני, תתמודד ישראל עם הולנד; ב־5 ביוני עם גרמניה אותה מאמן הישראלי רלף קליין; ב־6 ביוני עם איטליה וב־7 ביוני עם פולין.

בכושר טוב מסוגלת ישראל להתמודד על המקום השני בבית. כן נקבעו יריבות ישראל במוקדמות אליפות אירופה לקאדטים במלטה. ישראל תשחק נגד יוון, פינלנד ומלטה.

משחק הוקרה ללו סילבר

מכבי ת"א תתמודד בהיכל הספורט ביד־אליהו עם נבחרת אירופה במשחק־הוקרה לציון פרישתו של לו סילבר.

סילבר הופיע בנבחרת אירופה. עקרון המשחק סוכם אך טרם נקבע מועד.

השופט קמינר עצר התנועה

מאת יצחק ויסהוף

חבילה חשודה שהונחה ליד דלת מכוניתו של שופט הכדורסל הבין־לאומי הצעיר, אסא קמינר, גרמה אתמול בצהריים לפקק תנועה גדול ברחוב קרליבך בתל־אביב.

קמינר, שניגש למכוניתו האופל אסקונה החדשה שלו הבחין לפתע בחפץ חשוד ליד הדלת. חבלני המשטרה הוזעקו למקום. מול משרדי ההתאחדות לכדורגל, והאזור סוגר מהולכי רגל. החבלנים מצאו את החבילה החשודה ואז... התפוצצו באוויר אלפי טופסי טוטו.

החבילה, כך התברר, ממשרדי הספורטוטו הסמוכים. הונחה בטעות בסמוך למכונית השופט. רק לאחר 40 דקות חודשה התנועה ברחוב הסואן. למכונית לא נגרם נזק.

הערב גמר הכדוריד לנוער

הערב ב־8 ייערך גמר גביע המדינה בכדוריד לנוער בין מכבי קרית שרת חולון להפועל פתח־תקוה.

בגמר הנערים שיחל ב־6.30 ישחקו קבוצות הפועל ראשון לציון ואליצור הרצליה.

שני המשחקים יתקיימו באולם האוניברסיטה ברמת־אביב.

קריק גבר על וילאס

במשחקי־אינתנים הצליח יוהאן קריק מארה"ב לנצח את הארגנטינאי גיירמו וילאס, אלוף צרפת ב־1977, בשלב רבע־הגמר — 6:3, 6:7, 6:7, 6:7.

השבדי מיכאל פרנפורס ניצח את הארגנטיני מרטין חייטה — 1:6, 6:3, 6:7, 6:7.

בוריס בקר, המדורג שלישי, עמל קשה כדי לגבור על הספרדי אמיליו סאנשז, לאחר שהפסיד סיגור 2:11, לנצחון — 0:6, 6:4, 6:4, 4:6, 2:6.

במשחק אחר ברבע־הגמר גבר איוון לנדל מצ'כוסלובקיה על אנדריאס גומז מאקוודור — 6:7, 7:6, 0:6, 0:6.

בבוליביה: כדורגל לא על חשבון שעות העבודה

משרד העבודה של בוליביה הזהיר אתמול את המעסיקים שאינם רשאים לשחרר את עובדיהם, כדי לחזות בטלוויזיה בשידורי משחקי הכדורגל על גביע העולם המשודרים ממקסיקו.

משרד העבודה פירסם הודעה זו לאחר שבנקים, חנויות ומשרדים ציבוריים רבים בלה־פאס הבירה התירו שלשום למועסקים לעבוד בשעת הפסקת הצהריים, ולהקדים לעזוב את עבודתם כדי לצפות בשידורי המשחקים. מרכז העיר לה־פאס היה כמעט ריק מאדם ביום שני בשעות צהריים, שעה ששודרו המשחקים ממקסיקו.

משחק העונה „ישוחזר" בבית־הדין המשמעתי:

אלי כהן, אוסמו וממן הערב בביה"ד המשמעתי

מאת אשר גולדשלגר

אלי כהן, כדורגלן הפועל תל־אביב והנבחרת הלאומית, יועמד הערב בפני בית־הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל.

כהן הורחק במשחק בעונה נגד מכבי חיפה.

כמו־כן יעמדו הערב לדין אגודת מכבי חיפה, מאמנה שלמה שרף, שחקניה רפי אוסמו (הגדול) וברוך ממן, כל זאת בגלל התנהגות בלתי־ספורטיבית במהלך, ואחרי המשחק, עם הפועל תל־אביב, שבו נוצחה מכבי חיפה — 1:0.

השופט שריר האשים את מאמן מכבי חיפה ואת שני השחקנים באיומים על הקוון רחמים שאשו מאחר שלדבריהם היה צריך להניף את דגלו במהלך הבקעת שער־הנצחון על־ידי גיל לנראו.

באשר לאלי כהן, הרי שבהתאם להחלטת היועץ המשפטי, עו"ד שמואל הרציג, מרצה הכדורגלן את עונש ההרחקה במסגרת משחקי האינטרטוטו ואותם הדברים אמורים לגבי ברוך ממן ומכבי חיפה.

הפועל ת"א — באר־שבע בגמר הגביע — היום

מאת אשר גולדשלגר

קבוצות הנוער של הפועל תל־אביב והפועל באר־שבע, יפגשו היום ב־8 אחה"צ באיצטדיון ברמת־גן במשחק־גמר גביע־המדינה.

המשחק נדחה כבר פעמיים בגלל בעיות ואי התאמת תאריכים מצד ההתאחדות לכדורגל. קבוצת הנוער של הפועל ת"א תשהה משעות הבוקר בבית־מלון באיזור תל־אביב. בשורותיה יופיעו היום, הקשר אליאור ברנס והחלוץ תמיר לינהרט, שכבש בשבת צמד לרשת מכבי חיפה במשחק האינטרטוטו.

קבוצת הפועל באר־שבע, מחזיקת גביע־המדינה, מקווה לשמור על תוארה גם היום.

אילן ר"ג יחגוג 25 שנה לקיומו עם מטען הישגים

מאת יצחק ויסהוף

מועדון ספורט הנכים אילן ברמת־גן, יחגוג ביום שני הקרוב יובל 25 שנה להיווסדו באירוע חגיגי בהשתתפות נשיא המדינה, חיים הרצוג.

מועדון אילן הוקם במטרה להקנות ספורט וחינוך גופני לנכים משותקים, בעיקר לילדים ולבני נוער. המועדון, שהחל את פעילותו עם 30 ספורטאים נכים, מונה כיום למעלה מ־2000 העוסקים ב־18 ענפי ספורט.

במסיבת עתונאים, שנערכה אתמול בתל־אביב, בנוכחות הנשיאה המייסדת, נטי דובינר, נמסר כי אילן מתמקדת בתחום שיקום ילדים נפגעי שיתוק־מוחין ופגיעות חמורות במערכת השרירים והעצבים. לנפגעים אלו הומצאו 10 משחקי כדור חדשים, המאפשרים פעילות גופנית וחדוות חיים. כיום מהווים נפגעי שיתוק המוחין 35 אחוז מכלל הספורטאים באילן.

מועדון אילן נמצא כיום בצמרת מועדוני הנכים בעולם הספורטאי אילן זכו ב־25 שנות פעילות המועדון להישגים בין־לאומיים רבים ומשובחים.

תקציב הפעלת המועדון הוא 400 אלף דולאר לשנה. שליש מסכום זה מוכנס למועדון מהשכרת מתקני מועדון אילן לגופים פרטיים.

משה רשקס ציין כי במשך 25 שנות המועדון השיגו ספורטאי אילן באולימפיאדות הנכים ובאליפויות עולם 206 מדליות זהב, 176 מדליות כסף ו־135 מדליות ארד. נבחרת הכדורסל של המועדון זכתה 8 פעמים באליפות העולם ונבחרת הנשים — פעמיים.

השנה יוחל בהקמת בניין שיקומי לנפגעי שיתוק מוחין בעלות של כחצי מיליון דולאר, 350 אלף דולאר כבר נתרמו. את הקרקע תרמה עיריית רמת־גן.

צ'סנקוב: למרות הצלחותי — חיי קשים

הטניסאי הסובייטי „נחטף" ותוזהר בשגרירות בפאריס

מאת אריה יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

הטניסאי הסובייטי, אלכסנדר צ'סנקוב, המוכב החודש של אליפות הטניס ברולאן־גארוס, הנערכת בפאריס, „נחטף" על־ידי [illegible] סובייטים, יחד עם מאמנו והובל לשגרירות ברית־המועצות בפאריס.

צ'סנקוב הוחזק כמה שעות בשגרירות, [illegible]

הפועל ת"א שוקל הצגות כפולות באינטרטוטו בחיפה

ישחק בשבת עם מכבי חיפה ברמת־גן

● כדורגל

קבוצת הפועל תל־אביב תקיים את משחק האינטרטוטו עם מכבי חיפה בשבת הקרובה באיצטדיון ברמת־גן — על־כך החליטו אתמול ראשי הפועל תל־אביב.

יחד עם זאת, נוטה הנהלת הפועל ת"א לקבל את הצעתו של יו"ר מכבי חיפה, צבי וייצנר, להעתיק את משחקי הבית באינטרטוטו, מול הקבוצות האירופיות, לאיצטדיון קרית־אליעזר בחיפה, ולשחק בצוותא עם מכבי חיפה, זאת בגלל חוסר במגרשים באיזור ת"א.

ההחלטה הסופית, על העתקת המשחקים, תקבע סופית כתום מו"מ עם הנהלת מכבי חיפה על גובה ההכנסות שיופרשו להפועל ת"א.

בשבת הקרובה, מתכוונת הנהלת הפועל תל־אביב, לקבל את קבוצת מכבי חיפה בזרי־פרחים.

רייגן ב„פנייה נרגשת" למנהיגי הסנאט:

ביטול העיסקה הסעודית יפגע ביחסי ארה"ב והעולם הערבי

מאת זאב בליצר, כתב „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — נשיא ארה"ב, רונלד רייגן, הזהיר אתמול, כי אם יבטל הסנאט האמריקני מחר את הווטו שלו, וימנע את עיסקת הטילים עם סעודיה, תהיה לכך השפעה שלילית חמורה על יחסיה של ארה"ב עם העולם הערבי כולו.

בפגישה עם מנהיגי הקונגרס בבית הלבן, שב רייגן וקרא להם לתמוך במכירת טילי אוויר-אוויר „סיידווינדר" וטילים נגד ספינות מדגם „הארפון" לסעודים. שווי העיסקה נאמד ב-250 מיליון דולר.

הסנאט ובית-הנבחרים הצביעו נגד העיסקה המקורית, שכללה גם טילי-כתף נגד מטוסים מדגם „סטינגר", אך הנשיא קיצץ מן העיסקה את הטילים הללו והטיל וטו על ההצבעות בשני הבתים.

לא רוצה להסתכן

מתקבל הרושם, כי עם קיצוץ העיסקה ופניותיו האישיות של הנשיא רייגן אל חברי הסנאט, ישיג המימשל בסנאט לפחות 34 קולות, הדרושים לו כדי לקיים את הווטו. אם יצביע הסנאט נגד הנשיא ברוב של שני שלישים, יבוטל הווטו.

הנשיא רייגן לא רצה אתמול להסתכן. הוא קרא אליו לבית הלבן את מנהיגות הקונגרס כדי להשמיע באוזניה „פניה נרגשת" נוספת בעניין זה.

בתשובה על שאלות עתונאים, סרב רייגן להתנבא להצלחה. „אין בדעתי להגיב", אמר רייגן, כאשר נשאל אם עלה בידו לגייס את הקולות הדרושים לו. „יש לי אמונות טפלות בעניין זה (של התנבאות)".

מנהיג הרוב הרפובליקני בסנאט, רוברט דול מקנזאס, התומך בעיסקה הסעודית, אמר, כי תוצאות ההצבעה בסנאט אינן ודאיות כלל. יחד עם הרפובליקני ריצ'ארד לאגר מאינדיאנה, יו"ר ועדת החוץ של הסנאט, הנהיג דול את מסע השתדלנות בסנאט למען העיסקה.

על-פי נוסח שהכין מראש, אמר רייגן לאנשי הסנאט: „ברצוני להדגיש פעם נוספת מה רבה החשיבות שאני מייחס להצבעתכם בעד הווטו שלי". עוד אמר, כי להצבעה בסנאט „תהיה השפעה עצומה על יחסי ארה"ב עם העולם הערבי, ולא רק עם סעודיה. אם הווטו לא יעמוד בעינו, יפגע הדבר קשה במטרות של מדיניות החוץ שלנו ברחבי האיזור כולו".

„העיסקה הינה חיובית בבירור וללא צל של ספק מבחינת האינטרסים של ארה"ב. היא פשוט נחוצה וחיונית ביותר לביצוע מדיניות החוץ שלנו. אני סומך על תמיכתכם בסנאט", אמר רייגן.

הוא הדגיש, כי ארה"ב וסעודיה מקיימות זה יותר מ-40 שנה „יחסים בריאים והדדיים בענייני בטחון, ויחסים אלה הביאו תועלת רבה גם לנו גם להם".

שר החוץ הירדני: מלחמה עלולה לפרוץ

ישראל עלולה להיתלות ברעיון שירדן היא פלשתין, ותנסה לגרש הפלשתינים לגדה המזרחית ■ חוסיין מנסה לכנס פיסגה במרוקו

מאת אהרון ניר, כתב „על המשמר" באיטליה

רומא. — „סכנת מלחמה היא בעת המורה יותר... אני פסימי מאוד... אני חושב שמכאן ועד תחילת שנות ה-90 עלולים לקרות דברים רבים" — אמר שר החוץ הירדני, טאהר אל מסרי בראיון לגדול העתונים באיטליה, „קורייירה דלה סרה".

השר העלה לפני הכתב האיטלקי רעיון, שישראל תעלה באמתלה „שירדן היא מדינת פלשתינית, ותנסה לאלץ את אוכלוסיית השטחים הכבושים לחצות את הירדן, ואז עלולה לקרות טרגדיה".

לשאלת המראיין, אם ירדן מקיימת עדיין מגעים עם אש"ף, ענה טאהר מסרי: „מבחינה פוליטית, המגעים הם אפס. כאן בעמאן נמצאים כמה ממנהיגי אש"ף, הנפגשים לפעמים כדי לברר איזו שהיא בעיה בילאטראלית, לא יותר".

„במערב" — אמר כתב „קורייירה" — „נפוץ הרושם שהבעיה הפלשתינית הינה כעת בעלת חשיבות משנית. האם גם אתה בדעה זאת?"

תשובת השר: „איני עונה „כן" או „לא", אני רק אומר, שלבעיה הפלשתינית נחוצה פעולה פוליטית ארוכה מאד וסבלנית".

שאלה נוספת של כתב „קורייירה": „מנהיגים ערביים רבים סבורים, שלארה"ב אין מדיניות משלה במזה"ת והיא שועה לעצות הישראליות. האינך מסכים?"

„במידה ידועה כן" — ענה השר — „פעמים רבות אמרנו לאמריקנים — נסו להסתכל בעיניכם אתם ועל תבואו תמיד לספר לנו מה חושבת ישראל על הצעותינו ומה ישראל רוצה...".

שר החוץ הירדני מסר לכתב „קורייירה", כי המלך חוסיין פועל למען כינוס ועידת פיסגה ערבית ב-22 ביוני במארוקו.

באותו גיליון מפרסם „קורייירה" גם ראיון בעמאן עם אבו ג'יהאד, שאמר לו, כי ברגע זה היחסים בין ירדן לאש"ף קפואים וחשוב למנוע דברים שיש בהם להגביר את אי-ההבנה בין הצדדים.

אבו ג'יהאד השתמט ממתן תשובה על השאלה, אם סוריה מארגנת את הטירור הבינלאומי. „באיטליה יש לכם יותר אינפורמציה על כך" — ענה — „ברור שמישהו התכוון להרוס את אמינות אש"ף תוך יזום התנקשויות טירור".

אבו ג'יהאד מסר לכתב „קורייירה", שאלג'יריה מנסה לכנס בשבועות הקרובים פיסגה של נציגי כל סיעות אש"ף, חמש סיעות, „בתוכן גם הסיעה שלי", כבר הבטיחו השתתפותן. אש"ף לוחץ על סוריה לא להפריע למנהיגי „החזית להצלה לאומית" לצאת מסוריה כדי להשתתף בפיסגה.

משרד המשפטים האמריקני ישמע טענות פרקליטיו של קורט ואלדהיים

וושינגטון. — משרד המשפטים האמריקני הסכים להפגש עם פרקליטיו של קורט ואלדהיים ולשמוע את טענותיהם, לפני שייערך הדיון שבו ייקבע, אם תאסר עליו הכניסה לארה"ב — הודיע אתמול, דובר המשרד, פטריק קורטן.

כנראה שעוד השבוע תינתן לפרקליטים ההזדמנות להשמיע את דבריהם על הבעיות ועל הטענות בדבר עברו של ואלדהיים בתקופת מלחמת העולם השניה, הוסיף הדובר.

„ניו יורק טיימס" מסר אתמול, בהסתמכו על מקורות ממשלתיים מהימנים, כי שר המשפטים, ארווין מיז, עשוי לקבל עוד השבוע החלטה לגבי ואלדהיים.

הודעה

עקב תרגיל צה"ל ייסגר לתנועה מחר, בשעות 10:40 עד 11:10, קטע הכביש בין צומת אוצרין לצומת מג'דל טנ'יפרל, על כביש חוצה שומרון, בין הכפר תפוח למעלה אפרים. (דובר צה"ל).

זכו בלוטו

בהגרלת הלוטו מספר 22/86 עלו בגורל המספרים הבאים: 3, 14, 15, 22, 31, 36 והמספר הנוסף — 25. (עתים)

מרחב תכנון מקומי (עירון) ואדי עארה

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 כי הוגשה בקשה מס' א"22"85 על-ידי יתם אחמד מוחמד עוט שבאישורה יש משום הקלה לעניין שימוש חורג לתקופה של 4 שנים למוסך לתיקון כלי רכב.

התנגדויות מנומקות בכתב אשר להגיש לוועדה המקומית לתכנון ובניה עירון כפר עארה תוך 14 ימים מפרסום הודעה זו.

בכבוד רב
מ. ממאריווה
יו"ר הוועדה

מרחב תכנון מקומי (עירון) ואדי עארה

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 כי הוגשה בקשה מס' א"172"84 על-ידי סמיר מוחמד מחמוד עואר מחמיד מהעיר אום-אל-פחם גוש 20405 חלקה 57 שבאישורה יש משום הקלה לעניין: מירווח צדדי 10%, מירווח אחורי 23%.

התנגדויות מנומקות בכתב אשר להגיש לוועדה המקומית לתכנון ובניה עירון כפר עארה תוך 14 ימים מפרסום הודעה זו.

בכבוד רב
מ. ממאריווה
יו"ר הוועדה
28.5.86

„מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראליים
רשת ג' קול-ישראל 3.6.86

1. שביל הבריחה – ריטה
2. אין לי ארץ אחרת – גלי עטרי
3. היא התווכחה איתו שעות – משינה
4. אמריקה – חוה אלברשטיין
5. הלוואי – בועז שרעבי
6. שב בתמונה – ירדנה ארזי
7. קפה או תה – איזולירבנד
8. עיר מיקלט – אהוד בנאי
9. תהיה לנו מלך – דני בסן
10. לילה לילה – צביקה פיק
11. תרקדי את הלילה – אבי טולדנו
12. חרדיו הישן – שלמה ארצי
13. יבוא יום – מוטי גלעדי ושרי צוריאל
14. אביב חדש – אילנית
15. עבד של הזמן – ריטה
16. כד הקמח – להקת פקוד הצפון
17. זמן גשום – רמי קליינשטיין
18. לחיים – חיים משה
19. כמו האמונה – מירי אלוני
20. מה נשאר לי – כמו צעוני
21. נגני לי בללייקה – דורון מזר
22. מה עשית לה – רונית דבאווי
23. בקו החלומות – רוני תורגמן
24. יש – ארבע לב אדום
25. מרחפת אל אותו מקום – ישראלה קריבושיי
26. כמו סתיו – שלות ברטי
27. פתאום זרים – ששי קשת
28. אלי, למה לא תראה – לאה לופטין
29. בואי נשאר כאן עוד מעט – התחדים
30. תגידי – אבי דור ועירית ענבי

לשיפוטכם – פינת הפזמון החדש

31. נועה – רמי ידיד
32. סירפד – דורית
33. רות בואי רות – שמוליק טסלר
34. עיר זרה – להקת עיר זרה
35. אשת המשיח – יהורם גאון

לכבוד: „מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ים, מיקוד 91010
את הזריעה שבה צרין את מספר השיר

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐
7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐

שם ______
כתובת ______
מיקוד ______ תאריך ______

לוחם מצוע: אנשי מיליציה שיעיים מפנים פצוע מאזור הקרבות במערב ביירות, שבה ניטשה אתמול לחימה עזה בין השיעים לסונים. (תצלום: אי. פי)

40 הרוגים ו-190 פצועים בקרבות אתמול בביירות

משטרת ביירות מסרה כי מספר ההרוגים בקרבות עלה ל-40 ומספר הפצועים ל-190. הקרבות התנהלו בין המיליציה השיעית „אמל" ללוחמים סוניים של „תנועת ה-6 בפברואר".

הקרבות הופסקו בשעות אחר-הצהריים, לאחר שכוחות „אמל" השתלטו על האזור.

שדרים מערפאת

ראש אש"ף, יאסר ערפאת, שלח אתמול „שדרים בהולים" למוסקוה ולפקין, וקרא למנהיגיהן לפעול להפסקת ההתקפות על מחנות הפליטים הפלשתיניים בביירות.

ערפאת הפקיד שדרים אלה בידי שגריריהן של בריה"מ וסין בטוניס.

בשדרים מסב ערפאת את תשומת ליבם של מנהיגי מוסקווה ופקין ל„הסלמה המסוכנת במסגרת המזימות האמריקניות הישראליות נגד פלשתין, לבנון והאומה הערבית כולה."

אסון צ'רנוביל במוקד שיחותיו של גור בדנמרק

מאת עלי כהן, כתב „על המשמר" בדנמרק

קופנהאגן. — אסון הכור האטומי בצ'רנוביל, ההשלכות הנובעות ממנו, מסקנות וכוננות לקראת העתיד היו בין הנושאים שהועלו בשיחות שר הבריאות, מוטה גור, עם שר הפנים הדני, הממונה גם על מערכת הבריאות של דנמרק.

בעקבות שיחותו עם השר הדני, אמר גור, כי הוא מתרשם שישראל מאורגנת יותר מאשר מדינות אחרות לאסון מסוג כזה.

ביומו השני בדנמרק, נפגש גור עם ראשי ארגון הבריאות העולמי, שמרכז האיזור האירופי שלו נמצא בקופנהאגן. גם בשיחות אלה הועלה אסון צ'רנוביל. בין המשתתפים בשיחות היה גם רופא סובייטי המועסק על-ידי הארגון הבינלאומי.

חוסיין נועץ במיטראן „ומה אחרי הרוטאציה?"

מאת ארנון ימה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — המצב הפנימי בישראל, לקראת החילופים בראשות הממשלה בין שמעון פרס ליצחק שמיר, נדון אתמול בפגישה בין הנשיא מיטראן לחוסיין מלך ירדן — מסרה דוברת הנשיאות הצרפתית, בתום פגישה של שלוש שעות באליזה.

חוסיין ומיטראן תהו „מה יהיה אחרי הרוטאציה?" השלכות שובו של הליכוד לראשות הממשלה מדאיגות את המלך חוסיין. הוא נועץ עם מיטראן כידידו של פרס וכבקיא במה שקורה בישראל.

יתכן שהרוטאציה הקרובה היא שהמריצה את חוסיין לפעול לפיוס בין עיראק לבין סוריה. הוא הציג לפני מיטראן את פעילותו בכיוון זה. התפייסות שכניו כמיועדת לקדם את תהליך השלום. הוא [illegible] אופטימיות ביחס לסיכויי התפייסות.

ערב לפני כן הביע ראש ממשלת צרפת, ז'אק שיראק, [illegible] מלאה בהתפייסות עיראק עם סוריה. לגבש, הזדמנות [illegible] במלחמתה נגד איראן עשוי להיות. עדיפה [illegible] עיראק לצרפת.

שערי מטבע-חוץ בנק הפועלים — 3.6.86

	יחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
הדולר אמריקני	1	1.46	1.53	1.4832	1.5018	1.4909
לירה שטרלינג	1	2.17	2.28	2.2112	2.2388	2.2211
מרק גרמני	1	0.64	0.67	0.6491	0.6572	0.6524
פרנק צרפתי	1	0.20	0.21	0.2032	0.2057	0.2050
גילדן הולנדי	1	0.56	0.59	0.5767	0.5839	0.5800
פרנק שוויצרי	1	0.77	0.81	0.7841	0.7938	0.7883
כתר שבדי	1	0.20	0.21	0.2033	0.2059	0.2042
כתר נורווגי	1	0.19	0.20	0.1917	0.1941	0.1927
כתר דני	1	0.17	0.18	0.1755	0.1777	0.1764
מרק פיני	1	0.27	0.29	0.2813	0.2848	0.2830
דולר קנדי	1	1.05	1.10	1.0684	1.0818	1.0743
דולר אוסטרלי	1	1.01	1.08	1.0443	1.0573	1.0486
ראנד דרום אפריקני	1	0.37	0.62	0.6133	0.6210	0.6137
פרנק בלגי	10	0.31	0.33	0.3178	0.3218	0.3194
שילינג אוסטרי	10	0.91	0.95	0.9228	0.9343	0.9281
לירה איטלקית	1,000	0.93	0.99	0.9468	0.9586	0.9523
ין יפני	100	0.85	0.89	0.8613	0.8721	0.8677

בפלילים

2 מנהלי חברה חשודים בהונאת שלטונות המס

שני מנהלי חברת „צל אלונים" לבנייה באיזור רמת-השרון, מאיר רפאלי ואברהם צלמנסקי, נעצרו אתמול כחשודים בהעלמת עיסקאות ובהונאת שלטונות המס בסכום המתקרב ל-700 אלף דולר, ושוחררו בערבות בפקודת בית-משפט השלום בתל-אביב.

החברה עוסקת בקבלנות בניין באיזור השרון, במסגרת מבצע לאימות תשלומי מס בענף הבנייה הועלה חשד, כי השניים העלימו עיסקאות מספרי החשבונות ונהגו לרשום מחירים נמוכים באופן משמעותי משווין האמיתי של העיסקאות, בסכום כולל של 700 אלף דולר.

נציג מס ערך מוסף, אשר רוני, ביקש לעצור את השניים, אך עם זאת אמר, כי אין לו התנגדות לשחרורם בערבות מתאימה ובתנאי שתעוכב יציאתם מן הארץ.

שופט השלום ארי זיו-אב שיחרר את השניים בערבות בסך 5000 ש"ח כל אחד וציווה שיפקידו את דרכוניהם במשטרה ויתייצבו לחקירה כל אימת שיידרשו לכך. (עתים)

נערה שנפלטה מלימודים חשודה בתקיפה

נערה בת 15 מעכו, שנפלטה ממסגרת לימודית וחינוכית בפנימייה חיפנית, חשודה בתקיפת מדריכה ותלמידה בנסיבות מחמירות, באיומים ובהסגת גבול.

הנערה, ששמה אסור לפרסום בהיותה קטינה, הובאה אתמול בפני שופט השלום החיפני חנוך שילוני, והוא האריך את מעצרה ב-7 ימים לחקירה.

באי-כוח המשטרה טען בבית-המשפט, כי הנערה חשודה בהתנהגות אלימה ובארבעה מקרי תקיפה. המשטרה טוענת כי החשודה תקפה תלמידה של בית-הספר המקצועי „אורט" בקריית-שפרינצק בנסיבות חמורות, וגרמה לה חבלות חמורות בגופה. החשודה למרה אף היא בבית-ספר זה, אך הורחקה מלימודיה בעקבות התנהגותה האלימה.

עוד אמר באי-כוח המשטרה, כי החשודה תקפה מדריכה בפנימייה שבה התגוררה ואיימה במעשי אלימות חמורים על סגל המדריכים במוסד.

בעת הארכת המעצר ציין השופט, כי יש למצוא דרך טיפולית אחרת, בתאום עם קצינת מבחן לנוער, כדי לסייע לנערה במצוקתה. (עתים)

סחר בסמים בגלל „המצב הכלכלי" ונאסר

מאת כתב „על המשמר" בנצרת

„מצבי הכלכלי הקשה אילץ אותי לסחור בסמים קשים", טען עוסם אמראה בן 22 מכפר כנא בפני שופט בית-המשפט המחוזי בנצרת, עלית עבד אל-רחמן אל-זועבי, שגזר עליו 4 שנות מאסר, מתוכן שנה וחצי בפועל, לאחר שהורשע באחזקת 20 ק"ג חשיש שקנה מסוחר סמים לבנוני.

אמראה שהיה סוחר ברזל לבניין, נקלע לקשיים כספיים חמורים. הוא קנה את הסם מסוחר סמים לבנוני וקיווה למוכרו כדי להיחלץ מהמשבר הכספי, אולם נתפס זמן קצר לאחר מכן.

תושב באר-שבע נרצח על רקע סכסוך שכנים

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

תושב באר-שבע בן 38 נרצח אתמול בירייה במהלך סכסוך שפרץ בינו לבין שכנו. העילה לסכסוך: ויכוח לגבי השימוש במקלט הבניין. שמות כל המעורבים בפרשה נאסרו אתמול לפרסום על-ידי בית-המשפט.

שלשום בשעת ערב ביקש אחד מבניו של היורה את מפתח המקלט מהמנוח, ובין השניים פרץ ויכוח.

אתמול סמוך לשעה 8 בבוקר, רפק המנוח על דלת ביתו של החשוד ודרש להשיב לו את המפתח. הוא לא נענה, ואז החל הולם בדלת בפטיש שמשקלו 5 ק"ג ובמפתח שבדי. הוא שבר את הדלת, פרץ לבית, וכפי הנראה היכה את אשת החשוד.

לפי החשד שלף בעל הדירה אקדח וירה לעבר המנוח שני כדורים. בני המשפחה הזעיקו מיד אמבולנס שהביא את האיש לבית-החולים כשהוא במצב אנוש. גם אחיו, שנפצע קל בידו, הובהל לבית-החולים. האיש נפטר לאחר זמן קצר מפצעיו.

החשוד במעשה בן 43, אב לשניים, נעצר מיד, ולטענתו ירה מתוך הגנה עצמית. היחסים בין השניים היו מעורערים זה זמן מה.

אתמול ביקשה המשטרה לנתח את גופת הנרצח, אולם לבקשת המשפחה, משפחה דתית ומוכרת בעיר, נדחתה ההחלטה בעניין עד מחר בבוקר, כדי לאפשר לבני המשפחה לנסות ולמנוע את הנתיחה מטעמים דתיים. השופט גם הוציא צו איסור פרסום על שמות כל המעורבים בפרשה.

מאסר נוסף ל„אביר" שנלחם באש ובצבע בתחנות אוטובוס

חיים גוטליב שהורשע בפעם השנייה בהשחתת תחנות אוטובוסים בירושלים. צילום: אליהו הראתי

„אין להשלים עם כך שהנאשם ואחרים במורתו ינהלו מלחמה לכפיית עמדותיהם בכוח על-ידי השחתת בזדון של רכוש המשמש את הציבור ועל-ידי נזק ושערוריה ומטרידים חוזרים ונישנים".

כך נאמר בגזר-הדין של שופטת בית-משפט השלום בירושלים, מרים ברנשטיין, שגזרה אתמול מאסר חמישה חודשים על חיים גוטליב, תלמיד ישיבת „תולדות אהרון", שהורשע בהשחתת שלוש תחנות אוטובוסים.

מחצית מן העונש יחפוף לעונש מאסר של חמישה חודשים שנגזרו עליו בסוף השבוע על מקרים קודמים של השחתת תחנות בחודש אפריל השנה. כך שבסך הכל ירצה שבעה וחצי חודשי מאסר בפועל.

גוטליב הורשע בכך שריסס בצבע שחור כרזות פירסומת בשלוש תחנות אוטובוסים בתחנה המרכזית של ירושלים ב-5 במאי בצהרי יום, לעיני עוברים ושבים.

השופטת ברנשטיין ציינה עוד בגזר-הדין, כי „ניכר מדברי הגידופים שהשמיע בפני, כי הנאשם רואה עצמו כמי שמנהל מלחמה „באש ובמים" נגד חוקי החברה הישראלית ואורחותיה, המשולים בעיניו לחוקי טיטוס הרשע".

בנוסף למאסר בפועל נגזרו על גוטליב 15 חודשי מאסר על תנאי, קנס של 600 ש"ח, תשלום פיצויים לחברת „פוסטר מדייה" על הנזק שנגרם לתחנות מן הצבע בסך 720 ש"ח ופיצוי של 250 ש"ח לשני עוברי אורח שבגדיהם התלכלכו מן הצבע השחור.

גם בפתח-תקווה

השחתת תחנות אוטובוסים הנושאות שלטי פרסומת נמשכה אתמול גם בפתח-תקווה.

4 צעירים בני 15 עד 19 נעצרו אתמול סמוך לשעה 4 לפנות בוקר, כאשר עסקו בהשחתת תחנות אוטובוסים עם שלטי פירסומת סמוך לצומת גהה. הארבעה, תלמידי ישיבה בבני ברק, נעצרו לחקירה ובכוונת המשטרה להגיש נגדם כתב-אישום בהקדם.

הארבעה נעצרו בעקבות קריאתו של מחלק חלב שהבחין בהם כאשר ריססו במרססי צבע את שטחי התחנה. ניידת משטרה שהוזעקה למקום עצרה אותם בשעת מעשה. (עתים)

23 „מרססים" נעצרו בירושלים

מאת כתב „על המשמר" בירושלים

23 חרדים, מספר שיא בתולדות המאבק המשטרתי באלימות החרדית, נעצרו אתמול ע"י משטרת ירושלים בחשד של השחתת תחנות אוטובוסים.

במשטרה סבורים, על סמך עדויות העצורים עצמם, כי המדובר בטקטיקה חדשה, הם מצפים לתגובת פולשוה נמרצת מאנשי „רבני השפעה" על השלטון שתיתפס על המשטרה מדיניות של „יד רכה".

ישנם גם צעירים חרדים הרואים „למעצר" את כלו המעצר כדי שלא יוכלו למכול את כולם, ואז יופסקו גל המעצרים.

אתמול הושחתו 4 תחנות אוטובוסים ותחנת השעה לחיילים בשכונות ירושלים. בתחנה זו אין כל כרזות פרסומת.

כל מדדי המניות עלו אתמול

מאת אלחנן הורוביץ

אתמול עלו מדדי השערים של כל סוגי המניות, ערך השוק של המניות החופשיות עלה ב-1.24%. היו פי שלושה יותר עליות שערים, מאשר ירידות שערים. העלייה הגדולה ביותר — 2.5% — נרשמה בערך השערים של מניות [illegible] השנה [illegible] 0.75%. הביקוש למניות התסדר עלה אתמול ל-4 מיליוני ש"ח.

בשוק איגרות החוב הסתכמו עודפי הביקוש לצמודות למדד ב-1.5 מיליון ש"ח ו-0.8 מיליון ש"ח בצמודות למט"ח, מבלי למנוע ירידות בסוגים אחרים של אג"ח.

בקרנות הנאמנות השקיע אתמול הציבור 13 מיליון ש"ח. מזה 9 מיליוני ש"ח ב„סולידיות" ו-4 מיליוני ש"ח במתמחות במניות.

במילווה קצר מועד נעו אתמול התשואות החודשיות בין 1.4% ל-[illegible]

[illegible]

1.49%, תור מחזור של 13.7 מיליון ש"ח, במעט פחות בשלוש הסדרות החדשות, ורק 16.5 אלף ש"ח בסדרות הקודמות. [illegible] אתמול [illegible] ל-84 ימים — [illegible] ל-28 [illegible] ש"ח ע"נ [illegible] 5 מיליוני ש"ח ע"נ בכל [illegible] 5 מיליוני ש"ח, ל-56 ימים נמכרו רק 3 [illegible] ש"ח ע"נ ב-12.9 אלף ש"ח. [illegible]

שער הדולר היציג ירד אתמול ב-0.59 אג' — ב-0.39% — ל-1.4909 ש"ח. לנוסעים [illegible] הדולר ל-1.7685 ש"ח.

בשוק המניות עלו אתמול 203 שערים, לעומת 67 שירדו ו-128 שנשארו בלי שינוי. מהם עלו 38 ב-5% ויותר ו-12 ירדו ב-5% ויותר.

טלקס

● **תובע לבטל סמכויות חנינה בצה"ל**

ועדת הכנסת מונעת מיוסי שריד את האפשרות להעלות במליאה תביעה לביטול סמכויות החנינה בצה"ל שיש לרמטכ"ל ולאלופים. טענה אתמול סיעת ר"ץ.

שריד התכוון להעלות את התביעה בדרך של הסתייגות לחוק השיפוט הצבאי, בטענה כי מדובר כאן בנושא חדש.

שריד אמר בועדה, כי הרמטכ"ל והאלופים עושים שימוש גס ושרירותי בסמכויות החנינה ואגב כך הם עושים לפלסטר את השיפוט בצה"ל. הוא הביא כמה דוגמאות מהשנתיים האחרונות להמתקות דין שאין הדעת סובלתן, לטענתו. מוטי בסוק

● **ממליצים על תוספת למשרתי קבע**

ועדת המשנה המשותפת לוועדת הכספים ולוועדת החוץ והבטחון תמליצה בישיבתה השבוע להעניק לחיילי צבא קבע את התוספת של 8 אחוזים שניתנה לעובדי המדינה. הוועדה שיגרה את המלצתה ללשכות ראש הממשלה ושרי הביטחון והאוצר.

יו"ר הוועדה המשותפת, פסח גרופר, הדגיש אמש, כי עוד לפני כחודש הניחו הוא וחבריו על שולחן הכנסת את ההמלצה לשלם את התוספת הנ"ל.

„נוכח הרחבת הפער בשכר בין צה"ל ויתר המגזרים במשק והתמרמרות הגוברת בין משרתי צבא הקבע, הנני חוזר ותובע לכבד את המסקנות הנ"ל ולבצען באופן מידי", כתב גרופר לפרס, רבין ומודעי. מוטי בסוק

● **גולשים מגבהים כדי למשוך תיירים**

מה לא עושים כדי למשוך תיירים לירושלים? היום למשל יושלשלו בחבל מגג בית המלון „מודה נרסאנס" גולשים מבית-הספר לגלישה „מצוקי דרגות". תוך כדי ירידה מגבהים יתלו על כתלי המלון כרזות ענק הקוראות לבוא ולהתארח במלונות ירושלים ויום המלון.

הפיקנטי במיבצע שהוא מכוון כל כולו לקהל הישראלי. השפל בתיירות הסיט את עניינים של המלונאים מאורחים מחו"ל לאורחים מבית.

בשבוע הבא יוערך בירושלים „יריד תיירות" אליו זומנו כ-4000 בעלי מפעלים וראשי ועדי עובדים כדי שיראו ו...יתפתחו. בצלאל עמיקם

● **„סנדלי דנוור" לשעוני מים**

מדי חודש של עשרות טרבני מס בחודרה סונדלו בליווי פתק אזהרה כתוב על ניתוק אספקת המים.

סגירת הברז היא שלב מוקדם לניתוק המים. אם התושב לא ישלם תוך 24 שעות, פעולות אלה ננקטו לאחר שטרבני המס קיבלו הודעות חוזרות ונשנות על חובם לעירייה.

יחידת ההוצאה לפועל של עיריית חדרה טיפלה בשבועות האחרונים ב-250 בעלי חוב. שלחלקם נותק זרם המים ולחלקם סונדלו המדים בליווי אזהרה. ניצה ריגון

● **תעשיינים מאיימים לנטוש את ירושלים**

120 בעלי עסקים ומפעלים בירושלים מאיימים להגר מהבירה ולהעתיק עסקיהם למישור החוף. לא יותכן לדבר בעת ובעונה אחת על תיעוש העיר ובד בבד להכביד את עול המיסים" — קובלים התעשיינים.

חם טוענים, כי עצם הקמת מפעל בירושלים ולא באיזור החוף כרוכה בהוצאות רבות של הובלה, שיווק ועלויות גבוהות. בנוסף לכך על המיסים. שלדעתם ייחודי לירושלים, גורם לעקירה מתעיר ופגע בתשתיתה.

טענה אחרת מופנית כלפי החברה הכלכלית של ירושלים, שהיא חברה ממשלתית, המוצאת לנכון להגדיל את תשלומים שהיא גבה עם חודש חוזי התחכרה והשכירות. בצלאל עמיקם

במלאת שלושים למותה של
בתנו ואחותנו
רויטל שטיינברג
תתקיים אזכרה, וגילוי מצבה
ביום שישי כ"ח אייר תשמ"ו 6.6.86.
בשעה 13.00 בבית העלמין הצבאי בראשל"צ
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים
בשעה 12.30 ברח' התומר 19 ראשל"צ
תודתנו נתונה לכל מנחמינו בצערנו
טובה, אריה, גילה
ואורית שטיינברג, ראשל"צ

לניצה ורפי וכל המשפחה
אתכם באבל במות [illegible] הסבתא
שרה [illegible]
קיבוץ נירים

עם המשפחה וקיבוץ להבות-הבשן
אבלים על
מירה מלמד
אנשי המחתרת החלוצית והשומרית
בגיטו קובנה
„מורשת"
בית עדות ע"ש מרדכי אנילביץ'

במות
מרים (מידה) מלמד
מנאמני התנועה בגיטו קובנה ובאידגן הלוחם
משתתפים באבלם של
קיבוץ להבות-הבשן, האם והמשפחה
חברים בבית זרע